

ጽሁፍ
ቀ ል ዶ ች

ከአረፋዊነት ሐገል

እና

ኢፍሬም እንዳለ

From the Library of

ፍጥሕ አጥባው ወልደ ዮሐንስ ገብረ : 1980

FESSEHA ATLAH WOLDE YOHANNES

ሐሐ

መግቢያ

ይህች አነስተኛ የቀልድ መጽሐፍ ተወጥሶ ሥራዋ ከተጀመረ ወደ ሁለት ዓመት ገደማ ይሆናል። በመሆኑም በውስጥ የተካተቱት ቀልዶች ለዛ ቢሰነት እንዳያጠቃቸውና ደግሞ የበዛባቸው እንዳይሆኑ ጥረት ተደርጓል። በእርግጥ እንዳንዶቹ ቀልዶች አንባቢያን ጀር የደረሱ ቢሆኑም በርካታዎቹ ከሌሎች ህብረተሰቦች ዘይቤዎች ተወስደው ለአገራችን አንባቢያን እንዲሰማሙ ሆነው የተዘጋጁ ስለሆኑ ለአንባቢያን አዲስ ይሆናሉ የሚል እምነት አለን።

በመሠረቱ የቀልዶች ተግባር ማዘናናትና በራሳችን እንደንሰቅ ማድረግ ቢሆንም ትምህርታዊነትም ሊኖራቸው ይችላል። በማንኛውም ህብረተሰብ ውስጥ አፍራሽ የሆኑ ልማዶችን ማለትም ስካር፣ ዝሙት፣ ሰንፍና፣ ምቀኝነትና የመሳሰሉትን በፈዝ መልክ በማቅረብ በተዘዋዋሪ የሚያመጡትን ጉዳትና መዘዝ ይገልጻሉ። ስለሆነም እንዳንዶቹ ቀልዶች ከማዘናናት ባሻገር የማስተማር ባህርይ አላቸው ቢባል ማጋነን አይሆንም። በዚች አነስተኛ መጽሐፍ ውስጥ በሚገኙ ቀልዶችም አንባቢያን ራሳቸውን እያዘናኑ ጠቃሚ መልእክቶች እንደሚያገኙ እምነታችን ነው።

አዘጋጅ
1979

የደራሲው መብት በሕግ የተጠበቀ ነው

የብሔራዊ ሰነድ ላይ ለመጽሐፍ ስም
የብሔራዊ ሰነድ ላይ ለመጽሐፍ ስም

እሳት የጥያቄው ውሀ

ሰውየው ደብዳቤ በመጻፍ ላይ ሳለ ሠራተኛው በሩን በርግጥ ትገባና “ኒታዩ ለግድቤቱ በእሳት ተያይዘዋል” ትለዋለች።
ባለቤትየው ገሰግሶ እግድቤቱ ሲደርስም መለስተኛ እሳትና ምድሻው ላይ ተጥቶ የሚንተከተከውን ድስት ሙሉ ውሃ ያያል። በዚህ ጊዜ ተናዶ “እንቺ ደደብ ሰውደ እኔ ከመምጣት ያልቅ የሚፍለቀሰውን ውሃ አታፈሽበትም ናሯል?” በማለት ቢገስጸት “ኒታዩ ውሃውኮ የፈላ ስለሆነ አያጠፋውም ብዬ ነው” ብላ አሳቀችው።

* * *

ስጦታ

ሴትየዋ ልደታቸውን ሲያከብሩ አንዱ ልጃቸው በውድ ዋጋ የተገዛ ካዲላክ መኪና ይሰጣቸዋል። ሁለተኛው ልጃቸው ደግሞ ከወንድሙ ለመብለጥ በማስብ አሥራ አንድ የተለያዩ ቋንቋዎችን የምትናገርና መዝፈን የምትችል ወፍ ይልክላቸዋል። የልደታቸው ቀን እንደደረሰም ከሚኖርበት ከተማ ስልክ ደውሎ “እማዩ የላክሁልሽን ወፍ እንዴት አገኘሻት?” ሲል ይጠይቃቸው ፤ “ግሩም እንጂ ልጄ ። በጣም ትጣፍጣለች” አሉታ።

* * *

ብልኒ እሌኒ

ብርሃኑ “እሌኒ እንዴት ዓይነት ጉበዝ ልጅ መሰለችህ ። እይ ጭንቅላት ፣ ለሁለት ሰው የሚያበቃውን ነውኮ ያሽ ከማት”

ግርማ “እንዲያማ ከሆነ ላንተ የምትበጅህ ሚስት አገኘሃ!”

ጣጢው አጥላባቸው

ዘምግረው አጥላባቸው የወይዘሮ ግሚቲ ሰኛ ቤት ደን ሰኛ ነው። በየቀኑ እየመጣ የሚያዘው ሁለት ብርጭቶ ዊስኪ ሰበር። አሻሻጭዋ “አንቱሮ ሰምን አንድ ብርጭቶ ላይ አስ ተፋተው ዱብል እያደርጉትም? ብርጭቶ አቸንን ስለምን በከንቱ ያቆሽቸታል?” ብላ ስትጠይቀውም፤ “አንቼ ባክሽ አይገባሽም። ልንዱ ብርጭቶ የኔ ድርሻ ሲሆን ሁለተኛው ለሥራ ክፍለ ሀገር ይሄድ ያደኛሁ ነው። እርሱ እዚህ ሳለ አብረን እንጠጣ ስለ ነበረ ያደኛነታችን እንዳይረሳኝ ብዬ ነው የሱን ፈንታ ለብቻ አስቀድኜ የምጠጣው” ይላታል።

እንዲህ ሲኖሩ ሳለ አንድ ቀን ጣጢው አጥላባቸው ቅር እያለው አንዲት ብርጭቶ ዊስኪ ብቻ አህዞ ተቀመጠ። ይኸኔ አሻሻጭዋ “አንቱሮ ምን ሁነዋል? ያደኛም አረፈ እንዴ?” ስትል ጠየቀችው።

“አረ ጠላቱ! እርሱስ ደህና ነው። እኔን ግን ሐኪም መጠጥ እንዳቆም አህዞኛል” ብሎ መለሰላት።

አይ ምላስ

አንድ ገዙፍ ሰውዬ አትክልት መሸጫ ሱቅ ገብቶ ግማሽ ቆስጣ እንዲሰጡት ይጠይቃል።

“የምንሸጠው ሙሉውን ብቻ ነው ጌታዬ።”

ገዙፉ ሰውዬ ቆጣ ብሎ፤ “እኔ የምፈልገው ግማሹን ብቻ ስለሆነ ግማሹን ቆርጠህ ትሸጥልኛለህ አትሸጥልኝም!” በማለት ያፋጥጠዋል። እንግዲህ ልብ በሉ፤ ጩሉው ደቃቃና አጭር ፍጡር ነው።

ስለዚህም ተደናገጦ “እንዴ ይታገሱኝ ጌታዬ፤ ሥራ አስኪ ያጁን ጠይቁ ልምጣ” ብሎ ይሄዳል።

ሥራ አስኪያጁ ዘንድ እንደደረሰም “ጌታዬ፤ አንድ ጉልበ ተኛ ነኝ ባይ ደደብ ግማሽ ቆስጣ ካልሸጥክልኝ ብሎ ወጥሮ

ይዞኛል። ይሄን አጋሰሱ እንደገናይዘነው...” ብሎ አለቃውን ሲያይ ተደናገጠው ከበስተጀርባው ያለው ገዙፍ ሰው ላይ ዓይኖቹው እንደተተከለ ያያል። ዞር ብሎ ቢመለከት ለካሽ አጅረ ተከትሎት ኖሮ ከኋላው ቆሞ ይሰማዋል። ይኸኔ ቆስጣ ሻጮ ቀልጠፍ ብሎ የጀመረውን ዓረፍት ነገር በመቆ ጠል “እኚህ ጌታዬ ደግሞ ቀሪውን ግማሽ መግዛት ይፈልጋሉ” አላ።

***

አጋፋሪ እንደሻውና ሞት

በሥራ ብዛት ጉብጦና ጉብቆሎ የሚኖር አንድ ሽግግል የቀን ሠራተኛ ከዳር ግንደ ሲሰበሰብ ከቆየ በኋላ እጅግ በጣም ስለደከመው ተስፋ ቆርጦና ገሉ ሽከሙን አሸቀንተሮ ከወረወረ በኋላ “ይህ የመከራ ሀይወት ፈጽሞ እንገሽገሽኛል። አሁንስ ምንው በሞትኩትና ባረፍኩት። ሞት ምንዋ ረሳሽኝ!” ብሎ ሰም ሬት ራሽ።

ይህን ተናገር ከመጨረሱ ግን አጅረ ሞት፤ “እንተ መሞቲ ፍጡር ሆይ፤ ከኔ የምትፈልገው ነገር አለን? ስለምንስ ደጋግመህ ትጠራኛለህ?” ሲል አፋጠጠው።

እንጩት ቆራጭም “ከፀር ጌታዬ ሆይ፤ ይህን ሽከም ትከሻሹ ላይ እሸከመው ዘንድ ቢረዱኝ ብዬ ነው የጠራሁዎት” ሲል መለሰ።

***

የወንድ ልጅ እድሜ

ወንድ ልጅ ሲወለድ ሰዎች፤ “እናቱ ደህና ነች!” ሲሉ ይጠይቃሉ። ሲያገባ “መሽራዬቱ ምንኛ ታምራለች?” በማለት ማዳነት ይጀምራሉ። በሞተ ጊዜ ደግሞ “ለመሆኑ መተዳደሪያ ትቶላት ነው የሞተው?” ሲሉ ይጠይቃሉ።

የሰበት ሕገ

መምህር፡ “መሬት ከብ ከሆነች ለምን እንወድትም ተረፈ”
ተረፈ፡ “የሰበት ህግ በመኖሩ ነዋ ቲቸር”
መምህር፡ “ትክክል መልሳል”

ተረፈ፡ “ግን ቲቸር፡ ይህ የሰበት ህግ ከመረተቁ በፊት ሰዎች
እንዴት ይኖሩ ነበር?”

• • •

የሴቶች እግር ኳስ ውድድር

ጋዜጠኛ፡ “የሴቶች እግር ኳስ ከተጀመረ ረጅም ጊዜ ቢሆን
ውም ዕድገቱ በጣም አገገጋሚና የግምገማታ ሆኖ ይታይል
ያል። የዚህ ምክንያቱ ምን ይመስልዎታል?”

ባለሥልጣን፡ “ለኔ እንደገባኝ ከሆነ የኖው ችግር አሥራ እንደ
ሴቶችን እንድትጻፉ ግልጽና ግልጽ አልብሰን ለግ
ጫወት የምናደርገው ጥረት ባብዛኛው ያለመሳካት
ይመስለኛል”

• • •

ሶስተኛው የዓለም ጦርነት

እንድትደራሲ ስለሶስተኛው ያለም ጦርነት መጽሐፍ በመ
ድረስ ላይ መሆኑን ያወቁ ጓደኞቼ በድርጊቱ አገነነው ስለምን
ይህን ርኩስ አሳብ አውጠንጥና ዳግመኛ ስለጦርነት እንደሚጸፍ
ጠየቁት፡ “በውኅቱ ተራ ገንድ ላካሂድ ካላልህ በስተቀር ምን
ዓይነት ጦርነት ሊሆን እንደሚችል ፈጽሞ መገመት የሚቻለው
የለም” ብለውም ሀሳቡን ሊያስተይሩት ሞከሩ።

እርሱ ግን “ወዳጆቼ በዚህ ተግባራ ልትተየሙ የሚገባ
አይመስለኝም። ምክንያቱም መጽሐፉን ጽፈው አሁኑኑ ሰው ካላ
ነበበልኝ ከሶስተኛው ያለም ጦርነት በኋላ ምን ነፍስ ተርፎ
የኔ መጽሐፍ ይነበባል ብላችሁ ነው?” ቢል መልሰላቸው።

“ከምግብ በኋላ ወይስ በፊት?”

ለግስወረድ ባደረገችው ጥረት ከሞት አፋፍ የተመለሰችው
ወይዘሮ ዳግም ላለመጽነስ ስለወሰነች ሀኪም ልታግከር ወደ
ሆስፒታል ትሄዳለች።

“ዶክተር ዳግመኛ መውለድ ስለግልፈልግ ምን ግድረግ
እንደሚገባኝ ቢነግሩኝ?”

“የብርቱካን ጭንቁ ይጠጡ እግደትዩ።”

“ከወሲብ በፊት ወይስ በኋላ?”

(ዶክተሩ ደንግጠው) “እረ አይደለም፤ ለምትኩ ነው
እንጂ።”

• • •

እነ ኤልሳ ተቆራረጡ

“ከኤልማ ጋር ምን አጣላችሁ አዘበች?”

“ይኸውልሽ እንድት ተገኝ ገድሜላ ስንት ይመስልኛል? ስትል ጠየቀችኝ”

“ከዛከ!”

“እትጨዋን ነገርኳትና ተቀየረኝ!”

• • •

ጸጥታማል

እንድትሰነፍ ምረቃ መሥሪያ ቤት ሊቀደር ስለፈለገ አለ
ቃውን የድጋፍ ደብዳቤ እንዲጽፉለት ጠየቃቸው። ሥራ አስኪ
ያጁም ሰውየውን ሲያስተይሙ እውነቱንም ሳይደብቁ ለመጻፍ
ሲጨነቁ ከሰነብቱ በኋላ ተከታቸው ግልታዊ ጸፋለት።

ላሚመለከተው ሁሉ

አቶ እንትና እንዲሠራላችሁ ግድረግ ከቻላችሁ የታደላ ችፍሮችሁ =

***

ፋክክር

ሁለት ኬክ ሻጮች ለረጅም ዘመናት በጉርብትና ሲነግዱ ሳለ አንደኛው ተነስቶ “የኬክን ጣዕም ሃያ አምስት ሳንቲም ብቻ በመክፈል ግወት ይቻላል = ሳንዲት ኬክ ከስሙኒ በላይ መክፈሉ ግን መዘረፍ ይሆናል!” የሚል ግስታወቂያ ይለጥፋል = ታዲያ ይህን ያየ ጉረቤቱም ይነሳና የሚከተለውን ግግባቢያ ይሰቅላል = “የኬካችንን ጣእም ሠላሳ አምስት ሳንቲም ብቻ በመክፈል ግወት ይቻላል = ከዚህ በታች የሚሸጥን ኬክ መግ ሳት ግን መመረጥ ይሆናል”

***

ከፍት የሥራ ቦታ

“ሰር፣ በተደም እለት ዘበኛ ለመትጠር ግስታወቂያ አውጥተህም አልነበር? ተናህ ታዲያ?”

“ምን ይተናኛል እባክህ = ግስታወቂያውን ባወጣሁ ግን ሥት ተዘረፍኩ እንጂ =”

***

የታሪክ ተማሪው ብሶት

አያትየው የልጅ ልጃቸውን የምነው የኔ ልጅ በታሪክ ትምህርት እንዲህ ዝቅተኛ ግርክ ታገኛለህሳ? እኔ ሳንተ እድሜ ሳለሁ በታሪክ የግንኙነት ውጪት በጣም ከፍተኛ ነበር = አንተም ብታጣፍ እንደኔ ከፍተኛ ግርክ ግንኙነት እያቅትህምና በርታ!” ቢሉት፣ “እኔም”ኮ ጉበዝ ተማሪ ነኝ አያቱ = ብቻ በርሰም ጊዜ ታሪኩ አጭር ስለነበረ ነው” አላቸው =

ለመሰደብ

“እዚህ የምመጣው”ኮ ለመሰደብ አይደለም፣ የኔ እህት = ” “የት የሯል የሚሔዱት?”

***

የእርግዝና መነሻ

ልጅዋ ጣቱን እየጠባ ያስትገራት እናት ይህን መጥፎ ደርጊቱን ካላቋረጠ ሆዱ እንደሚቆዘር ትነግረዋለች = ሀጻኑም ሆዱ እንዳይቆዘር ስለፈራ ጣቶቿን መጥባቱን ይተዋል = ይሁንና ከላ ምንቱ ባንዱ ቀን እንዲት ነፍሰሐር ቤታቸው ትመጣለች = ሀጻኑ በዚህን ጊዜ የነፍሰሐርን ሆድ እያመለከተ፣ “ሆድሽ ለምን እንደተቆዘረ አውቄብኻለሁ” አላት =

***

አለቻ ጉብት!

ጋባዥ፣ “ዊስኪ ደረቁን ነው የምትጠጣው በውሀ?” እንግዲሁ “እንደ ውሀ ነው የምጠጣው ጌታዬ =”

***

አለቻ ውሸት!

ተማህ ስለዋሽ አያቱ ያንበረከቱታል = ቅጣቱን እንዳበቃዋ የውሸትን ጉጅንት ሲገልጡለት “ቅያይ የሚያበሩ ዓይኖች ያሉትና በጣም ሹል ተንድ ያለው ረጅም ሰውዬ የሚዋሹ ፀጸናትን ጨምሮ ወደግርስ ይወስዳቸዋል = እዚያም ተልቅ የሆነ ጉድ ዓድ ውስጥ አስር ሀምሳ ዓመት ሙሉ አድካሚ ሥራ ያወራቸዋል = ስለዚህ ከንግዲህ እንዳትዋሽ፤ እሺ የኔ ልጅ!”

“እሺ አልዋሽም አያቱ = እርሰም ከኔ ይበልጥ አላምረው ስለሚዋሹ እኔ ሁለተኛ አልዋሽም =”

ይቅርታ

እናት፡- “ዳንኤል ስንት ባለፈ ብትሆን ነው ጃደኛህን ተግባር ስንት ቀልብህ የምትሰድበው? በል አሁን ይቅርታ [ጠይቀው] ።”

ዳንኤል፡- (ወደ ተግባር ዘር) “ተግባር ቀልብህን የሚያስገባው አዝናቦት ይቅርታ አድርገልኝ” አለው ።

* * *

ሴትግ ቢሆን ኖሮ

ሥራ አስኪያጅ፡- “እንዴት ለአቶ ተስፋፋ ፈቃድ ትሰጠዋለህ? ብዙ ጊዜ ከሥራ ገበታው ላይ ከመጥፋትም በተጨማሪ እክሉኝን እየፈጠረ ፈቃድ ይወስዳል ። ስለዚህም ለንዲህ ዓይነት ሰው ፈቃድ መስጠት ትከክል አይመስለኝም ።”

የፔርሶኔል ኃላፊ፡- “እሄኔ ጌታዬ፤ እንዲያውም ወንድ ሆኖ መፈጠሩ በጅተኛል እንጂ ሴትግ ቢሆን ኖሮ ተጨማሪ የወሊድ ፈቃድም ያገኝ ነበር ።”

* * *

ማሙሽ ያለቀሰበት ምክንያት

ሱራፊል ታናሽ ወንድሙን እንዲያጫውት ይታዘዛል ። ሆኖም ብዙ ሳይቆይ ህጻኑ ያለቅሰበታል ።

እናት፡- “እንተ ሱራፊል ወንድምህን እጫውተው ብዬህም አልነበርኝ”

ሱራፊል፡- “እያጫወትኩት ኩ ነበር እግምቴ የሚገድባድ ቆጥራለት ደህና ሲጫወት ቆይቶ አሁን ገን ጉድ ዓዱን ቤት ካላሸነፍሁኝ ብሎ ነው የሚያለቅ ሰው ።”

እነ አቶ ሀብታሙ አገር

አቶ ሀብታሙ የናጠጡ ነጋዴ ናቸው ። ታዲያ ልዩነታቸውን ከመጻራቸው በፊት እርምጃ የሚያጠኑት ፈለጉና የሚከተለውን ጥያቄ አቀረቡለት ። “ልጅ ሀይሉ፤ ሰፋነት ልጄ ባልታሰበ አጋጣሚ ብትደሸይ ልክ ቀድሞ የምትወዳትን ያህል ልትወዳት የምትችል ይመስለሁልኝ”

“እንዴት ጌታው ሀብታሙ ። ፍትሮኩ ለሀብት ሊደል ወጥም”

“ግለፈያ ፈላስፋ ነህ ልጅ ሀይሉ ። ሆኖም ገን እኔ! ከገዳገት ዓይነት ቂሎች ጋር አምቻ ጋብቻ መሆንን ስለማ ለፈትድ ሰፋነትን አልደርሳሁም ።”

* * *

የመንጃ ፍቃድ ለማውጣት

አመልካቹ “ታሰረው የውቃሱ” የሚለውን የመንጃ ፈቃድ መጠይቅ ሲሞላ “በፍጹም” ሲለጁ መለሰ ።

“ለምን?”

“ተይዜ ስለማለውት ።”

* * *

ጡንቻ ብቻ

ከፅሁታት አንድ ቀን የታወቀው በክስኛ ቢል ባሸር ምላውን ሲበላ ሆኖ ይገባል ። ከዚያም ካፖርቱን አውልቆ ከሰቀለ በኋላ ብጣሽ ወረቀት ላይ፤ “ይህ ካፖርት የታወቀው ተደባዳሪ የቢል ባሸር ነው ። እርሱም በአሥር ደቂቃ ውስጥ ተመልሶ ይመጣል” የሚል ግስታዊኛ ለጥርባቢው ወደ ምግብ ቤቱ ይዞልቃል ።

ይህንና ሲመለስ ካፖርቱ ተወስዶአል ። በስፍራው የጠበቀው ማስታወሻ “ካፖርቱ በታዋቂው ጅግ አላገኘ ተወስዶአል ። እርሱም ፈጽሞ አይመለስም” የሚል ነበር ።

ቤተ ሳጢዎች

ሁለት ሴተሳጢዎች ጡረታ እንደተገለሉ የዶር ርቢ ጣቢያ ሊከፍቱ ይነሳሉ ። ከቢያም ዶርዎችን የሚሸጥላቸው ሰው ዘንድ ይሄዱና ሁለት መቶ ሴት ዶርዎችና ሁለት መቶ አውራ ዶርዎችን እንዲሸጥላቸው ይጠይቁታል ። ሆኖም ባለቤቱ ፈገግ ብሎ “እመቤቶቼ ለሁለት መቶ ዶርዎች ሁለት መቶ አውራ ዶርዎች አያስፈልጋቸውም ። ጥቂት አውራ ዶርዎች በትገዙ ለርቢ ይበቃሉ” አላቸው ።

“አለማስፈለጋቸው ይገባናል ወዳጅ” እሱ አንደኛዬቱ ፈጠን ብለው ። “ሆኖም የብቸኝነትን አስከፊነት በሚገባ ስለምናውቀው ጓደኞች እንዲያጡ አንሻም” ቢሉ መሉ ።

የወዳጆች ጭውውት

በሁለተኛው ያለም ጦርነት ወቅት ሙሶሊኒ ስንትና ትጥት ያጥረውና የሚከተለውን ቴሌግራም ለወዳጁ ሂትለር ይልካል ። “ስንት ስለላቀብኝ አደራህን ፈጥነህ ላክልኝ ። ወዳጅህ ሙሶሊኒ ።”

“ምንም የምልክልህ ስንት ስለሌለኝ ቀበቶህን ጠበቅ ብታደርግ ይሻላል ። ወዳጅህ ሂትለር ።”

“በጀ ፤ ቀበቶ ላክልኝ ። ወዳጅህ ሙሶሊኒ ።”

***

ሹልክ ብሎ ፍቅር

“ያቺን ሽርሽር ላይ የተዋወቅናትን ሴት የታሰታውሳታለህ”
“አሳምሬ እንጂ”

“እንዲያውም ፍቅር በጤ ጀምራችሁ ነገር አይደል ?”
“እንደታለ”

“እኔን ሆነህ ቀርቦህ በኔ ስምና አድራሻ ነበር ሁሉን ነገር የምታካሂደው ። አይደለም?”

“እምነት ባንተ ስምና አድራሻ እየተጠቁምኩ ብዙ ቀናትን አብረን አሳልፈናል ። ምንው ቅር ተሸገህ እንዴ?”

“ቅሬታስ አልተሰማኝም ። ብቻ ዛሬ ጠዋት ነገረ ፈጅቶ መኖሪያ ቤቱ ድረስ መጥቶ ነበር ።”

“አትለኝም !! ምንው ፤ ምን ሆናለች እባክህ!”

“መሆንስ ምንም አልሆነችም ። ብቻ ሁለት መቶ ቺህ ብር አውርሳኝ ሞተች” ቢለው ጓደኛየው ሕሊናውን ስት ወደቀ ።

***

የሌባ አይነደረቅ

ዳኛ፡- “ፈረሱን ስትሰርቅ ያዩ አምስት ምስክሮች ቀርበዋል” ተከላሽ፡- “ከቡር ዳኛ በኋላ ደግሞ ስሰርቅ ያላዩ ሆያምስ ክሮች ማትረብ እትላለሁ ።”

***

አስገራሚው ቲያትር

ባለና ሚስቱ ከማን እንደተላከ ያላወቁት ግብዣ ይደርሳቸዋል ። ወዳጅ ዘመድ ቢጠይቁ ገን ጋባዮቸውን ሊያውቁት አልቻሉም ። ያም ሆነ ይህ አስተዳዮ ማውክንም ባይታደሉትም ትርኢቱን ለማየት ስለወሰኑ እሁድ ዕለት ትርኢቱ ወደሚታይበት ትያትር ቤት ይሄዳሉ ። ይህንና ትርኢቱ አልቆ ወደ ቤታቸው ቢመለሱ በራቸው ተሰብርና አብዛኛው ዕቃቸው ተዘርፎ ፤ የቀረውም ተመስቃቅሎ ያገኙታል ። ባለቤቶችም በነገሩ ተደናግጠው ዙሪያውን ሲያዩ አንድ ብጣቂ ወረቀት ወንበር ላይ ተቀምጦ

አዩ = ግስታወኛውም “እሁን ትኪተኛን ግን እንደላክላችሁ ያው ቃችሁ ይመስለናል” የግላ ነበር =

***

“ለመሆኑ ስንት ገዛቸው?”

ሚስት አዲስ ባርጌጣ ደፍታ ትመጣለች = ባለየውም “ባር ጌጣው ግለፊያ ነው = ለመሆኑ ስንት ገዛቸው?” ሲል ይጠይቃል = “ሰግንያ ብር ብቻ”

“ሰግንያ ብር!! ለአንድ ባርጌጣ ይህን ያህል ይህግ ህጢ አት ነው =”

“እንግዲያውስ ገደለህም ህጢአቱ የሚቆለለው በኔው ራስ ላይ ስለሆነ አትጫነት =”

***

መቼ ነው?

ግጦሽ:- “አብዬ ስንት ገመት ሲሆነኝ ነው እንደልዩ መኖር የምቸለው?”

አባት:- “እረ እንጂ የኔ ልጅ ለእንደፈተደው ለመኖር የሚያስቸለውን ያክል የኖረ ሰው ግን እስከ ሃሬ እንደሌለ ነው የግጦቸው =”

***

ስለፍቅር መደንስ ይቅር

ዝነኛው ጽጢኝ ርኪ ግርጃያና አንድ መዝናኛ ፕሮግራም ላይ ሳለ እንዲደንስ ወይም እንዲዘምር ለአሊያም የፈተደውን ትር ሊት እንዲያላይ ይጠየቃል = በዚህን ጊዜ ግራ የተጋባው ቦክስኛ “ወዳጆቼ ለመዘመር የሚያስችለኝ ድምጽ የልኝም ለደንስም አይሆንልኝም = እንደብዙዎቹ ሳይኖሩ ግጥም የግንባብ ተሰጥቻልም አል

ታደልኩም = ቢሆንም እናንተን ወዳጆቼን ለግስደስት የተቻለኝን ሁሉ ከግድረግ እንደግልቆጠብ ለግረጋገጥ እዚህ ቤት ካላችሁት ከግንኙችሁም ያር ቡጢ ለመግጠም ዝግጁ ነኝ” ሲል ተናገረ =

***

ለወንዶች

መምህርት:- “ከብሩህ አእምሮና ከቀንጆ ፊት የትኛው ይደልግልቅ ቀንጁት?”

ቀንጁት:- “ቀንጆ ፊት ይበልጣል ቲቸር”

መምህርት:- “ለምን ቀንጁት?”

ቀንጁት:- “ወንዶች ቀንጆ ፊትን በቀላሉ ግየት ሲችሉ ብሩህ አእምሮን ግን ለግየት ስለሚያዳግታቸው =”

***

ሶስት ጉልቻ ለመሥራት

እናት (በርጋታ):- “አዩ ልጄ ለየቅኮልሽ መሰለኝ = ትዳር ለመመሥረት ከመቁረጥሽ በፊት ጓደኛሽን ግጥናት በተገባሽ ነበር = ከሁሉም ዘላይ ደግሞ ብዙ ግስጽ ነበረህ” =

ልጅ:- “ግን ከ- እግምዬ አንኛው ራሴሽ ብዙ አታለቢ ለየቅኮልሽ እድሜሽ አልደረሰሽ ትዩኝ አልነበረም =”

***

የልብ ተግባር

መምህር:- “እስረሰፊ የክላሊት ተግባር ምንድነው?”

አስረሰ:- “የደም ዝውውርን መቆጣጠር =”

መምህር:- “እንዲያን ከሆነ የልብ ተግባር ምንድነው?”

አስረሰ:- “ግፍቀር ነዋ ቲቸር =”

“ምን ያስቅህል?”

ዶክተር ሁለት እዳዶችን ለረጅም ጊዜ ሲያከሙ ከቆዩ በኋላ በሽተኞቹ የተሻላቸው ስለመሰላቸው ፈተና በጥተው ሊለፉባቸው ይወስናሉ ።

“ወዳጆቹ ከሆስፒታል ለመውጣት ከፈለጋችሁ በተግባራችሁ ሁም ሆነ በአነጋገራችሁ ጤንኖች መሆናችሁን ልታረጋግጡልኝ ይገባል” አሉ ዶክተሩ ።

በሽተኞቹም በዚሁ ተስማሙና አንደኛው ድንች ሻጭ ሲሆን ሌላው ገዥ ሆነ ። ከዚያም “ማለፊያ ነው ወዳጄ ፣ የድንች ነጋዴ ከሆንክስ አንድ ሲትር ድንች ስፈርልኝ” ሲል ሻዥው ጠየቀ ። ድንች ሻጭ ጓደኛው ግን ይህን ሲሰማ ከት ብሎ ሳቀበት ።

በዚህን ጊዜ ዶክተሩ ድንች ሻጩ በርግጥ ጤነኛ መሆኑን በማመን “ለምን ትስቅበታለህ? ስጠው እንጂ!” በማለት ለማረጋገጥ ያክል ቢጠይቁት “ዶክተር መስጠቱንኩ እሰጠው ነበር ። ጦር ሙሉን ሳይዝ መጣ እንጂ” ብሎ መለሰላቸው ።

አጅራ ሸውራራ

አንድ ሸውራራና ነጭናጫ ሰውዬ ብዙ ህዝብ በሚተራመስበት አውራ ጉዳና ሰጪን እየገፈተረና እየገለመጠ ሲጓዝ ካንዱ ጋር ይጋጫል ።

ይኸኔ “አንተ ደደብ እያየህ አትሄድም!” ብሎ ሰውየውን መስድብ ። ታዲያ የተገጫው ሰውዬ ቀልደኛ ኖሮ “አንተስ ወደ ምታይበት አትጣጫ ለምን አትሄድም? ወዳጄ?” ብሎ አፈዘበት ።

ዘግሪው በቀቀን

ለውየው በቀቀን ለመግዛት አንድ ሱቅ ይገባና “በደንብ የሚዘፍን ወፍ መግዛት እፈልጋለሁ” ይላል ። ባለቤትየውም አንድ

ወፍ እያሳየው “ይህ የምታየው ወፍ ልክ እንደ ፍራንክ ሲኖትራ ነው የሚዘፍነው ። በዓለም ተወዳዳሪ የሌለውም ስለሆነ ከሶስት ሺህ ብር በታች አይሸጥም” በሚለት ይመልሳል ።

“ዋጋህ እንኳን የሚቀምስ አይደለም ። ቢሆንም እንደ ፍራንክ ሲኖትራ የሚዘፍን ከሆነ እገዛለሁ ።”

“አሳምሮ ይዘፍናል እንጂ ጌታው ። ሆኖም አንድ ገዴታ ሲገቡ ነው ። ይኸውም እሱን ከገዙ አጠገቡ ያለውንም ወፍ አብረው መግዛት ይኖርብዎታል ።”

ገዢው ሁለተኛውን ወፍ ተመለከተው ። ወፉ ያረጅና የመነሱን ከመሆኑም በላይ ሊሞት አንድ ሐሙስ የቀረው ነበር ። ይሄኔ ገዥው ብስጭት ብሎ “ምን በወጣኝ ነው ይሄን የምገዛህ?” ቢለው “ዜማና ግጥም የሚያዘጋጅለት እሱ ነዋ!” ሲል መለሰለት ።

“እዚያም ቤት እሳት አለ”

ያንድ ሆቴል ቤት ደንበኞች የሆኑ ሳጢ ጓደኞች አሳላፊውን ብዙ ይቀልዱበት ነበር ። አንዳንዶች ጉርሻውን ጠረጴዛ ሥር ይደብቁበታል ፤ ሌላ ጊዜ ደግሞ የቀረበሳቸውን የመጠጥ ውግ የአበባ ማስቀመጫው ውስጥ ደፍተው ውግ አልቀረበለንም ብለው ድርቅ ይላሉ ። በዩ ግን ይህን ሁሉ በትእግሥት ከማሳለፍ ለስተቀር ከፋ እንኳን ተናግሯቸው አያውቅም ።

እንዲህ ሲኖሩ ሳለ የኋላ ኋላ ጓደኞቻቸው አጉል ቀልዳቸውን ሊተጩ ወሰኑ ። በዚህም መሠረት አንድ ቀን ወፍራም ጉርሻ ሰጡ ። “በውነቱ አንተ ጥሩ ሰው ነህ ። ብዙ ቀልደንብሃል ። ቢሆንም አልተቀየምክንም ። ከእንግዲህ ግን ሳናፈዝብህ ተስማምተናልና ደስ ይበልህ” አሉት ።

“ስለውሳኔያችሁ በጣም አመለግናለሁ ጌቶቼ ። እኔም በጫካ ነት ሳስተናግዳችሁ ቃል እንባለሁ ። ከንግዲህ በኋላችሁ ውስጥ የጫማ ቀለም አልጨምርም” አላቸው በዩም ።

አስገራሚ ፍቅር

ሃይሉ ከባለቤቱ ጋራ ደብዳቤ ባለመጻፍ የሚገረመው ጋደኛው ብዙ ጊዜ ምክንያቱን ይጠይቀዋል ። ሃይሉ ግን የሚያጠግብ መልስ እየሰጠው ብዙ ጊዜ ቆዩ ይሁንና አንድ ቀን ለሃይሉ ደብዳቤ መጣለት ።

“ዛሬስ ደብዳቤ ክየት መጣልህ ጃል?”
 “ከባለቤቱ ።”

ደብዳቤው ሲከፈት ግን ባዶ ወረቀት ሆኖ ተገኘ ።
 “ታዲያ ባለቤትህ ባዶ ወረቀት ነው እንደ የምትልክልህ?”
 “ኩርፈኞች ስለሆንን ነው” ባዶ ወረቀት የላከችልኝ ።”

...

አስቸኳይ ጥሪ

የፖሊስ ጣቢያው ስልክ እንደተንጫረረ ተረኛው [መኩንን በፍጥነት አነሱት ። “እባካችሁ በፍጥነት ድረሱልኝ ጌቶቼ! እባካችሁ ፍጠኑ!” የሚል እርብትብት የሴት ሥድገት ተሰማቸው ።

“እኔ አመቤቱ መምጣቱን ስለሰጠኝ አንመጣለን ። ለመሆኑ ምን ዓይነት ችግር ነው ያጋጠመዎት?”

“አንድ አይጥ ዪቱን ሰብር ገብቷል!”

...

“አቶና ብዬ ነው....”

ሰውየው ቲጄ ገዝቶ ኖሮ ይሰላሸበትና ሚስቱ ይህንኑ ለማወራት ለሱ በሰላሸበት ተከረሽታ ትጠራለች ። ይሁንና ተከረሽታ ሥራውን እንዳገባደደ ባል የውጪውን በር ሲከፍት ሲታገል ሚስት ትሰማና ተደናግጦ ተከረሽታን “ባለቤቱ በጣም ቀናተኛ ስለሆነ ይገልጻልና ፈጥኖ ተደበት” ትለዋለች ። ዳሩ ግን ፅም ሳጥናቅ ሁሉ ጥልተው ስለነበር ተከረሽታ እቲሌ ሲኾን

በሰተጀርባ መደበት ነበረበት ። ባል ሆኖ እንደገና ተጀውን ከፍተኛ ገላግር ኳስ ግጥሚያ መመልከት ጀመረ ። ከጥቂት ደቂቃዎች በኋላ ግን ተደብቆ የነበረው ተከረሽታ በጣም ስለጨነቀው ተነስቶ ከፍሉን ካቋረጠ በኋላ በሩን በሃይል ዘግቶ ተፈተለከ ። በዚህን ጊዜ ባልየው ከመቀመጫው ተነስቶ አንዴ ቲሌ ሲኾን አንዴ ሚስቱን በማፈራረት ሲመለከት ቆየና “ስሜንጄ ዳኛው ያንን ሰውቱ ከሚያ ሲያስወጣው ልብ አላልኩም ነበርኩ ። አንቺ አይተሽው ኖሩዋል!” አላት ።

...

ምጥጥ የቱ ሆነና

እንሰላትን ለማስልጠን ይቀጠር ዘንድ ያመለከተ አንድ ደን ክዬ ለቃለ መጠይቅ ቀርቦ “ለዚህ ሥራ ሰውነትህ በጣም ሲያሟክሰስ አይመስልህም?” የሚል ጥያቄ ተረባለት ።

“ዋነኛው የብቃት ማረጋገጫ የቱ ሆነና! እያችሁ ጌቶቼ! እንሰላቱ እስካደግላቸው ስለሚጠብቁ የኔ ደቃቃ መሆን እጅግ ጠቃሚ ነው” በማለት ደንክዬውም መለሰ ።

...

ዳግመኛ መፈጠር ቢቻል

ከዕለታት አንድ ቀን ጓደኞቹን ልጠይቃት ብሄድ ፍዝሃ ቁላ ከመስኮቱ ባሻገር ያለውን ባለቤቷን ስትመለከት አየኋት ። ባለቤቷ በርቀት መኪናውን በጥንቃቄ ያጥባል ። ጓደኞቹ ወዳለች በት ከፍል እንደገባሁም “ዳግመኛ መፈጠር ወይም መፈጠር የሚቻል ቢሆን የወንዶች መኪና ሆኖ መፈጠርን አመርጥ ነበር” አለችና በተሰበረ ደምጽ ።

...

አተርፍ ባይ አጉዳይ

እንግሊዝ አገር ቲያትር ወይም ሲኒማ ቤት ገብተው ከተቀመጡ በኋላ ወንበር ለሚያመለክተው ሰው ጉርሻ (ቲፕ) መልክ

ሐት የተለመደ ነው። ታዲያ ከአለቃት አንድ ቀን አንድ የረቀቀ የግድያ ወንጀልን የሚተርክ ፊልም ይመጣል። ፊልሙ በረቀቀና ስሜትን በሚቀሰት መልክ በመሠረቱም ተመልካች እሳክ መጪ ረሻዋ ደቂቃ ነፍሰ ገዳዩን ግወቅ አይችልም ነበር።

ታዲያ አንድ የሰኩትላንድ ሰው (የሰኩትላንድ ሰዎች ገንዘብ ወዳድ ናቸው) ይህንን ፊልም ሊያይ ከመግባቱ በፊት መብራት አስከጠፋ ይጠብቃል። ይህንንም ያደረገበት ምክንያት በጨለማ ትንሽ ጉርሻ ሰጥቶ ለመገላገል ነበር።

መብራት እንደጠፋም የሲኒማ ቤቱ ወራተኛ የሰኩትላንዱን ሰው መቀመጫ አመለከተውና እጁን ለጉርሻ ዘረጋ። አጅሬ ስሙኒ ሰጥቶት ወደ መቀመጫው ሲጣደፍም ወራተኛው ተናዶ ኖሮ ወደ ሰውየው ጀር ተጠግቶ “ሴትየዋን የሚገድላት ዘበኛው ነው” ብሎት አርፍ።

እንተላሰብ

አንድ ብልጣ ብልጥ ሰባኪ ሰብኩቱን ከመጀመሩ በፊት ለተሰበሰበው ሕዝብ “የኔ ተግባር መሰበክ የናንተ ደግሞ መሰበክ እንደመሆኑ ሲበቃችሁ ቋትነጉራችን ዘግሞ ያል ይለኛል” አለ ይባላል።

አይናፋሩ ተቀላጠፈ

ከሌቶች ጋር መግባባት የግይሆንለት አንድ ዓደኛቸው በቅርቡ ፓርቲ ላይ ያገኛትን ልጅ ማጪቱን የሰሙት ባልንጀርቹ ተደንቀው እንዴት ደፍሮ ለትዳር ሊጠይቃት እንደቻለና ከመቼ ወዲህም እንዲህ ቀልጣፋ መሆን እንደጀመረ ለማወቅ በጥያቄ በያዋክቡት “ምን ላጅርግ ብላችሁ ነው? ሶስት ጊዜ አስነሰቻት ደኒሰንና የምናገረው ባጣ ለምን እንጋባም ብዬ ጠየቅኳት። እርሷም ፈቃደኛ ሆነች” አላቸው።

ከየት እገኘው?

አንድ ክፉኛ ሰውነቱ የገረጸ ሰባተኛ ከሌኒክ እንደመጣ ሀመሙን ብጠይቀው ደም ብዛት ያለበት መሆኑን ገልጦልኝ ሀመሙንም ከቤተሰብ እንደወረሰው ነገረኝ።

“ለመሆኑ ከእናትህ ወገን ነው ካባትህ ወገን የወረሰከው?”
“እኔ ከሚስቴ ቤተሰቦች ነው።”

“ምን ትቀልዳለህ? የደም ብዛት እንዴት ከሚስት ቤተሰቦች ይወረሳል?”

“አጼሄ የሚስቴን ቤተሰቦች አንዳንድ በያገኛቸው እንደምን ደም ብዛት ሊያስይዙ እንደሚችሉ በተገነዘብ ነበር።”

***

ምን ያደርጋ?

“ወፍራም ሰዎች ሲበዛ ተግባቦዎች ለምን ይሆናሉ ጋሺ? ከነገራቸው ሁሉ ደግሞ ፈጽሞ ከሰው አይጣሉም።”

“ምን ያደርጉ ብለህ? እንዳይደባደቡ ውፍረታቸው አይፈትድላቸውም። ለመሸሸም ቢሆን ይኸው ከብደታቸው አይፈትድላቸውም። ስለዚህ ተግባብቶ መኖሩ ነፃ የሚዳጃቸው።”

***

ብልጥ ለብልጥ

እናት- “የሐንሰ እዚያ ኬክ ያስቀመጥኩበት መሳቢያ ውስጥ ጭራት መኖሩን አትርሳ ነገረኝ?”

የሐንሰ- “እኔ እግምዬ ነገረኝ ለምን ሆኖ ህልጊዜ ኬክ ሲጠፋ ጭራቱን ለምን አትጠይቁኛለሁ? እኔን ብቻ ነው የምትገርፈኝ።”

ለርቢት አይደለም

የፖሊስ ሹም:- “የመንጃ ፈቃድምን እመቤት!”

ወጣት ወይዘሪት:- “ያውላህ = ተራ ሰው ስላልሆነኩ ግን ልታ ሰረኝ አትቸልም = የገጉሳውያን ቤተሰብ አባል ነኝ።”

የፖሊስ ሹም:- “እመቤት የምናስርዎት እኮ ከሚፈቀደው ፍጥ ነት በላይ ስላሸከረከሩ ነው እንጂ ለርቢ አይደለም።”

***

የሚኪያስ ድርሰት

ተማሪዎቹ “የምወደው እንሰላ” በሚል ርዕስ ድርሰት እንዲጽፉ ስለታዘዙ በማግሥቱ ለአስተማሪዎቻቸው ያሰረክባሉ። አስተማሪውም ድርሰታቸውን በማረም ላይ ሳለ ሚኪያስ የጻፈው ድርሰት አምስት መስመር ብቻ መሆኑን ስለተገነዘበ “ሚኪያስ ለአበበና አንተ የጻፋችሁት ስለውሾችታሁ ሆኖ ሳለ አበበ አምስት ገጽ ሲጽፍ አንተ ግን አምስት መስመር ብቻ ጽረህል = ለምን እንዲህ አይረገህ?”

“ቲቸር የአበበ ውሻ”ኩ ትልት ነው። የኔቶቱ ግን ሚጢጢ (ትጉሽ) ስለሆነች ከዚህ የዘለጠ ስለርስዋ መጻፍ አልተቻለኝም” ብሎ መለሰለት።

***

የስሌቱ ውጤት

የመሠረተ ትምህርት አስተማሪ:- “እቶ ከበደ ሶስት እንቁላሎች እዚህ ለምስት እንቁላሎች ደገፕ እዚያ ብጥል ጠቅላላ ስንት እንቁላሎች ጣልቁ ግለት ነው?”

አቶ ከበደ:- “መምህር! እኔ እንኳን ሰው እንቁላል መጣል የሚችል አይመስለኝም።”

ፍትህ ርትዕ ሲወርድ

“አዲሱ፡ እጅግ የሚያሳዝን ድርጊት መፈጸምህን ስለሰግሁ ልቶ ጣህ ነው።”

“ምን አጠፋሁ አብዬ?”

“በዕድሜ የማይመጣጠንህን ሀጻን ልጅ መደብደብህን ስለሰግሁ አጥጋቢ ምክንያት ልትሰጠኝ ካልቻልህ እቀጣህለሁ።”

“እንዲህ ከሆነማ የማልገረፍበት አጥጋቢ ምክንያት አለኝ።”
“እኩ ምንድነው?”

“እኔም ካንተ በዕድሜ ያነሰኩኝ ስለሆነ ልትመታኝ አይገባም።”

***

በፊልም እስኪቀርብ

መምህር:- (በመገረም) “ይህን መዝገበ ቃላት እስከዛሬ ተጠቅሜበት አላውቅም ነው የምትለኝ?”

ተማሪ:- “አምን ቲቸር፡ በፊልም መልክ እስኪዘጋጅ እየጠበቅሁ ነው።”

***

ቅርንጫፎች

ሀጻን:- “አብዬ አባክህን አዲስ ጫማ ግዛልኝ?”

አባት:- “አንተ ልጅ አላበዛሽውም፤ ብር እንደቅጠል ከዛፍ ላይ የሚሸመጠጥ መሰለህ?”

ሀጻን:- (ኩስተር ብሎ) “ብር ከዛፍ ላይ የማይለቀም ከሆነማ ባንኩች ታዲያ ለምን ቅርንጫፎች ይኖሩዋቸዋል።”

የታታሪው ምስጢር

“ዛሬ ያለወትርህ ዘግይተህ ሥራ ገባህላ”

“በአሥራ ሁለት ሰዓት ተነስተው ክፉኛ የሚደባደቡት ባልና ሚስት ጉረቤቶቹ ከትላንትና ጀምረው ሸርሸር ስለሄዱ ነው እን ትልፍ ያሸነፈኝ።”

የአንጀራ ጉዳይ

አንዱ ለማን “ወንድም አንጀራ ከቀመስኩ አምስት ቀን ስለሆነኝ ጣዕመም ጠፍቶኛልና ተዘክረኝ” ብሎ መንገደኛውን ቢግጠነው፣ አጅሬ የዕሉ ችግር ናላውን ያዘረው ኖር “የአንጀራ ጣዕም ያው የድርው ነው ወዳጄ ። ምንም አልተለወጠምና አትሰጋ” ብሎት መንገዱን ተጠል።

ለጋሰነት ሲበዛ

የቡና ሱስ ያንቀዝቀዝው ለማን “እባክህ የኔ ጌታ አንድ ስኒ ቡና የምጣጣበት ሠላሳ ማንቲም ስጠኝ” ብሎ አንዱን መንገደኛ ይለምነዋል ። ሰውየውም የለማን ሁኔታ ክፉኛ ልቡን ስለነካው “እንካ በዚህ ሦስት ስኒ ቡና ጣጣበት” ብሎ አንድ ብር ይሰጠ ዋል።

ታዲያ በተከታታይ ቀን ለማን ይህንኑ ሰውዬ መንገድ ላይ ይጠብቀውና “ትናንት ለምስት ስኒ ቡና አንድ ብር የሰጠኸኝ አንተ ነበርክ?” ሲል ይጠይቀዋል ። ሰውየውም ፈገግ ብሎ “አዎን እኔ ነኝ” ቢለው፣ “እግዚር ይይልህ፣ ሦስት ስኒ ቡና ጠጣ ብለህ ሌሊቱን ሙሉ እንቅልፍ በአይኔ ሳይዞር አደረ አይደል ። ብቻ እግዚር ይይልህ! ሌላ ምን ላደርገህ እችላለሁ” ብሎ አሳ ቀለው።

እስከመቼ በቡጡ ?

ባለረሻ ምቹው ዕድሜውን የገፋ አንድ ሰው ነበር። ታዲያ ሞት አይቀርምና እያጣጣረ ሳለ የነፍሱ አባቱ ተጠርተው በደሉን እንዲህ ሲል ይናዘዛል፤ “ሰካራም፣ ቁግርተኛና በጥባቄ ስለነ ዘርኩ ይፍቱኝ።”

“ይሄስ ማለፊያ ነው ልጄ ። ፆኖም ወደሌላኛው ዓለም መሄዱህ ጊዜ ስለ ተቃረበ ዲያብሎስን ለማውገዝ ዝግጁ ነህ!” ሲሉ የንስሃ አባቱ ጠየቁት ። ሰውየው ግን “እይ፣ ልሞት ስለሰ ከማንም መጣላት አልፈልግምና ይተጠኝ” አላቸው።

ታጥቦ ጭቃ

ቄሱ ምዕመናኑን ሲያስተምሩ “መጠጥ የብዙዎችን ህይወት አሳጥቷል። በየዝመት ቤት ማምሸትም የብዙዎችን ትዳር በትኖ አይሞቱ ሞተዋል። ሲጋራም እንዲህ ነው። ሰው በአጭር የሚ ቀጭ ዕዕ” በማለት አስፋፍተው ሰዊኩ።

ስብከቱ እንደተጠናቀቀ ግን አንዱ ቀረብ ብሎ፣ “አባታ ችን ይቅርታ ያድርጉልኝና አንድ ጥያቄ ልጠይቅዎ ። ለመሆኑ የማይጠጡትን፣ የማያመሹትንና የማያጨሱትን ሰዎችስ ምንድ ነው የሚገላቸው!” ሲል ጠየቃቸው።

ኩርሻ ሲደርሱ

ሰውየው አንዲት ውልቅልቅ ያለች መኪና ይገዛል ። ታዲያ አንድ ቀን ከጓደኛው ጋር ይቺ መኪና ይዞ ወደ ደብረ ዘይት ይሄዳል ። በሚነፃበት ጊዜ ግን መዞሪያ (ኩርሻ) በደረሰ ቁጥር ፍጥነቱን ሳይቀንስ ይጠመዘዛል ። በዚህ ድርጊቱ የተደናገጠው ጓደኛውም “ኩርሻ በደረሰክ ቁጥር ነፍሴ ልትወጣ እንደምት ደርስ ታውቃለህ!” ቢለው፣ አጅሬ “ለምን እንደኔ አይንህን አት ጨፍንም ታዲያ?” አለዋ!

በቅርቡ የተጋቡ ባለፍ ሚስት ከብዙ ግራላላግ ስጋ ለጉ ዲት ሠራተኛ ያገኛሉ ። ሆኖም ስለሚኖርባት የሥራ ሜናና ስለ ደግሟ ከተገኘባቸው በኋላ “እናንተ ዘንድ መቀጠሩ ቢቀርብኝ ይሻ ባል” በማለት አስደንገጠዋቸው ።

“እኮ ቸግርሽ ምንድነው?”

“አይ ባለቤቴ ሠላሳ ዓመት ተፈርዶበት ወህኒ ቤት ከመው ረዱም በተወጣሪ እኔም የአራት ወር ቅሬት ስለሆንኩ እንዳላሰ ቸግራችሁ ብዬ ነው ።”

“ግዴላሽም እኛ ልጅ ስለሌለን ልጆሽንም እናሳድግልኝ ለን ።” በዚሁ ተስማምተው ሥራ ጀመረች ። እንዳለችውም ቀንዋ ሰዶርስ ወለደች ። የተገላገለችው ግን አንድ ልጅ ብቻ ሳይሆን ሦስት ልጆችን ነበር ። ይህም ሆኖ ባለፍ ሚስት ቅር ሳይላ ቸው ምስክንም ልጆች ያሳድግላት ጀመር ። ዳሩ ግን ከአንድ ወር በኋላ ሠራተኛይቱ ካላሰናበታችሁኝ ብላ ዕቃዋን መጠቅለል ጀመረች ።

“ምን ተበደልሽና ነው ልሂድ የምትይ በይ?”

“ሥራዬን በደንብ መሥራት አልቻልኩም ፣ ጌቶቼ ። ቤታ ችሁ ውስጥ ሕፃናት ስለበዙ መሄድ አለብኝ” አለች አጅሪት ።

ባለሙያው ፀጉር አስተካካይ

“ጠረጴዛዎ ላይ አስቃቂና አስፈሪ የመናፍስት ታሪኮችን የያዙ መጻህፍትን ስለምን ያስቀምጣሉ?” ሲል አንዱ ደንበኛ ቸው ፀጉር አስተካካዩን ቢጠይቃቸው ፤ “የደንበኞቼን ፀጉር እን ዲያቀምልኝ ነዋ!” ሲሉ መለሱለት ።

በጽሁፍ ብቻ የተመሠረተ ግንኙነት

በቅርብ የተሸመ አንድ ወጣት ሥራ አስኪያጅ ሠራተኞቹ ሰለጠላውት ይሰበሰባቸውና ከዚያን ጊዜ ጀምሮ ከነሱ ጋር የሚ

ናረው ግንኙነት የጽሁፍ ብቻ እንደሚሆን ይገልጽላቸዋል ። በማግሥቱ ጠዋት ግን ሥራ አስኪያጁ ገና ቢሮው ከመግባቱ አንድ ጠና ያሉ ሠራተኛ በሩን አንጻኩተው ይገቡና ከኩት ኪሳ ቸው አንዲት ትንሽ ካርድ አውጥተው ይሰጡታል ። ካርዱ ላይ የተጻፈውም “እንደምን እደሩ?” የሚል ሰላምታ ነበር ።

ባለካፖርቱ

ዶክተር አበበ ደበበ ካፖርታቸው ስለተሠረቀ ተበሳጭተው ወደ ፖሊስ ጣቢያ ሲገቡግሱ አንዱ ካፖርታቸውን ለቆሰ ሲገን ራደድ ያያሉ ። በዚህን ጊዜ ሲፈሩ ሲቸሩ “ይቅርታ ጌታው ፤ ዶክተር አበበ ደበበ የሚባሉት እርሱም ነዎት?” ሲሉ ይጠይቁ ታል ።

“አይደለሁም”

“እንግዲያውስ እንተዋወት ፤ ዶክተር አበበ ደበበ የምባለው እኔ ነኝ ። የለበሱትም ካፖርት የርሳቸው ነው” ሲሉ ሌብነቱን በትህትና ገለጹለት ።

አይጥ

ከዓላማው የሚያፈገፍግ ፈርጣጭ ሰው በእንግሊዞቹ አገር አይጥ ይባላል ። ታዲያ የአሜሪካ ፕሬዚዳንት የነበሩትን ደዋይት አይዘንሐወር ከተቃዋሚዎቻቸው አንዱ “አይጥ አይደለሁም ግለት ይደፈራሉን?” የሚል ጥያቄ ያቀርባላቸዋል ።

“ምን ያጣላናል ጌታዬ ፤ በእርግጥ አይጥ ነኝ ። ቢሆንም የቤቴ ፤ የአገሪና የሚስቴም አስተዳዳሪ ነኝ”

“አሄሂ ፤ አይጥ ከሆኑማ እንኳን አገርዎን ባለቤትዎንም ግስተዳደር አይችሉም”

“እየነገርኩዎት ፤ ባለቤቴ አይጥ ስለምትፈሩ ነው እኮ የምታ ከብረኝ”

ልጅየው “እግደ ዛሬ እኩ በፈተና መቶ አገኘሁ” ይላታል።
እናትም “ጉሽ የኔ ልጅ! ለመሆኑ በየትኛው ትምህርት ነው
መቶ ያገኘሽው?” ስትል ትጠይቃለች።

አጅሬ ይሽኔ ፈጠን ብሎ “በእንግሊዝኛ አርባ በሂሳብ ስድሳ
በጠቅላላ ያመጣሁት መቶ ነው?” አላት።

* * *

ቃልኪዳን መስበር

ልጁ ሁላጊዜ ውጪ እያመሸ ስለሚመጣ የተበሳጨው አባት
ግስጠንቅቄያ ሰጥቶት ኖሯል። ታዲያ አንድ ቀን ልጁ እንደል
ማዶ አምሸቶ ሲገባ የተበሳጨው አባት፡

“ከዚህ ቀደም ከምሽቱ አንድ ሰዓት በፊት እቤትህ ልት
ገባ ቃል ገብተህም አልነበር?” ሲል ይጠይቀዋል። ልጁም አን
ገቱን አቀርቅሮ “አዎን ቃል ገብቼ ነበር አባዬ” ሲል ይመል
ሳል።

“ከዚያ በላይ ከቆየህ ደግሞ እኔ ልገርፍህ ቃል ገብቼም
አልነበር?”

“አዎ አባዬ ገብተህ ነበር። ሆኖም እኔም ቃሌን ስላፈረስኩ
አንተም ማፍረስ ትችላለህ” አለ እሳቱ።

* * *

ፀሐይ ስትጠልቅ

አባት ልጆቻውን የሥዕል ኤግዚቢዮን ሲያስገቡበት አንዱ
ሥዕል ስለማረካቸው በትኩረት እየተመለከቱ “እስቲ ይሄን
ሥዕል በደንብ አስተውል ልጄ! ፀሐይ ስትወጣ ነው ወይስ
ስትጠልቅ የሚያሳየው?” ሲሉ ይጠይቁታል። ልጁም ሳያመነታ
“ፀሐይ ስትጠልቅ ነው አባዬ” በማለት ይመልሳል።

አባት በልጅ መልስ በመገረም “ሥዕሉን በደንብ እንኳን
ሳታይ እንዴት ፀሐይ ስትጠልቅ ነው ትላለህ?” በማለት ደግመው

ጠየቁት “ይሁንና ልጆቼው አሁንም ፈጥኖ “ሠዓልውን በጁ
ንብ አውተዋለሁ አባዬ” በጣም ሰነፍ ሰው ስለሆነ ግለጻ ተነ
ስቶ ፀሐይ ስትወጣ ለማየት የሚችል አይደለም” ብሎ መለሰ
ላቸው።

* * *

እንቆቅልሽ

“አባዬ! ከዋና ሲወጣ ፀገሩ የማይረጥብ ምን አይነት ልው
ነው?”

“መላጣ ነዋ ልጄ”

* * *

የማመኘ ምርጫ

አባትና ልጅ ፀጉር አስተካካይ ቤት ይሄዱና አስተካካይ
“ማመኘዬ ፀጉርህን እንዴት አድርጌ ላስተካክልላለሁ?” ብሎ
በጠይቀው፡ ሕጻኑም “ልክ እንደ አባዬ መሆኑ ላይ ተዳዳ ሰሩ
ልኝ” ሲል መለሰለት።

* * *

የመቶ ዓመቱ ጦርነት

አባት ትንሽ ልጁን ሂሳብ ለማስተማር አስቦ ምሳሌዎች
እያመጣ ሲያስረዳው ይቆያል። በኋላም ልጁ ምን ያህል ተረ
ድቶት እንደሁ ለማወቅ “የመቶ ዓመቱ ጦርነት ስንት ዓመት
ፈጀ?” ሲል ይጠይቀዋል።

ልጁ ግን “እኔ አላውቅም” ብሎ ይመልሳል።

አባት ሳይቆጣ ረጋ ባለ አነጋገር፡ “በደንብ አስብ ልጄ።
ለምሳሌ የሁለት ዓመቱ ወንድምህ ስንት ዓመቱ ነው?” ሲል
ይጠይቀዋል። ልጁም “ሁለት ዓመት” ሲል ይመልሳል።

አባት በዚህ በመደሰት የልጁን ራስ እያሻሸ “ጉብዝ!
ትክክል ነው የመለሰከው። አሁን የቅድመን ጥያቄ ልጠይቅህ።

የመቶ አመቱ ጦርነት ስንት ዓመት ፈጀ?" ይለዋል ፡ ልጁም በአባቱ ግብረታቸው በደስታ እየተፍነከነከ "ሁለት ዓመት" ሲል መልሰው ፡

* * *

አንዱ በአንዱ ሲሰቅ

አንዱ አውሮፓዊ አፍሪካን ሲጉዞኝ ይመጣና አጉል ቆዳውን ሲያዋድድ "አፍሪካን ስንብኝ ይህ የመጀመሪያዬ እንደ መሆኑ ብዙ ወዳጆቼ ውሀው ቆሻሻ ስለሆነ እንዳልጠጣ መክረውኛል" ይላል ፡ በአውሮፓዊው አጉል ጉፉ የተበሳጨው አፍሪካዊ አስጉብኚም "እባክህ አትመናቸው ፤ እኔንም አውሮፓ በሄድኩበት ወቅት አየሩ በጣም የተበከለ ስለሆነ እንዳልተነፍሰ አስጠንቅቀውኝ ነበር" አለው ፡

* * *

አደጋ ሥፍራ ቢሒዱ

ነርሶች ት/ሴት ለመግባት ያመለከተች አንዲት ወጣት "ብዙ የተጉዱ ሰዎች ተበታትነው የወደቁበት የአደጋ ሥፍራ ብትላኪ ምን ታደርጊያለሽ?" ተብሎ ለቀረበላት ጥያቄ ስትመልስ ፡ "ፈጥኜ በቋጩ ቁጭ እልና እግሮቼን ከዘረጋሁ በኋላ ጭንቅላቴ እግሮቼን እስኪነካ ድረስ አጉነብላለሁ" አለች ፡ በዚህ መልስ የተደናገሩት ፈታኞችም መልሰው " ለምንድነው እንዲህ የምታደርገው?" ሲሉ ጠየቁት ፡

አጅሪትም "ሕሊናዬን ሰቼ እንዳልወድቅ ነዋ!" በማለት መለሰች ፡

* * *

ሰንት ነው?

"አንድ የቡሽ ባርሬጣ ሰንት ነው?"
"ሰድሳ ብር"

"ሰድሳ ብር!?" ይሄም ዘረፋ ነው ፡ ፊት ለፊትህ ያለው ባለቤት ሰላሳ ብር እየሸጠው አይደለም እንዴ?"

"ታዲያ ለምን ከሱ አትገዛም?"

"ላጊዜው ስላለቀበት ነዋ"

"እኔም ሲያልቅብኝ በሠላሳ ብር እሸጣለሁና ያኔ ተመልሳህ ና"

* * *

በሰው ቁስል

ዶክተር የበሽተኛውን ያበጡ እግሮች እየነካኩ "በእርግጥ እግሮችህ አብጠዋል ፡ ሆኖም ይሄ እኔን ብዙ አያሳስበኝም ፡ ዋናው ችግር..." ሲሉ ሕመምተኛው ብስጭት ብሎ "ዶክተር! እኔም የእርስዎ እግሮች ቢያብጡ ኖሮ ብዙ አያሳስበኝም ነበር" አላቸው ፡

* * *

እኔ አላምንም!

አንዲት ልጅ እግር ታይፒስት ገና ሥራ ከመቀጠሯ አርፍና ትገባለች ፡ ታዲያ አለቅየው 'ይቺ ባቄላ ካደረች አትቆረጠም' ይሉና አስጠርተው ሲገቡት ፡ "እየሽ በሁለት ሰዓት ሥራ መግባት ነበረብሽ ፡ ብዙ ጉዳዮች ሊያመልጡ ይችላሉና እንዳይደገም" አሏት ፡ ዳሩ ግን ገና ያልሰከነች ኖሮ "ውይ ፡ እኔ አላምንም! ያመለጠኝ ነገር አለ እንዴ?" ብላ ይበልጥ አስቆጣጥታቸው ፡

* * *

ያባትና የናት ጭቅጭቅ

የልጃቸው ትዳር አለመመሥረት ያሳስባቸው ባልና ሚስት ውይይት ይከፍቱና እናቲቱ "የዚች ልጅ እድሜ እየገፋ ስለሆነ አንድ ብትላት የተሻለ ይመስለኛል" ይላሉ ፡

“አይሆንም በጋለች፤ መቸኮል አይገባንም ። ጥሩ ባል እስኪመጣላት መታገስ ይገባል።”

“መታገስ ይገባል ነው ያሉት? የምን ትግሥት ነው ደግሞ! እኔ ራሴ መቸ ጥሩ ባል እስኪመጣልኝ ጠበቅሁና ነው?”

* * *

ጉ በ

አንድ ካውያ ራስ የሆነ ሰውዬ ራት ይጋበዝና የጾሮ አይን የመሰለ ጠላውን ሲለጋ ይቆያል ። እግብዣው ሥፍራ በቆየበትም ጊዜ የጋባዣቹ ልጅ ጨምቶ እንዲት ቃል ሳይናገር በመቆየቱ ይገረማል ። ከዚያም ሀገቱን ጠርቶ “እንዲህ ዝምተኛ ልጅ መሆንህን አላወቅሁም ነበር ። ለምንድነው የማትጫወተው ልጄ?” ሲል እንዲጫወት ይጋብዘዋል ። ልጁም አንገቱን እንዳቀረቀረ “እማዬ ስሙኒ ሰጥታኝ ጭንቅላትም ለምን ካውያ እንደሚመስል እንዳልጠይቅም ስላስጠነቀቀችኝ ነው ዝም ያልኩት” አለው።

* * *

ጥቁር ቡና

ቱሪስቱ ሆቱል ይገባና “እስቲ አንድ ቡና ” ሲል ያዛል። አሳላፊውም በከፍተኛ ትህትና “ጥቁር ቡና ነው የሚፈልጉት ጌታዬ?” ሲል ይጠይቃል—ጉርሻ ፍለጋ ። ይሁንና ቱሪስቱ በመገረም “ለመሆኑ ሌላ ምን አይነት ቡና አላችሁ?” ሲል ጠየቀ።

* * *

ሴቶችን መውደድ መቼ ጀመሩ?

በአንድ የኪነ ጥበብ ዘርፍ ታዋቂ የሆነ ግለሰብ የማይርብለት ጥያቄ የለም ። ታዲያ አንድ ጋዜጠኛ አንዱን የሆነው ድ ታዋቂ ተዋናይ “ሴት እንደምትወድ በስፋት ይወራል

ለመሆኑ ሴቶችን መውደድ የጀመርኩው መቼ ነው?” ሲል ይጠይቀዋል— ግፋጠጡ ነው።

ተዋናዩ ግን ብልጥ ቢጫ ኖሮ በርጋታ “ሴቶችን መውደድ የጀመርኩት ወንድ አለመሆናቸውን ካወቅሁበት ጊዜ ጀምሮ ነው” ሲል መለሰለት።

* * *

አልሸሹም ዘወር አሉ

እውቁ የእንግሊዝ ፀሐፊ ጆርጅ በርናርድ ሾው ስለራሱ ግውራት ይወድ ነበር ይባላል ። ታዲያ አንድ ጊዜ ራት ግብዣ ይሄድና ለብዙ ደቂቃዎች ያለማቋረጥ ስለ ራሱ ሲያወራ ይቆያል ። ይሁንና የጋባዣዋን የተሰላች ገጽታ እንዳየ “ይቅርታ የኔ እህት ያለማቋረጥ ስለራሴ እያወራሁ አስለቸሁኸ መሰለኝ ። እስቲ አሁን ደግሞ ወዳገቼ መለስ እንበልና በቅርቡ ስለጻፍኩት መጽሐፍ ያለሽን አስተያየት ብትነግረኝ?” አላት።

* * *

ትክክል

በአንድ ወቅት ኒውዮርክ ውስጥ ዝነኛ ዳኛ እንደነበሩ ይወሳል ። ታዲያ አንድ ቀን ችሎት ሲያስችሉ የከሳሾችን ግግር ከሰሙ በኋላ “ልክ ነህ” አሉትና ተቀመጠ ። ቀጥሎም ተከሳሹ በተራው ተናግሮ እንደወረሰ እርሱንም “ልክ ነህ” አሉት ። በዚህ ድርጊታቸው ግራ የተጋባው የፍርድ ቤቱ ፀሐፊ ግን “የተከበሩ ዳኛ፣ ከሳሽና ተከሳሽ የተናገሩት ሁለት የተለያዩ ነገሮች ፁነው ሳለ እንደምን ሁለቱም ልክ ሊሆኑ ይችላሉ?” ብሎ ቢጠይቃቸው፣ ዳኛው መነጽራቸውን ዝቅ እያደረጉ “አንተም ልክ ነህ” አሉት ይባላል።

* * *

አጉል ጉጉት

ሰውየው የቀኝ እጅ ጣቶቹ በሙሉ በአደጋ ይቆረጡና ወደ ፀዊም ዘንድ ይሄዳል ። ሀኪሙም የአደጋውን መንስኤ ለመረ

“አይሆንም ቦጋላች፡ መቸኮል አይገባንም ። ጥሩ ባል እስኪመጣላት መታገስ ይገባል።”

“መታገስ ይገባል ነው ያሉት? የምን ትግሥት ነው ደግሞ! እኔ ራሴ መቼ ጥሩ ባል እስኪመጣልኝ ጠበቅሁና ነው?”

* * *

ጉ ቦ

አንድ ካውያ ራስ የሆነ ሰውዬ ራት ይጋበዝና የዶሮ አይን የመሰለ ጠላውን ሲለጋ ይቆያል ። እግብዣው ሥፍራ በቆየበትም ጊዜ የጋባጥቹ ልጅ ጨምቶ እንዲት ቃል ሳይናገር በመቆየቱ ይገረማል ። ከዚያም ህፃኑን ጠርቶ “እንዲህ ዝምተኛ ልጅ መሆንህን አላወቅሁም ነበር ። ለምንድነው የማትጫወተው ልጄ?” ሲል እንዲጫወት ይጋበዝዋል ። ልጅም አንገቱን እንዳቀረቀረ “እማይ ስሙኒ ሰጥታኝ ጭንቅላትም ለምን ካውያ እንደሚመስል እንዳልጠይቅም ስላስጠነቀቀችኝ ነው ዝም ያልኩት” አለው።

* * *

ጥቁር ቡና

ቱሪስቱ ሆቴል ይገባና “እስቲ አንድ ቡና” ሲል ያዛል። አሳላፊውም በከፍተኛ ትህትና “ጥቁር ቡና ነው የሚፈልጉት ጌታዬ?” ሲል ይጠይቃል—ጉርሻ ፍለጋ ። ይሁንና ቱሪስቱ በመገረም “ለመሆኑ ሌላ ምን እይነት ቡና አላችሁ?” ሲል ጠየቀ።

* * *

ሴቶችን መውደድ መቼ ጀመሩ?

በአንድ የኪነ ጥበብ ዘርፍ ታዋቂ የሆነ ግለሰብ የማይተርብለት ጥያቄ የለም ። ታዲያ አንድ ጋዜጠኛ አንዱን የሆሊውድ ታዋቂ ተዋናይ “ሴት እንደምትወድ በስፋት ይወራል።”

መሆኑ ሴቶችን መውደድ የጀመርከው መቼ ነው?” ሲል ጠይቀዋል— ግፋጠው ነው።

ተዋናዩ ግን ብልጥ ቢጤ ኖሮ በርጋታ “ሴቶችን መውደድ የጀመርኩት ወንድ አለመሆናቸውን ካወቅሁበት ጊዜ ምር. ነው” ሲል መለሰለት።

* * *

አልሸጉም ዘፀር አሉ

እውቁ የእንግሊዝ ፀሐፊ ጆርጅ በርናርድ ሾው ስለራሱ ሻውራት ይወድ ነበር ይባላል ። ታዲያ አንድ ጊዜ ራት ግብዣ ሄደና ለብዙ ደረቃዎች ያለማቋረጥ ስለ ራሱ ሲያወራ ይቆያል ። ይሁንና የጋባዥዋን የተሰላች ገጽታ እንዳየ “ይቅርታ የኔ እህት ለማቋረጥ ስለራሴ እያወራሁ አስለቸሁሽ መሰለኝ ። እስቲ ሁን ደግሞ ወዳንቼ መለስ እንበልና በቅርቡ ስለጻፍኩት ጽሑፍ ያለሽን አስተያየት ብትነግረኝ?” አላት።

* * *

ትክክል

በአንድ ወቅት ኒውዮርክ ውስጥ ዝነኛ ዳኛ እንደነበሩ ወሳል ። ታዲያ አንድ ቀን ችሎት ሲያስችሉ የከሳሹን ንግር ከሰሙ በኋላ “ልክ ነህ” አሉትና ተቀመጠ ። ቀጥሎም የከሳሹ በተራው ተናግሮ እንደጫረሰ አርሱንም “ልክ ነህ” አሉት ። በዚህ ድርጊታቸው ግራ የተጋባወ የፍርድ ቤቱ ፀሐፊ ግን “የተከበሩ ዳኛ፣ ከሳሽና ተከሳሽ የተናገሩት ሁለት የተለያዩ ገሮች ሁነው ሳለ እንደምን ሁለቱም ልክ ሊሆኑ ይችላሉ?” ሎ ቢጠይቃቸው፣ ዳኛው መነጽራቸውን ዝቅ እያደረጉ “እንም ልክ ነህ” አሉት ይባላል።

* * *

አጉል ጉጉት

ስውየው የቀኝ እጅ ጣቶቹ በሙሉ በአደጋ ይቆረጡና ወደ ዚም ዘንድ ይሄዳል ። ሀኪሙም የአደጋውን መንስኤ ለመረጋ

ዳት ረፈጉ “ለመሆኑ ጣቶህ እንዴት ሊቆረጠው ይቻላል” ሲል ይጠይቀዋል ።

ሰውየውም “አይጣል ነው ጌታዬ! አንድ ፈረስ አለኝ፣ ታዲያ ልንቱ ጥርሶች እንዳሉት ለማወቅ ብዬ አፋን ከፈትኩና ሄጄን ወደ ውስጥ አስገባሁ። እሱም ለካስ በበኩሉ ስንት ጣቶች እንዳሉኝ ለማወቅ ረፈጉ ኖሮ አፋን ግጥም አደረገው” ሲል መለሰለት ።

* * *

እጅ ከፍንጅ

ሚስት ባሏን ትጠረጥረዋለች። ሆኖም ይህን ጥርጣራዋን ከሰው ሄጄን ለረጅም ጊዜ ትቆይና በመጨረሻ ግን ስላላስቻላት ሠራተኛዋን “አንቺ፣ ባለቤቱ እዚህ ጉረቤታችን ካለችው ጠይቃልጅ ያሪ ላይወሰልት የቀረ አይመስለኝም” ። እሳሳቷ፣ እነጋገሯ እንዲያው ነገር ሥራዋ ሁሉ አላምርሽ ብሎኛል” ትላታለች ።

ይሄን ሠራተኛት “እርሷ እኔ አላምንም እሚትዬ ። ይህን የሚነግሩኝ እኔን ለማስቀናት መሆኑ ገብቶኛል” ብላ ጉድ አጥረውለች ።

* * *

መተማመን ሲጠፋ

ቅናት የዘተነው ትዳርና ያረረሰው ቤት ለቁጥር ይታከታል ። ለምቹ ቅናትን ድምጽ እንደሌለው መሣሪያ ያዩታል ። ታዲያ አንድ አባወሬ ጥሉበት በጣም ቀናተኛ የሆነች ሚስት ነበረችው ። አንድ ልንበት ተን ይቺት ሚስቱን ይዞ የሥዕል ኤግዚዚን ለመመልከት ይሄዳል ።

እየዞሩ ስዕሉዋን በመመልከት ላይ ሳሉም አንድ ሥዕል ጋ ሲደፍሩ ባል ሆዩ ቆም ብሎ በጣቱ እያመለከተ “ይኸው ልህ ይህን የምታያት ወይዘሮ በዓለም ተደናቂነትን ያተረፈችው ውቢቱ ጥናሊዛ ነች” ይላታል ። ይኸኔ ሚስቱ በ

ዴት ግንባሯን ሰላሳ ቦታ ከስከሳ ፣ “ታዲያ ምንድነኝ ለግለት ነው አንተን እያየች የምትስቀው?” ብላው እርፍ ።

* * *

ታክሲ ቦሌ ስንት ነው?

ሰውየው ገብጋባ ቢጤ ነበር— “አባ ሀና” የሚሉት አይነት ። ታዲያ ወደ ቦሌ አውሮፕላን ጣቢያ ለመሄድ ረፈገ ታክሲ ያስቆምና “ባለ ታክሲ አውሮፕላን ጣቢያ ድረስ በስንት ትወስደኛለህ?” ሲል ይጠይቀዋል ። ባለ ታክሲውም “ሁለት ብር” ሲል ይመለስለታል ።

“ለካንጣዩ ስንት ታስከፍለኛለህ ግለት ነው?”

“ግዴለም ካንጣዎን በነጻ እጭንልዎታለሁ”

“እንግዲያውስ አንተ ካንጣውን ይዘህልኝ ሂድ ። እኔ በእግሬ እደርስበሃለሁ” ።

* * *

ምስጢር

ሰውየው እየዞረ ጉዋደኛውን ያማው ኖሯል ። ታዲያ ወፊ አይደበትምና የሰሚ ሰሚ አጅፊ በጉዋደኛው አፍ ደደብ መባሉን ይሰማል ። በዚህን ጊዜ ሲገሰግስ ሄዶ “እንዴት ደደብ ነው እያልክ ታወራለህ ። ባይሆን ያጠፋሁት ነገር ካለ ለምን ለራሴ አትነግረኝም” ቢለው ፣ “ይቅርታህን ጓዴ ፣ ምስጢር ስላልመሰለኝ ነው ላገሩ ሁሉ ያወራሁት” ሲል መለሰለት ።

* * *

በየጊዜው ሚማ ላለመግዛት

ልጅየው መጽሐፍ ያነብ ወደነበረው አባቱ ጠጋ ቆሎ “አባዬ ገንዘብ መቆጠብ ትፈልጋለህ?” ይለዋል ። በዚህን ጊዜ

ለካ እባትንም ነገር ተቆናት ኖሮ ግንባቡን ያጽርጥና በጉጉት “ምን አዲስ መላ ተከስተልህ?” ሲል ጠየቀው።

“ጫማዬ በየጊዜው ስለሚያልቅና ወጪ እንደበዛብህም ስለ ግድቅ አንድ የተሻለ ዘዴ ልንገርህ ብዬ ነው። እየሀ አባዬ፣ አንድ ቢስክሌት ብትገዛልኝ በየጊዜው ጫማ ከመግዛት ትገላገላለህ”

አድዮስ ሕክምና

ዶክተሩ የሕክምና ሥራ ከጀመረ ብዙ ወሮች አልተቆጠሩም ነበር። ታዲያ አንድ ቀን የተገባቀሱ በሽተኞች ይመጡ በትና ሕመማቸውን መለየት ይሳነዋል። የሕክምና መጽሐፍት ቢያገላብጥም ምንም ውጤት ሊያገኝ አልቻለም። ስለዚህ ጥቂት አስብ አደረገና “ለመሆኑ የዚህ አይነት በሽታ ከዚህ ቀደም ይዘዎት ያውቃል!” ሲል ሕመምተኛውን ይጠይቃቸዋል።

“አዎ ዶክተር፣ ለረጅም ጊዜ ሲያሰቃየኝ ቆይቷል።”
“እንግዲያውስ አሁንም የተነሳብዎት ያው ሕመም ነው” ብሎ አሰናበታቸው።

* * *

ፈጠን፣ ፈጠን

በብዙ አገሮች 13 ቁጥር ገደቢስ ቁጥር ነው ተብሎ ስለሚታመን ሰጪ ክፉኛ ይፈራዋል። እንዲያውም ሕንጻዎች ላይ ከ12ኛ ፎቅ ቀጥሎ ያለውን 14ኛ እስከ ግለት የተደረሰበት ጊዜ አለ።

ታዲያ አንዱ ወሰላታ ባለትዳሪቱን አመኖሪያ ቤቷ ሲያግጥ ባል ተመልሶ ኖሮ በር ያንኳኳል። ይኸኔ ሴትየዋ “ወይኔ ባሌ መጣ” ብላ መጮህ። አጅራም ፍርሀት ይዞት የሚገባበት ቀዳዳ ጠፍቶት ሱሪውን በሁለት እጆቹ እንደያዘ።

“ታዲያ ምን አባቴን ባደርግ ይሻለኛል!” እያለ መቀባጠር። በዚህን ጊዜ ሴትየዋ ከጀርባው ገፋ ገፋ እያደረገችው “ቶሎ ብለህ በመስኮት ዘለህ ውጣ” ትለዋለች።

“ምን ነካሽ ቆንጆት? አሥራ ሦስተኛው ፎቅ ላይ እኮ ነው ያለነው።”

“እንተ ደግሞ ያለበታው መቀለድ ትወዳለህ። ይልቅ አሁን በአጉል እምነት የመጨነቂያ ጊዜ ስለሌለን ፈጠን ብለህ ዝለል።”

* * *

እንዲት ውለታ

ሰውየው ሕመሙ ስለጠናበት የቀዶ ጥገና ሕክምና እንዲያደርግ ይታዘዝና ወደ አፕራሲየን ከፍል ያመራል። ሆኖም አልጋው ላይ ወጥቶ ዝግጅት በማድረግ ላይ ባለ ዶክተሩ “የዚህን ዓይነት አፕራሲየን ከሚደረግላቸው በሽተኞች ከአምስቱ ሰዎች አራቱ መሞታቸው የማይቀር ስለሆነ የምታደርገው ነጻዜ ካለ ፍጠን። ሁሉን ነገር ያጠናቅቅህ ከሆነ ግን ሥራዬን ልጀምር” እለው። በዚህን ጊዜ በሽተኛው ለስለስ ባለ ድምጽ፣ “ሁሉን ነገር ጨርሻለሁ። ነገር ግን አንድ ውለታ ብቻ እንዲውሉልኝ አፈልጋለሁ። ይኸውም ጫማና ሱሪዬን እንዲያቀብሉኝ ነው” ብሎት ተነሳ።

* * *

የፖሊስ ያለህ

ሴትየዋ ፖሊስ ጣቢያ ስልክ ትደውልና “አንድ ጥጋበኛ ባሌን እየቀጠቀጠው ስለሆነ ከመሞቱ በፊት ድረሱልኝ” ትላለች።

- “ድብድቡ ከተጀመረ ቆይቷል!”
- “አሥር ደቂቃ ያህል ይሆነዋል።”
- “ታዲያ ለምን ፈጥነው አልነገሩንም?”
- “እስካሁን ድረስ የሚያጠቃው ባሌ ነበራ!”

ግን ከፈተው ?

እናት ልጃቸው ከተግሪ ቤት እየተነፋረቀ በመጣ፡ “ምን አጥፍተህ ነው በል የተገረፍክው?” ሲሉ ጠየቁት።

“ሰፂዝ ካልገኘ ግን እንደከፈተው ሰላላውትሁ”

“መቼ አጣሁህና አንት ክልፍልፍ፡ አንተው ራስህ ከፍተኛው ይሆናል!”

• • •

ወራ በፈረቃ

ዓፄ በእንቅልፍ ልዩ ያለግዳረጥ እያወራ በያስቸገራት ሚስት ወደ የኪም ሄዳ ችግሯን ትገልጻለች። ሃኪሙ ዝርዝር ይነቃውን ዘጥሞና ከሰማ በኋላ ልክ እንደራሴ ሚስት ለፍላሬ መሆኗ ስለገባው “ባለቤትሽ ቀን ቀን እንዲናገር (እንዲያወራ) ዕድል የምትሰጧው ከሆነ ሌሊት መለፍለፉን ይተቃል” ብሎ አሰናበታት።

• • •

ብልጥ ሰብልጥ፡ አይን ፍጥጥ

ሴትየዋ ሰንጋ የሚያክል ውሻቸውን ይዘው ባቡር ይላፈሩ ልሉ = ከዚያም ተቆጣጣሪውን አስጠርተው “ለውጃዬም ትኬት ስላስቆረጥኩለት እንደግንኛውም ተሳፋሪ የመቀመጥ መብቱ የተጠበቀ መሆኑን እወቁልኝ” ይሉትና ውሹን ወንበር ላይ አውጥተው ጉብ ያደርጉታል። ይሁንና ተቆጣጣሪውም ብልጥ ናር ዘመስግማት አንገቱን እየነቀነቀ “ልክ ነዎት እጫቱ = በርግጥ ውሻም ሊቀመጥ ይችላል። ሆኖም እንደግንኛውም ተሳፋሪ እገርክን ወንበር ላይ ግድረግ ስለግይፈቀድለት እገርክን ግድረድ አለበት” ስላላቸው እጫቱም ያን ወደል ውሻቸውን እግራቸው ሥር አስተኝተው ተጓዙ።

ብዙ መነጋገር የግይወዱት

ሴትየዋ ደርሶ ኩፋ፡ ከስታራ ነኝ ባይ ናት = ታዲያ ልማዱ አድርጋው ሠራተኛ በቀጠረች ቁጥር በመጀመሪያ ስለ ኮስታፊ ነቷ ግውራት ይቀናታል። ስልዚህም አዲስ የቀጠረቻትን ሠራተኛ ጠርታ “በተፈጥሮዬ ብዙ ግውራት ስለግልወድ በጣቱ ምልክት ስለሰጥኸ ‘ነይ!’ ማለቴ እንደሆነ እንድታውቁ” አለቻት። አዲሷ ሠራተኛ ግን የባሰባት ናራ “እኚ እጫትዬ ሳይሆን ብዙ ግውራት ስለግልወድ ትእዛዝዎን አፈጽማለሁ። እርስዎ በጣትዎ ምልክት ሲያሳዩኝ ራሴን ግራና ቀኝ ካወዛወዝኩ እኔም ‘አልመጣም’ ማለቴ እንደሆነ ይወቁልኝ” ስትል መለሰችላት።

• • •

ምን ዓይነት ፈተና ነው ጉብዝ?

አንድ የዘመኑ አለባበስና የፀጉር አስተዳደግ ግራ እያጋባው ልቱን ከወንዱ መለየት የሚችገረው ሰው ነበር።

ታዲያ አንድ ቀን ከሴት ልጁ ጋር ሲሄድ “ልጄ ለመሆኑ ያ እዚያ ጋ የቆመው ሰው ወንድ ነው ሴት?” ሲል ይጠይቃታል። ልጅቱ ብዙም ሳትጨነቅ “ወንድ ነው እንጂ አብዬ” ስትል መለሰችለት።

“በምን አወቅሽ በይ?”

“ገና ሳየው ልቤ በፍጥነት መምታት ስለጀመረ ወንድ መሆን አለበት ብዬ ነው።”

• • •

እግዚአብሔር ሲፈተን

እናት ትንሽ ልጅዋን ከመተኛቱ በፊት እንዲፀልይ ታዘውና ይንበረከካል። ከዚያም “እግዚአብሔር ሆይ፡ እናትና አባቱን ለረጅም ጊዜ አኑርልኝ። ድራዳዋን ደግሞ የኢትዮጵያ ዋና ከተማ አድርገልኝ” ብሎ ይፀልያል። ይህን የሰማች እናቱ “ለምን ድነው አንተ ድራዳዋን የኢትዮጵያ ዋና ከተማ አድርገልኝ እያ

ልህ የምትሆልላው?" ብላ ብታፋጥጠው፡ "የጄኦግራፊ ፈተና ውስጥ 'የኢትዮጵያ ዋና ከተማ ማን ናት?' ለሚለው ጥያቄ 'ድሬ ዳዋ' ብዬ ስለመለስኩ ነው" አላት።

* * *

የሂሳብ ትምህርት

አንድ መምህር ተማሪውን በምሳሌ መደመር ሊያስተምረው ስለፈለገ "ማሙሽ፡ ዛሬ ሶስት ጥንቸሎች ብስጥህ፡ ነገ ደግሞ ሌሎች አምስት ጥንቸሎች ብጨምርልህ፡ በጠቅላላ ስንት ጥንቸሎች ይኖሩሃል?" ሲል ይጠይቀዋል።

ማሙሽም "ዘጠኝ" ሲል መለሰ።

"በደንብ አስብ። እንዴት ዘጠኝ ሊሆን ይችላል?"

"አይቲቸር፡ እቤቴ አንድ ሌላ ጥንቸል ስላለኝ ነው እኮ ዘጠኝ የሚሞሉልኝ"

* * *

"መሰለኝ"

በልኩ እንደ ተንቃፌለ ተላላኪው ፈጥኖ ያነሳና "ሁሉ" ቢል፡ ደዋዩ የመሰለለት አስደንጋጭ ነገር እያንቀጠቀጠው በፍርሃት ወደ አለቃው ዞሮ፡

"ጌታዬ እርስዎን ነው መሰለኝ የሚፈልጉት" አላቸው።

"መሰለኝ?! አሁን አንተም ስልጥኛለሁ ለማለት ነው 'መሰለኝ' እያልክ የምትናገረው?" ብለው አለቃው አፈጠጡበት።

"አይደለም ጌታዬ፡ በልኩን ሳነሳው የደወሉት ሴትዮ 'አንተ ደደብህ ሽማግሌ ነህ?' ሲሉኝ እኮ ነው ግራ የተጋባሁት።"

አግኑኤል ሆስፒታል

ሰውየው ወፈፍ እንዳደረገው ዘመዶቹ ህዚም ዘንድ ይወስዱታል።

"ምን ይሰማህል ወዳጂ?"

"ውሻ የሆንኩ ይመስለኛል ዶክተር"

"ለመሆኑ ከመቼ ወዲህ ነው የዚህ አይነት ስሜት ያደረብህ?"

"ቡቸላ ከሆንኩ ጊዜ ጀምሮ"

"በጂ፡ እንግዲያው እዚች አልጋ ላይ አረፍ በልና ምርመራ ላድርግልህ"

"ምን ማለትዎ ነው ዶክተር? እየነገርኩዎት ነውሃል ስለሆንኩ አልጋ ላይም መውጣት አይፈቀድልኝም"

* * *

የልጅ ነገር

አንድ ትንሽ ልጅ ከትምህርት ቤት ሲመለስ ሆዱን ሰላመመው ችግሩን ለእናቱ ያዋያታል። እናቱም "ሆድህን ያመመህ ባዶ ስለሆነ ነውና ምግብ ስትበላበት ይሻልህል" ብላ ምግብ ትስጠዋለች። በርግጥም ልጇ እናቱ የሰጠችውን እንደ ቀማመሰ ህመሙ ተወው። ታዲያ ትንሹ ቆይቶ አባት ከሥራ ይመለስና "ራሴን አጥኛል፤ ያዘረኛል" ይላል። ይኸኔ ትንሹ ልጅ ፈጠን ብሎ "ራሴህን የሚያምህ ባዶ ስለሆነ ነውና ምግብ ስትበላበት ይተውህል" አለው።

* * *

የውሻ ገበያ

ከዕለታት አንድ ቀን ውሻ ለመግዛት የፈለገ አንድ ሰው ወደ ውሾች መሸጫ ገበያ ይወርዳል። እዚያም ጥቂት ጊዜ

ሲመርተ ከቆየ በኋላ የአንድ ውሻ ላይ ተልዩ ልላረፈ
ሻውን “ለመሆኑ ይህ ውሻህ ታግኝ ነው?” ሲል ይጠይቀዋል ።
ሻውም በኩራት “በጣም ታግኝ እንጂ ጌታዬ ። ይኸው እኔ
እንኳን አምስት ጊዜ ሸጫው አምስቱንም ጊዜ ተመልሶ ወደኔ
መጥቷል” ሲል መለሰ ።

መዋኘት ክልክል ነው

ሴትየዋ ሃይቅ ውስጥ ለመዋኘት ልብሷን በፍጥነት ታወላ
ልታለች ። ጉረምሳው ዘበኛ ልብሷን በሙሉ አወላልቃ እስከት
ጨርሶ በትእግሥት ጠበቃት ። ዘላ ሃይቁ ውስጥ ልትገባ ስትል
ግን ፈጠን ብሎ “አሜትዬ መዋኘት ክልክል ነው” ይላታል ።
ይሄኔ ሴትየዋ ብስቃት ብላ “ታዲያ ለምን ልብሷን ከግው
ለቂ በፊት አልነገርኸኝም!” በማለት ብታፈጥበት፣ ወጣቱ ከእግር
ጥፍሯ እስከ ራስ ፀጉሯ በአድናቆት እየተመለከታት “ምን ላድ
ርግ ብለው ነው እሜትዬ? መዋኘት ነው እንጂ የተከለከለው” ከ
ልብስ ግውለትማ የከለከለ ሰው የለም” አላት ይባላል ።

አይ የአማዩ ሆድ

ወልደው የከበዱ ሁለት እህትማማች ስለልጆቻቸው ሲያ
ወፋ ታላቂቱ “ለመሆኑ ትንሹ ልጅሽ በታሪክ ጥሩ ውጤት
አላመጣም የሚሉት እውነት ነው?” ስትል ትጠይቃለች ።
ታናሽ እህትም “አዎ አላመጣም” ስትል መለሰች ። አጅሪት ግን
በቀላሉ አልለቃት አለች ። “ውይ ምን ነካው? እሱ እንኳን በት
ምህርት ጉበዝም አልነበር የእንዴት ወደ ኋላ ይሄዳል?” እያለች
ብትጨቀጭታት፣ “እሱ ምን ያድርግ ብለሽ ነው ። አስተ
ማሪዎቹ እንደሆን የሚጠይቁት እሱ ከመወለዱ በፊት ስለ
ተፈጸመ ጉዳይ ነው ። ታዲያ እሱ ያልደረሰበትን ነገር እንዴት
አድርጎ ይወቅ ብለሽ ነው” ብላት እርፍ ።

የመጨረሻው እድል

አላባማ በሚባል የአሜሪካ ክፍለ ግዛት የሚገኝ አንድ የ፪
ንዚን ማዶያ “ሚሲሲፒ የሚባለው ክፍለ ግዛት እየደረሰችሁ
ስለሆነ በንዚን በሴትር ሃያ ስምንት ግንቲያ ለመግዛት ያላችሁ
የመጨረሻ ዕድል እዚህ ነው” የሚል ግስታዊቱ ይለጥፋል ።
ታዲያ ይህን ያየ አንድ እንግዳ አሽከርካሪ እድሉ እንዳያ
መልጠው መኪናውን እስካፍ ገደፋ በንዚን ካስዋላ በኋላ
“ለመሆኑ ሚሲሲፒ አንድ ሴትር በንዚን ስንት ነው?” ሲል
እንደዋሃ ቢጠይቅ፣ የተሰጠው መልስ “ሀያ አራት ሳንቲም”
የሚል ነበር ።

የሥራ ግቆም አድማ

በአንድ ሲኒማ ቤት አንድ ተወዳጅ ፊልም ይታይ ስለነበረ
ሠራተኞቹ ከአሠሪው ጋር ባለመግባባታቸው የሥራ ግቆም
አድማ ቢያደርጉም ሕዝቡ መጉረፉን አልተወም ። በዚህ
ሁኔታ እጅግ ያዘነት ሠራተኞች አንድ መላ መቱ—ጽሑፍ
ያነገበ ሰው በራፍ ላይ እንዲቆም ። ጽሑፉም ሲነበብ “ገዳዩ
የጀግናው አጎት ነው” የሚል ነበር ።

በክስ ብቻ

በኒ ማክብራይድ የተባለ አንድ እውቅ የሰፖርት ጋዜጠኛ
ግምዱን በማስተካከል ላይ እንዳለ አንድ የፀክስ ፈዴሬሽን
ኃላፊ እንግዳ ይዞበት ይመጣል ። ከዚያም “በኒ ይህ ሰው የደ
ቡብ አፍሪካ ሻምፒዮን ስለሆነ ተዋወቀው” ቢለው፣ ጋዜጠ
ኛው ሥራ በዝቶበት ኖሮ “አሁን ሥራ ስለበግብኝ ሌላ ጊዜ
ይዘኸው ብትመጣ የተሻለ ይመስለኛል” አለው—አንገቱን እን
ዳቀረቀረ ። ኃላፊው ግን “ምን ነካህ በኒ? ይህ ሰው እኮ የደ
ቡብ አፍሪካ ሻምፒዮን ነው ። ብታናግረው ልአምድህ መግ
ወሬ አዘሰልክ ግለት ነው” አለው ።

“አዝናለሁ፤ አሁን አስቸኳይ ሥራ ስለያዝኩኝ ሌላ ጊዜ!”
“በኒ ምን መሆንህ ነው!? ይሄ እኮ የደቡብ አፍሪካ ሻም
ፒየን ነው ።”

በኒ ነደደው ። እጅግ ከመናደዱም የተነሳ ከመቀመጫው
ተነስቶ በክሰኛውን በጽጢ በነርተው አጅሬ መሬት ወርዶ ተዘ
ረገፈ ። ይኸኔ ጋዜጠኛው እየላቀ “ካሁን ጀምሮ የደቡብ አፍ
ሪካ ሻምፒየን እኔ ነኝ” አለ ይባላል ።

* * *

ማሙሽ ሣንቲም ሲተፋ

ልጁዋ አሥር ሣንቲም በመዋጡ የተደናገጠች እናት ቁል
ቁል ዘቅዝቃ ጀርባውን በጡጫ ደጋግማ ብትደልቀው ከልጁ
አፍ ሃያ ሣንቲም በጥልቅ ብሎ ወጣ ። እናትየውም በዚህ ተገ
ርማ ባሏን “ማሙሽ አሥር ሣንቲም ውጦ ጀርባውን ብመታው
ሃያ ሣንቲም ተፋ ። ምን ማድረግ ይቻላል ይመስልሃል?” ብት
ለው፤ “ፈጠን ብለሽ ሌላ አሥር ሣንቲም አጥርሼው እንጂ
ምን ትጠይቁኛለሽ” ሲል በፈዝ መለሰላት ።

* * *

ሲያስጠላ!

አልኮል የዞረበት የማትደርስ አንዲት ሴትዋ ነበረች ።
የዚች ሴት ባለቤት ግን አገር ያወቀው ሰካራም ነበር ። ይቺ
የቤት እመቤት ለረጅም ጊዜ ታግሳው ብትኖርም በመጨረሻ
ሰላንገፈገፋት “እኔም ልጠጣ ስለምፈልግ ቅዳልኝ” ብላ ብር
ጭቆን አቀረበች ። ባል በሁኔታው እየተገረመ ይጠጣ ከነበረው
ውስኪ ቀዳሳት ። ሆኖም አንዴ ስትቀምሰው መረራትና ፈት
ዋን ቅጭም አድርጋ “በሀይወቴ እንዲህ ዓይነቱን አስቀያሚ
ነገር ቀምጼም አላውቅም ። ሲያስጠላ!” አለች ። ይኸኔ ባሏ ፍል
ቅልቅ እያለ “አየሽልኝም አይደል!! እኔ ግን ፀላጊዜ ስጠጣ
ደስ የሚለኝ ይመስልሽ ነበር” አላታ ።

የወንድ ነገር

እንግሊዛዊው ፣ ሩሲያዊውና ቡልጋርያዊው ስለሚስቶቻቸው
ሲወያዩ ባለ እንግሊዛዊው “የኔን ሚስት በአንዲት ትንሽ ድመት
ልመሰላት እችላለሁ” አለ ። ሩሲያዊውም በበኩሉ “የኔን ሚስት
ደግሞ በእርግብ ብመሰላት የምሳሳት አይመስለኝም” አለ ።
ቡልጋርያዊው ትንሽ አሰብ አደረገና “በርግጥ የኔም ሚስት
እንደናንተው አንድ ዓይነት አውሬ ናት ። ሆኖም በትክክል
የትኛውን አውሬ እንደምትመስል አላውቅም” አላቸው ።

* * *

ሐቀኛው ከንቲባ

ለከንቲባነት ይመረጥ ዘንድ የሕዝብ ድጋፍ ለማግኘት
ዘመቻ የጀመረ አንድ ተመራጭ ደጋፊዎች ለማበርከት ገጠር
ሳይቀር እየሄደ መሰበከ ይዞ ነበር ። ታዲያ አንዲት አርጊት
መራጭ እንዳገኘም ልባቸውን ለመብላት ፎቶግራፍና የሕይ
ወት ታሪኩ የተጻፈበትን ወረቀት ሰጣቸው ። አርጊቷም ፎቶ
ግራፋን በደንብ ካዩ በሁዋላ ፤ “ድምጹን ላንተ እንደምሰጥ
አሁኑኑ አረጋግጥልሃለሁ ልጄ ። ይህንንም የማደርገው መላጣ
ሆኖ ባለ ባርኔጣ ሳያደርግ ፎቶ የሚነሳ ሰው ሐቀኛ ሰው
መሆኑን ስለማምን ነው” አሉት ።

* * *

“የእንሰሳት ሣምንት”

“የእንሰሳት ሣምንት” ይከበር በነበረበት ወቅት አንዲ
አስተማሪ የአራተኛ ክፍል ተማሪዎቿን ለእንሰሳት ደህንነት
ሲሉ የፈጸሙትን በጉ ምግባር እንዲናገሩ ጠየቀቻቸው ። ሁሉም
እየተነሱ ያደረጉትን በጉ ምግባር ተናገሩ ። በመጨረሻ የተ
ነሳው አንድ ጅል ልጅ ግን “እኔ አንድ ልጅ ውሻውን በር
ግጫ ሲመታ አይቼ ስለተናደድኩ በባክስ መትቸዋለሁ” ሲል
ተናገረ ።

“አገናሉሁ፤ አሁን አስቸኳይ ሥራ ስለያዝኩኝ ሌላ ጊዜ!”
“በኒ ምን መሆንህ ነው? ይሄ እኮ የደቡብ አፍሪካ ሻም
ፒየን ነው።”

በኒ ነደደው። እጅግ ከመናደዱም የተነሳ ከመቀመጫው
ተነስቶ ቦክስኛውን በቡጢ ቢነርተው አጅሬ መሬት ወርዶ ተዘ
ረገፈ። ይኸኔ ጋዜጠኛው እየሳቀ “ካሁን ጀምሮ የደቡብ አፍ
ሪካ ሻምፒየን እኔ ነኝ” አለ ይባላል።

* * *

ማመሽ ሣንቲም ሲተፋ

ልጁዋ አሥር ሣንቲም በመዋጡ የተደናገጠች እናት ቁል
ቁል ዘቅዝቃ ጀርባውን በጡጫ ደጋግማ ብትደልቀው ከልጁ
አፍ ሃያ ሣንቲም በጥልቅ ብሎ ወጣ። እናትየውም በዚህ ተገ
ርማ ባልን “ማመሽ አሥር ሣንቲም ውጦ ጀርባውን ብመታው
ሃያ ሣንቲም ተፋ። ምን ማድረግ ይቻላል ይመስልሃል?” ብት
ለው። “ፈጠን ብለሽ ሌላ አሥር ሣንቲም አጥርሼው እንጂ
ምን ትጠይቂኛለሽ” ሲል በፊዝ መለሰላት።

* * *

ሲያስጠላ!

አልኮል የዘረበት የማትደርስ አንዲት ሴትዮ ነበረች።
የዚች ሴት ባለቤት ግን አገር ያወቀው ሰካራም ነበር። ይቺ
የቤት እመቤት ለረጅም ጊዜ ታግሳው ብትኖርም በመጨረሻ
ሰላንገፈገፋት “እኔም ልጠጣ ስለምፈልግ ቅዳልኝ” ብላ ብር
ጭቆን አቀረበች። ባል በሁኔታው እየተገረመ ይጠጣ ከነበረው
ውስኪ ቀዳላት። ሆኖም አንዱ ስትቀምሰው መረራትና ፈት
ዋን ቅጭም አድርጋ “በሀይወቴ እንዲህ ዓይነትን አስቀያሚ
ነገር ቀምጧል አላውቅም። ሲያስጠላ!” አለች። ይኸኔ ባለ ፍል
ቅልቅ እያለ “አየሽልኝም አይደል!! እኔ ግን ፀልጊዜ ስጠጣ
ደስ የሚለኝ ይመስልሽ ነበር” አላታ።

የወንድ ነገር

እንግሊዛዊው፤ ሩሲያዊውና ቡልጋርያዊው ስለሚሰቱቻ
ቸው ሲወያዩ ባለ እንግሊዛዊው “የኔን ሚስት በአንዲት
ትንሽ ድመት ልመሰላት እችላለሁ” አለ። ሩሲያዊውም በበኩሉ
“የኔን ሚስት ደግሞ በእርግብ ብመሰላት የምሳሳት አይመስለ
ኝም” አለ። ቡልጋርያዊው ትንሽ አሰብ አደረገና “በርግጥ
የኔም ሚስት እንደናገተው አንድ ዓይነት አውራ ናት። ሆኖም
በትክክል የትኛውን አውራ እንደምትመስል አላውቅም”
አላቸው።

* * *

ሐቀኛው ከንቲባ

ለከንቲባነት ይመረጥ ዘንድ የሕዝብ ድጋፍ ለማግኘት
ዘመቻ የጀመረ አንድ ተመራጭ ደጋፊዎች ለማበርከት ገጠር
ሳይቀር እየሄደ መስበክ ይዞ ነበር። ታዲያ አንዲት አርጊት
መራጭ እንዳገኘም ልባቸውን ለመብላት ፎቶግራፍና የሕይ
ወት ታሪኩ የተጻፈበትን ወረቀት ሰጣቸው። አርጊቷም ፎቶ
ግራፋን በደንብ ካዩ በሁዋላ፤ “ድምጹን ላንተ እንደምሰጥ
አሁኑኑ አረጋግጥልሃለሁ ልጄ። ይህንንም የማይርገው መላጣ
ሆኖ ባለ ባርኔጣ ሳያደርግ ፎቶ የሚነሳ ሰው ሐቀኛ ሰው
መሆኑን ስለማምን ነው” አሉት።

* * *

“የእንሰሳት ሣምንት”

“የእንሰሳት ሣምንት” ይከበር በነበረበት ወቅት አንዱ
አስተማሪ የአራተኛ ክፍል ተማሪዎቿን ለእንሰሳት ደህንነት
ሲሉ የፈጸሙትን በጉ ምግባር እንዲናገሩ ጠየቀቻቸው። ሁሉም
እየተነሱ ያደረጉትን በጉ ምግባር ተናገሩ። በመጨረሻ የተ
ነሳው አንድ ጅል ልጅ ግን “እኔ አንድ ልጅ ውሻውን በር
ግጫ ሲመታ አይቼ ስለተናደድኩ በቦክስ መትቼዋለሁ” ሲል
ተናገረ።

የወባ ትንኞች ትዝብት

ሁለት የወባ ትንኞች ደም ባንክ ቢሄዱ ሁለት ሰዎች ደም ሲላግሱ ያያሉ። በዚህ ድርጊት እንደ ክልብ አዝና ኖሮ “የሰዎች ነገር በጣም ይገርመኛል” እዚህ ግማሽ ሊትር ደም ሲሰጡ ትርም አይላቸው። እኛ ግን አንዲት ጠብታ ደም ከወሰድንባቸው እያካለቡ ያባርሩናል” ስትል ብሶቷን ገለጸች።

መደናቆር ነው

ለስት ሸውራራ እስረኞች አንድ ሸውራራ ዳኛ ዘንድ ለፍርድ ይቀርቡና ዳኛው የመጀመሪያውን እስረኛ “ስምህ ማነው?” ሲሉ ይጠይቁታል። በዚህ ጊዜ ሁለተኛው እስረኛ “አበበ ምትኩ” አለ። ዳኛው ግን በተግባሩ “አንተን ማን ጠየቀህ?” ሲሉ በቂጣ ጮሁ። ይኸኔ ሶስተኛው እሥረኛ “ጌታዬ እኔ ምን አልኩና ነው የሚቆጡኝ ታዲያ” አላቸው።

የጨዋው ባለሥልጣን ደብዳቤ

ባንድ መሥሪያ ቤት ከፋኛ የተበሳጨ ባለሥልጣን የሚከተለውን ደብዳቤ እንደጻፈ ይወሳል።

“ጸሐፊዬ ጨዋ ሰው ስለሆነኝ ስለናንተ ያለኝን አስተያየት ታይፕ ልታደርግልኝ አትችልም” እኔም ጨዋ ሰው ስለሆንኩ እንደዚያ ዓይነት መጥሮ ነገር አልናገርም። ይሁንና እናንተ ጨዋ ሰዎች ስላልሆናችሁ መናገር የፈለግሁት በቀላሉ ሳይገባችሁ አይቀርም።”

አደገኛው ነፍሰ ገዳይ

አንድ እሃዮ በሚባል የአሜሪካ ክፍለ ግዛት ውስጥ የሚኖር ሰው ከእለታት አንድ ቀን ያጋጠመውን አስገራሚ ነገር እንደ

ሚከተለው አስፍሮታል። “የተጣለብኝን የትራፊክ ቅጣት ለመክፈል ወደ ፖሊስ ጣቢያ ሄጄ ሳለሁ አንዲት እርጊት መጽሐፍ እያነበቁ ከፋኛ ሲንቀጠቀጡ አየሁ። ጠጋ ብዬ ‘ምን ሆነዋል እሚቱ?’ ልረዳዎት የምችል ከሆነ የፈቀዱትን ልፈጽምልዎ ዝግጁ ነኝ’ አልኳቸው። እርሳቸው ግን ‘ምንም አልሆንኩልኝ’ አቤቱ ይህን አስቃቂ የግድያ ወንጀል የሚተረክ መጽሐፍ በማንበብ ላይ ሳለሁ የነፍሰ ገዳዩ አደገኛነት ለራሴም ህይወት የሚያስጋ ሆኖ ስላገኘሁት በፖሊስ ጥበቃ ሥር ሆኜ ባነጻው ይኛ ላል ብዬ ነው እዚህ የመጣሁት’ አሉኝ።”

ሂሳብ ፡ ሂሳብ ነው

ፋድያርድ ኪፕሊንግ የተባለው ዝነኛ እንግሊዛዊ ደራሲ ለሚጽፋትም ሆነ ለሚናገራት አንዲት ቃል ሃምሳ ሳንቲም ያስከፍላል ይባል ነበር። ታዲያ ይህን የሰው የኦክስፎርድ የኒሽርስቲ ተማሪዎች “እባክህን ከቃላትህ አንዱን ጽፈህ ላክልን” ብለው ሃምሳ ሳንቲም ላኩለት። ኪፕሊንግም “አመሰግናለሁ” የምትለዋን ቃል ላከላቸው።

ተንኮለኛው ተማሪ

አንድ ተማሪ የሆነ ዝርዝር ይዞ ግርሰሪ ይገባል። ወዲያው አንድ ሠራተኛ “ምን ልታዘዝ የኔ ወንድም?” አለችው። ልጁ ወረቀቱን እያየ “አሥራ ሶስት ኪሎ ቡና በኪሎዘጠና ስምንት ሳንቲም፣ ሃያ ዘጠኝ ኪሎ ስኳር በኪሎ ሃያ ሁለት ግንቲም፣ እምስት ኪሎ ሻይ ቅጠል በኪሎ አሥራ አምስት ሳንቲም ስንት ያወጣል?” ሲል ጠየቀ።

ሴትዮዋ የተነገራትን ሁሉ በሂሳብ ማስለያ መኪና ከደመረች በሁዋላ “በጠቅላላ አሥራ ዘጠኝ ብር ከሰማንያ ለባት ሳንቲም ይመጣል” አለችና ዕቃዎቹ ወደተቀመጡበት መደር ደሪያ ስታመራ ልጇ እየላቀ ወደቡ በግምራት “ጠጣም አመሰ

ግናለሁ የኔ እህት ። አስተማሪዬ የሰጠኝን የቤት ሥራ ነበር የጠየቅኩሽ” ብሏት ወጣ ።

* * *

ያለሙያዎ አይግቡ

ጥፋ ዲስኩር ማሰማት ከፍተኛ ጥበብና ተስጥኦንም የሚጠይቅ ጉዳይ ነው ። ይሁንና አንዱ አይኖውጣ የማያውቅበትን ንግግር በማሰማት ላይ ሳለ ካድማሎቹ መሃል አንዱ ሲያንቀላፋ ተመለከተ ። በዚህ ጊዜ ይነደውና ንግግሩን በማቋረጥ የሚያንቀላፋው ሰውዬ ጉን የተቀመጠውን ወጣት “እባክህ አጠገብህ የተጉለተውን እንቅልፋም ቀስቅሰው” ቢለው፣ ወጣቱም በንግግሩ ተሰላችቶ ኖሮ “እንቅልፍ ያስወሰድከው ራስህ ስለሆነክ ራስህ አስነሳው እንጂ እኔ ምንተዳዬ” ብሎት እርፍ አለ።

* * *

የራት ግብዣ

ሰውየው ጉረኛ ቢጤ ነው ። ታዲያ ከእለታት አንድ ቀን ጉዋደኛው የራት ግብዣ ይጠራውና ሳይሄድ ይቀራል ። በማግሥቱም ከጋባዣ ጋር ሲገናኙ ይባስ ብሎ በመኩራራት “ትናንት ግብዣህ ላይ ባለመገኘቱ ይቅርታ እጠይቃለሁ ። ትልቅ ጉዳይ ንጥሞኝ ነው የቀረሁት” ይለዋል ። ጋባዣ ግን ተንኮለኛ ኖሮ “እ! አልመጣህም ነበር እንዴ!!” ብሎ ኩምሸሽ አደረገው ።

* * *

አስተያየት

ዳኛው “ከዚህ በፊት አሥራ አምስት ጊዜ የተቀጣህ በመሆንህና ያልታረምክ በመሆንህ አሁን የመጨረሻውን ከባድ ቅጣት ለወሰንብህ እገደዳለሁ ። ከዚያ በፊት ግን ለፍርድ ቤቱ መናገር የምትፈልገው ነገር ካለ ተፈቅዶልሃል” አሉት እሥረኛውን ።

እሥረኛውም በማስተዛዘን “ጌታዬ ደንበኞችሁ ስለሆንኩ አስተያየት እንድታደርጉልኝ ብቻ ነው የምለምናችሁ” አለ ።

* * *

መቶኛው ዘዴ

“ወንድምዓለም፣ በውነቱ ገንዘብ የማግኛ ዘዴዎች በሚል ርዕስ መጽሐፍ ደርሻለሁ ። በዚህም ጽሑፌ ውስጥ መቶ ዘዴዎችን ዘርዝሪ አቅርቤያለሁ ። ይሁንና አሁን ለጊዜው የሲጋራ መግዣ ሳንቲም ስላልያዝኩ ጥቂት ሳንቲሞች ብትሰጠኝ ከልብ አመሰግናለሁ ።”

“ገንዘብ እንዴት እንደሚገኝ የሚያስረዳ መጽሐፍ ጽፈህ እንዴት ገንዘብ ትለምናለህ?”

“ከመቶዎቹ ዘዴዎች አንዱ ልመና በመሆኑ ነዋ ጌታዬ።”

* * *

ሕይወትና ማንነት

በነፍስ ማጥፋት ወንጀል የተከሰሰው በደለኛ የመጨረሻ ፍርድ በመሰማት ላይ ሳለ የመሐል ዳኛው “ለፈጸምከው ወንጀል በስቅላት እንድትቀጣ ተፈርዶብሐል ። ቅጣቱ ከመፈጸሙ በፊት ግን መብላት የምትፈልገውን ምግብ ማዘዝ ትችላለህ” አሉት ።

እስረኛውም “ጌታዬ፣ ማንነት መብላት ነው የምፈልገው” ቢል መለሰ ።

“ወቅቱ ማንነት የሚበቅልበት ስላይደለ ሌላ ምግብ ምረጥ”

“እኔ ግዴለም ጌታዬ፣ ሌላ ነገር መብላት ስለማልፈልግ የማንነት ወቅት እስኪደርስ እጠብቃለሁ ።”

ከእውነታ ለመሸሽ

ወታደሩ ሰከሮ ወደ ካምፑ ይመለሳል። አለቃውም ፀኒታውን አይተው ስለነበር የካምፕ አዛዥ ዘንድ እንዲቀርብ ትእዛዝ ሰጠት።

“ለምን ትጠጣለህ በኃይሉ? እንተ ባትጠጣ ኖሮ ከታታሪ ሠራተኛ ስለሆንህ እስካሁን ሃምሳ አለቃ ምናልባትም መኩንን ትሆን ነበር። ታዲያ መጠጥ አቁመህ መኩንን መሆን አትፈልግም!” ቢሉት፡ “ጌታዬ፡ እውነቱን ለመናገር ትንሽ መጠጥ ስቀምስ ኮሎኔል የሆንኩ ስለሚመስልኝ ነው ፀላጊዜ የምጠጣው” ሲል መለሰ።

የሆዱ ነገር የማይሆንለት

አንድ የሆዱ ነገር የማይሆንለት ጠብደል የራሱም አዘጋጅ የሚበላውን ምግብ መጠን መቀነሱን ሲያወራ ይከርማል። ሆኖም አንድ ቀን ጓደኛው ምሳ ጋብዞት ሆኑል ቤት ቢሄድ አንድ ሳህን ሙሉ አርስቶ እንደዋዛ ስልቅጦ ሲቀለጩለጭ አየው። “ምን መሥራትህ ነው በል? ምግብ ቀንሻለሁ ብለኸኝ አልነበር?”

“መቀነሱን ቀንሻለሁ። ነገር ግን አሁን በደንብ የምበላው በውሳኔዬ እንድንፋሰት ብርታት እንዲሰጠኝ ብዬ ነው”

ጉራ ተራ

እንዳንድ ሰዎች ሳያስቡት በሀብት ይጥለቀላሉ። በዚህ ጊዜ ያንዳንዶቹ ጠባይ ይለዋወጣል። ሌትዮ ብዙ ሀብት ያገኘው በቅርብ ጊዜ ነበር። ታዲያ በአንድ ጊዜ ጠባዩ ፀሉ ተለዋውጦ ጉራ ታበዛ ጀመር። “አልማዞቼ ሲቆሽሹ የሚወለዱት በአምንያ ነው። የጆሮ ጉትቻዎቼ በወይን ጠጅ ይታ

ጠባሉ። ያንንት ሀብል በብራንዲ ሲወለወል። የእጅ እምባራ ደግሞ በትኩስ ወተት ይታጠባል” እያለች ጉራዋን ትነፋ ነበር።

አንድ ጉዋደኛዋ ታዲያ ከርስዋ የባሰች ጉረኛ ኖራ “የኔ ጌጦች አይታጠቡም። አባራ ሲነካቸው እጥላቸውና አዳዲስ አገዛልሁ” አለችት።

የማሙሽ ፀሎት

ቄሱ ትንሹን ልጅ ጠርተው፡ “ልጄ ፀላጊዜ ማታ ማታ ፀሎት ታደርጋለህ!” ሲሉ ጠየቁት።

“አምን እጸልያለሁ አባቱ”

“ጭት ጭትስ ትጸልያለህ?”

“አጸልይም”

“ለምን?”

“ቀን ቀን ስለማልፈራ!”

የጡት መያዣ ገበያ

ባል ሱት ገብቶ ለሚሰቱ ጡት መያዣ ይጠይቃል። ሻጪም “ስንት ቁጥር?” ስትል ጠየቀች።

“ቁጥሯንስ በትክክል አላውቅም። ሆኖም የባለቤቴ ጡት መጠን እይጠፋኝምና ከያይነቱ አሳዩኝ።”

“እንግዲያውስ ትንሽ ሀሳብ ይስጡኝ። የባለቤትዎ ጡት የተንዠረገገ ብስል ወይን ያክላል?”

“እያክልም”

“ብርቱካንስ?”

“እያክልም”

“እንቁላ ነው የሚያክለው ግልት ነው?”

“አምን፡ እንቁላልን ያክላል፡ ሆኖም ትቅል እንቁላል ላይ ሆን የተጠበሰ እንቁላል ዓይነት ነው።”

* * *

ስታቲስቲክስ

የሂሳብ መምህሩ የስታቲስቲክስን ትክክለኛነት በማስተማር ላይ ነበሩ። “እና ልጆች፡ ስታቲስቲክስ በምንም አይነት ሊያደናግር አይችልም። ትክክለኛ ነው። ለምሳሌ አሥራ ሁለት ሰዎች አንድ ቤት ለመሥራት አንድ ቀን ቢፈጅባቸው፡ አንድ ሰው ብቻ ውን ያንኑ ዓይነት ቤት ለመሥራት አሥራ ሁለት ቀናት ይፈጅበታል ማለት ነው። አሁን ሌላ ምሳሌ የሚሰጠኝ ማነው?”

አንዱ ተማሪ ተነሳና “አንድ መርከብ አንድን ባህር ለማቋረጥ ስድስት ቀን ቢፈጅበት፡ ስድስት መርከቦች በአንድ ቀን ይሻገሩታል” አለ።

* * *

አንበሳ ቤት

አባት የአራት ዓመት ሴት ልጁን አንበሳ ቤት ይዞ ይሄዳል። ልጅቱም አንበሳቸን እንዳየች “አባቴ፡ ቤት የሚያደርስኝ አውቶብስ ስንት ቁጥር ነው?” ብላ ጠየቀችው።

“ምን ያደርገልሃል ልጄ? የምንሄደው እንደሆነ አብረን ነው።”

“አይ ምናልባት አንበሳው የበላህ እንደሁ ብዬ ነው”

* * *

የምጣኔ ሀብት ትምህርት

ባል ትምህርቱ ኢኮኖሚክስ (ምጣኔ ሀብት) ኖሮ ስለ ገንዘብ ብዙ ያውቃል። የአገሮችን የገንዘብ ሁኔታ፡ የአገሮችን የኢኮ

ኒ ሀኒታ ሲተነትን አይጣል ነው። ሆኖም እርሱ የሚጠም ገንዘብ አልነበረውም። ታዲያ በድህነቱ ስትበግን የኖረች ስቱ አንድ ቀን ስለምጣኔ ሀብት የሚተነትን መጽሐፍ በቅርቡ ደሚወጣና አቀራረቡም ለየት ያለ መሆኑን ሲነግራት “እኔን የሚገርመኝ ቤሳ ቤስቲን ሳይኖርህ ስለገንዘብ ይሄን ሁሉ ገውራት መጨነቅህ ነው” አለችው።

* * *

የእንቅልፍ መድሃኒት

ማንም ሰው ከእንቅልፍ ሲቀስቅሱት ቅር መሰኘቱ አይቀም። ታዲያ በውድቅት ሌሊት ስልክ ይንቃጨልና ዶክተሩ ያነዋል። እርሱም እያዛጋ “ሀሎ! ማን ልበል?” ቢል፡ ደንበኛው ሆነች ሴት “ዶክተር እንቅልፍ አልወሰድ አለኝ። ምን ባደርግ ሻለኛል?” ስትል ጠየቀችው። ዶክተሩም ጥቂት ካሰበ በሁዋላ ስልኩን አትዝገውና እሹሩ፡ ማሚት እሹሩ ... እያልኩ ዝፈንልሻ” አላት።

* * *

ቁልፍ ሲበጠስ

✓ መቼም አዲስ ትዳር ጀማሪዎች ኑሮን እስኪላመዱ ብዙ አንግዳ ነገሮች ያጋጥሟቸዋል። በቅርብ የተጋቡ ባልና ሚስት በቤቱ ታዲያ አንድ ቀን ባልየው “የተበጠሰብኝን የኮት ቁልፍ ስፋሽልኝ?” ሲል ይጠይቃታል። ሚስት በፈገግታ “ቁልፍ ስላጣሁ አልሰፋሁልህም። ሆኖም ችግርህን ለማቃለል ቀዳዳውን ደፍኜልህለሁ” አለችው።

* * *

ሰበብ

አንድ በጣም አስቸጋሪ ተማሪ ነበር። ታዲያ መምህሩ አንድ ቀን በመባላቸው “አንተ ለምንድነው አንድ ጥያቄ እንኳን የማት

መልሰው ገምገሞ ነገር አታውቅም ማለት ነው።” ቢሉት “ባውቅማ ኖሮ መቼ እዚህ እመጣለሁ” አላቸው።

እንዴት ለቆንጆት ዜር ይሰጣል?

ልጅቷ ዝላይ የምታበዛ ኖራ በትምህርቷ በጣም ደካማ ትሆናለች። ታዲያ በሂሳብ ትምህርት ዜር ይሰጣትና አስተማሪዋ ዘንድ ሄዳ “ቲቸር ዜር ማግኘት የሚገባኝ አይመስለኝም” ብትለው፤ አስተማሪው ሳት እያለ “አምን ሳንቺስ ዜር አይገባሽም ነበር” አላት። በዚህ ጊዜ አስተማሪው የወደቀላት የመሰላት ልጅ እየተቅለሰለሰች ፈገግ ብላ የሚተላለውን ዐረፍተ ነገር ስትጠብቅ፤ “ሆኖም ለሰጥሽ የምችለው ዝቅተኛ ማርክ ዜር ስለሆነ ነው እሱንም የሰጠሁሽ” ብሎ ኩም አደረጋት።

ከኔ ወዲያ ሰርዶ ፡ አለች አሁን

ሁለት ጉዋደኛዎች በአንድነት ምላሲበሉ አንደኛው ተለቅቶ ያለውን አሳ ስራሱ ወሰደና ትንቹን ለጉዋደኛው ተወለት። በጉዋደኛው ራሳ ወዳድነት ያዘነው ሰውም ራሱን እየነቀነቀ “ጥሩ አልሠራህም ወዳጄ ፡ እኔ አንተን ብሆን ኖሮ ትንቹን አሳ ነበር የምወስደው” ቢለው ፡ አጅራ ፈገግ ብሎ “አሁንም እኮ የደረሰህ ትንቹ ስለሆነ ለምን ትነጫንጫለህ?” አለጥ።

እንደ አሳት ራት

ኤሌክትሪክ ጠፍቶ ኖሮ ዶክተሩ ሲያዋልድ ባል ፋኖስ ይዞ ይቆማል። ሀኪሙ የማዋለድ ተግባሩን በቅልጥፍና እንዳካሄደም ሁለት ልጆች በሰላም ይወለዳሉ። ይሄኔ ባል ሆኖ ፋኖሱን ይዞ እየተጣደፈ ወጣ። ዶክተሩ በድርጊቱ ተደናግጦ “ሰውዬ ፋኖሱን ይዞህ ወዴት ትሄዳለህ ነገና አንድ ልጅ የቀረ ስለመሰልኝ ተመልስ” ቢለው ፡ ላካስ ባልየው የልጅ ነገር ያስመረረው

“ቲልህን ፈልግ! እኔ እንደሆን ፋኖሱን ይዛ አልመለስም። ፋኖሱን ብርሃን እያሩ ነው እየተገተለተሉ የሚወጡት” አለው።

ቀርፋፋው ሰዓት

ሚስት፡ “እንተዬ ዛሬ እስቃቂ አደጋ ለደርሰ ነበር። የገድ ሳው ሰዓት ወድቆ ለጥቂት እናቱን ሳታት። ትንሽ ፈጠን ብሎ ወድቅ ኖሮ እናቷን ብሎ ያሳርፋት ነበር” ብትለው፤ ባል ዬ እማቱን አይወድ ኖሮ “ይሄ ሰዓት ዕድሜ ልኩን እንደተቀረፈ ነው የሚኖረው ማለት ነው?” አላት።

የጉርሻ ነገር ከተነሳ

አንድ ሀብታም ያረፈበት ሆቲል ለሚያስተናግዱት ሠራተኞች ወፍራም ጉርሻ ሲሰጥ ስለከረመ በመጨረሻ ይሰለቸዋል። ገድ ጠየት ተኝቶ ሳል ግን በር ይንኳኳል።

“ማነው?”

“ተላላኪ ነኝ ጌታዬ ፡ ቲሌግራም መጥቶልዎታል” አለው። ባል ላይ የቆመው ቦይ ። ሀብታሙም ሰውዬ ቦይ ጉርሻ መፈለግን ስለነቃበት፡ “በበሩ ስር አሳልፍላኝ” አለው። “አረ እንደሱ ማድረግ አይቻለኝም ጌታዬ”

“ለምንድነው የማትችለው?”

“ምክንያቱም ቲሌግራሙን ላህን ላይ አድርጌ ነጥ ያመጣ ትታል።”

ባሎች በጊዜ እንዲገቡ

ሁለት ጉዋደኛዎች በልትዳራቸው ሲያወሩ ባለ አንደኛው በቅናት “ያንተን አይነት ሚስት ብትኖረኝ ኖሮ ማታ ማታ

እቤቱ በጊዜ እገባ ነበር” ቢለው፡ ጉዋደኛውም “ወደህ ነው! አለበልህ ግንባርህን ትተረትርላለህ” አለው።

* * *

ቄንጠኛ ደረጃ አወራረድ

በሪሁን ደረጃውን እየሮጠ ሲወርድ በሚያሰማው ድምጽ የተረበሸው አባቱ ልጁን ጠርቶት “ሰንቱ ነው ደረጃውን በር ጋታ እንድትወርድ የነገርኩህ? አትሰማም ማለት ነው? በል አሁን ደረጃውን ውጣና ድምጽ ሳታሰማ ወርደህ አሳየኝ!” አለው።

በሪሁንም ደረጃውን ወጣና ጥቂት ጊዜ አለፈ። በመጨረሻም በሪሁን አባቱ ፊት ቆሞ ተገኘ። አባትየውም በፀጥታ በመውረዱ ተደስቶ “ጉሽ በሪሁን፡ ከእንግዲህ ልክ እንዳሁኑ ውረድ እሺ!” አለው።

በሪሁንም እየተፍነከነከ “እሺ አባብዬ፡ እኔንም በጣም ተስማምቶኛል። በእጆታው ላይ ተንሸራቶ መውረድ እንዴት ደስ ይላል መሰለህ!” አለው።

* * *

አስደናቂው ገድል

ትንሹ ልጅ ከምጽዋ ሲመለስ ስላጠመደው ዓሳ ትልቅነት ዓደኛውን ያዋየዋል። “ባይገርምህ ዓሳው እጅግ ትልቅ ከመሆኑ የተነሳ ከጀልባው ላይ ያወረዱት በእቃ ማንኛ ሞተር ነው። ሆኖም ፎቶ ስላነሳሁት ፎቶውን አሳይህለሁ።”

“በውነቱ የሚያሰገርም ወንድነት ነው። በል እስቲ ፎቶውን አሳየኝ እባክህ።”

“ቂል ነህ ልበል? ፎቶው እኮ ራሱ ሰባት ኪሎ ስለሚመዝን ይገዢው መዛዋወር አልቻለም።”

አመል ሳይገል አይለቅ

ጉረኛው ሰውዬ ስለቤተሰቡ ታላቅነት አጋኖ ሲያወራ “የኔ ር ግንድ ኢዛና ድረስ ይደርሳል” አለ። ጉዋደኛው ጉረኛ ሆኑን ስለሚያውቅበት “ቅድመ-አያቶችህ ኖህ መርከብ ውስጥ ትሆን!” ቢለው፡ ሰውየው እየተኩራራ፡ “አይ፣ የራሳቸው የጥፋት ጀልባ ነበራቸው” አለው።

* * *

የእድሜ ነገር

ሴቶች የእድሜ ነገር ሲነሳ ኮስታሮች ናቸው ይባላል። ዲያ ሴትየዋ ከባድ ቀዶ ጥገና ተደርጎላት ሀሊናዋን እንደሳች ነበረች። ባሏም ሀሳብ ይዞት አልጋዋ አጠገብ ይንቆራጠጣል። በዚህን ጊዜ አስታማሚዋ የሰውየውን ጭንቀት ለመፈል “አይዞህ ምንም አትሆንም፤ እድሜዋም ቢሆን ገና ነው” አለችው። ባልየው ግን “እስከዚህም ወጣት እንኳን አይደለችም፤ ራሷ ሶስት አመት ሞልቷታል” ቢል፡ በሽተኛዋ በጣም በስለላ ድምጽ “እረ አርባ ሁለት ነው” አለች።

* * *

አባብ ለእባብ

አንድ ቨርጂኒያ በተባለ የአሜሪካ ግዛት የነበረ ሀብታም ገበሬ ሰዎች ከርቡሾች ሌሊት ሌሊት እየሠረቁ ስላስቸገሩት እንዲህ የሚል ማስጠንቀቂያ ሰጠ፡ “ተጠንቀቁ፤ እዚህ ከሚገኙት ከርቡሾች ውስጥ አንዱ ተመርዟል!” በማግከቱ ግን ሌላ ሰው ሌላ ማስጠንቀቂያ ለጥፎ በማየቱ ደነገጠ። ማስጠንቀቂያውም “ተጠንቀቁ፤ እዚህ ከሚገኙት ከርቡሾች ውስጥ ሁለቱ ተመርዘዋል!” የሚል ነበር።

የወንድ ነገር

ዓገባ በግገሰቱ ባል ሆኖ በጠዋት ይነሳና ወዲያ ወዲህ ይሯሯጣል። ከዚያም ግሩም የሆነ ቁርስ አዘጋጅቶ ሚስቱ ከአልጋ ሳትወርድ ፊትዋን አስታጥቦ፣ ግድረቂያ ፎጣ ሰጥቶ ቁርስ ያቀርብላታል። ሚስትም ይህን የተባረከ ባል በግገኘቷ በልቧ ፈጣሪዋን ስታመሰግን ባል ያቋርጣትና “የጠራሁትን በሙሉ አስተውለሻል አይደለም የኔ ቆንጆ!”

“አዎን፣ በሚገባ አይቻለሁ እንጂ የኔ ፍትር።”

“እንግዲያውስ ከነገ ጀምሮ ቁርሴ በዚህ አይነት እንዲቀርብልኝ ነው የምፈልገው።”

• • •

አጅራ ጣጤ ተበላ

ሚስት በባሏ ጠጪነት ምርር ብላ ለቤተሰቦቿ ስትነገር የሱ ቢጤ ጠጪ የሆነ ዘመድ ከንከናት “ታዲያ ቀድሞውኑ ሙጠ ጣቱን እያወቅሽ ለምን አገባሽው?” ብሎ በያፋጥጣት፣ “መቼ አወቅሁና፣ መጠጣቱንም ያወቅሁትኩ አንድ ምሽት ሳይጠጣ በመጣቱ ነው” አለች።

• • •

ቲቸር ኤክስ አገኙ

እስተማሪ፡ “ግሙሽ ፊትህን ለምን አትታጠብም? እኔ አሁን የበላሽውን የቁርስ ዓይነት ፊትህን በግየት ልነግርህ እችላለሁ።”

ተማሪ፡ “እሺ ይንገሩኝ፣ ምንድነው የበላሁት?”

እስተማሪ፡ “እንቁላል ነዋ”

ተማሪ፡ “ተሳስተዋል ቲቸር፣ እንቁላል የበላሁት ከትናንት ወዲያ ነበር”

አይ ዶክተር!

አንድ ታዋቂ ዘፋኝ የመኪና አደጋ ይደርስበትና ሆስፒታል ይገባል። የተሰበረው አገሩ በጀስ ከታሠረ በሁዋላም ዶክተሩ ጉዳቱ ቀላል መሆኑን ስለተረዱ በተከታታይ ቀን ወደ ቤቱ እንዲሄድና እየተመለሰ እንዲታከም ያደርጋሉ።

ይሁንና በግግሥቱ የወጣውን ጋዜጣ ካነበቡ በሁዋላ ህመምተኛው ሲመጣ “ወዳጅ፣ ችግር ሊፈጠር ስለሚችል ጥቂት ቀናት እዚሁ ሆስፒታል ውስጥ መቆየት ሊኖርብህ ነው። በጣም መጉዳትህን ያወቅሁት ጋዜጣላይ ስለአደጋው የተጻፈውን ካነበብኩ በሁዋላ ስለሆነ ነው አስቀድሜ ያልነገርኩህ” አሉት።

• • •

ምክር

አውሮፕላኑ በጉዞ ላይ ሳለ አንድ ባለ ህፃን ወዲያ ወዲህ እየተሯሯጠ ተሳፋሪውን ሁሉ ያውካል። እንዲሁ ሲንቀሳቀሱ ሳለ አንዱን አስተናጋጅ ይገጫትና ታድል የነበረው በጥይፈሳል። ይኸኔ አስተናጋጅዋ ወለሉን እያጸጸች ቀና ብላ ልጁን እየቸው “አልሰደበችውም። አንድ ሀሳብ አቀረበችልት። “ለምን ደጅ ወጥተህ አትጫወትም ልጄ?”

• • •

ተግደርዳሪ ጦም አዳሪ

ልጃገረዲቱ ወጣት ፍቅረኛዋን በያንስ አንድ ሺህ ብር ካላጠራቀመ እንደማታገባው ትገልጽለታለች። ከጥቂት ወራት በሁዋላም ስንት ብር እንዳጠራቀመ ብትጠይቀው፣ “ወላ እምሥት ብር ብቻ” አላት።

በዚህ ጊዜ ለካ ልጇት ጉራዋን ስንትነፋ ፍር “እንግዲያ ውስ ምንም ያህል አልተረሀምና ልንጋባ እንችላለን” አለችው።

በህግ የሚተዳደሩ ባልዓሚስት

አባወራው ከሚስቱ ጋር ሳይጨቃጨቅ ያደረበት ቀን የለም ። በሆነ ባልሆነው ይነታረካሉ ። ቢቸግረው ከሚስቱ ጋር በሰላም የሚኖር ጉዋደኛውን እንዴት ከባለቤቱ ጋር በሰላም መኖር እንደቻለ ይጠይቀዋል ።

ጉዋደኛውም “አየህ ገና እንደተጋባን አንድ ህግ አውጥተን በርሱ ልንገዛ ተሰማምተናል ። በህጉ መሠረት ጥቃቅን ውሳኔዎችን የምትወስነው ባለቤቱ ስትሆን፣ እኔ ደግሞ ታላላቅ ውሳኔዎችን አሳልፋለሁ” አለው ።

የተቸገረው ሰውዬም ስለዚህ ጉዳይ በይበልጥ ማወቅ ስለፈለገ “ለመሆኑ ጥቃቅን ውሳኔዎች የሚባሉት ምን ምን አይነቶች ናቸው?” ሲል ጠየቀ ።

“ለምሳሌ ልጆች የትኛው ትምህርት ቤት መግባት እንዳለባቸው፣ እኔ ሥራ መቀየር ያስፈልገኝ ወይም አያስፈልገኝ እንደሆነ፣ አዲስ እቃ ወይም አዲስ ቤት መግዛት ያለብን እንደሆነ ወዘተ የመሳሰሉትን ጉዳዮች እሷ ትወስናለች ማለት ነው ።”

“በጄ፣ ታዲያ ታላላቆቹ ውሳኔዎች የትኞቹ መሆናቸው ነው?”

“አለ አይደል... ለምሳሌ፣ የትኛው አገር የተባበሩት መንግሥታት ድርጅት አባል መሆን እንዳለበትና የመሳሰሉትን የምወስነው እኔ ነኝ ።”

* * *

ግሩም ሽማግሌ

አስተማሪ፡— “ዛሬም አርፍደህ መጣህ አንተ ልጅ? ለመሆኑ ምን ስታደርግ ነው የረፈደብህ?”

ተማሪ፡— “እኔ ወደ ትምህርት ቤት ስመጣ ሁለት ልጆች ሲጣሉ አየሁና ጠቡን ሳበርድ ጊዜው አለፈ ብኝ ።”

አስተማሪ፡— (ባድናቆትና በጉጉት) “እንዴት አድርገህ ጠቡን አበረድክ ታዲያ?”

ተማሪ፡— (በኩራት) “ሁለቱንም አጋጨሁዋቸው ።”

* * *

ንፍጣሙ ማሙሽ

የባቡሩ ፋርጌ ሙልት ብሏል ። በጣም የቆሸሸ ልብስ የለ በሰና ንፍጣ የሚዘረከረክ ትንሽ ልጅ እንዴት የዘነጠች ሴትየ አጠገብ ተቀምጧል ። ታዲያ አስራ ንፍጡን ሲጉትት በማየትዋ ቅር የተሰኘችው ዘመናይ፣ “ማሙሽዬ፣ መሀረብ የለ ህም?” ብትለው፣ “አለኝ፤ ሆኖም ለማላውቀው ሰው አላውስም” ሲል መለሰላት ።

* * *

ድንቄም ማጽናናት

ሰውዬው ጆሮው በደንብ ስለማይሰማ የማዳመጥ ሀይሉን የሚጨምርለት መሣሪያ ጆሮው ላይ ሰክቷል ። ብዙም ሳይቆይ ታክሲ ያስቆምና ይገባል ። ታክሲ ነጂውም ወደ መሣሪያዎቹ ጣቲን እየቀሰረ “እነሱ ነገሮች በደንብ ያገለግላሉ?” ሲል ጠየቀው ። ሰውዬውም “እነዚህ ባይኖሩ ኖሮ ከፍተኛ ችግር ላይ እወድቅ ነበር” በማለት መለሰለት ።

ሰውዬውን ያጽናና የመሰለው ታክሲ ነጂም “ሁላችንም ጉድለት አያጣንም ወዳጄ ። ለምሳሌ እኔን ብትወስድ ፤ አይኖቹ በደንብ አያዩልኝም” ብሎት እርፍ ።

* * *

አስገራሚው ፍርድ

በአንድ ስሙ ባልታወቀ አገር ይኖሩ የነበሩ የጥንት ዳኛ አንድ አስገራሚ ፍርድ እንደሰጡ ይነገራል ። የቀረበላቸው

ጉዳይ ኪሶቹ ሲፈተሹ አርባ ብርና ሽጉጥ የተገኘበት ግን ጉዳይ ነበር። ታዲያ ዳኛው ጉዳዩን በጥምና ከመረመሩ በኋላ ሽጉጡ ፍቃድ ስላልነበረው በጊዜው ሬሳው ኪስ ውስጥ የተገኘው አርባ ብር በትግት መልክ ለመገገሥት ገቢ እንዲሆን ፈረዱ።

* * *

የብልሁ ሥራ አሥኪያጅ ስንብት

አንዱ ብልሁ ሥራ አሥኪያጅ ልግመኛ ሠራተኛውን ሲያሰናብተው “መቼም ያላንተ በምን አይነት መንገድ ሥራችንን ግዝጂድ እንደምንችል አላውቅም። ሆኖም ከሰኞ ጀምሮ የቻልነውን ያክል እንሞክራለን” አለው ይባላል።

* * *

ምኞት

የልጅነት ወረ ተነስቶ ጠበቃኛ ባለ ጉዳይ ሲያወፋ ጠበቃ ሆኖ “በልጅነቱ ወንበዴ (ዘራፊ) መሆን እመኝ ነበር” ማለት። ይኸኔ ደንበኛው ከመቀመጫው ተነስቶ እየጨበጠው “እንግዲያውስ ምኞትህ ስለተሳካ እንኳን ደስ ያለህ!” አለው።

* * *

የህልም ነገር ከተነሣ

“ሚስቴክ ትናንት ማታ በህልሚ ሀብታም አግብታ አደረሻ እባክህ!”

“አንተ እድለኛ ነህ ወዳጄ። የኔ ሚስት ይህንን ጉዳይ ቀን ለቀን ስታልም ነው የምትናረው።”

የስትራቬንስኪ መልስ

በዓለማችን በሙዚቃ ጥበባቸው ከሚታወቁት ሰዎች አንዱ ኢጉር ስትራቬንስኪ ነው። ስትራቬንስኪ አንድ ጊዜ ለአንድ የሆሊውድ ፊልም የሚሆን ሙዚቃ ለመድረስ አራት ሺህ የአሜሪካን ዶላር እንደሚከፈለው ይነገረዋል። እሱ ግን “ከፍያው በቂ አይደለም” ሲል መልስ ይሰጣል።

“ካንተ በፊት ለነበረው የሙዚቃ ደራሲ የከፈልነው ይህ ንጉ እኮ ነው።”

“ከኔ በፊት የነበረው ሰው ከፍተኛ ችሎታ ነበረው። እኔ ግን መለስተኛ ችሎታ ስላልኝ ሥራው ይከብደኛልና ወፈር ያለ ከፍ ያለ አሻለሁ።”

* * *

ምን ይሻለኛል?

“ይህን ሰው። ምናባቴ ባደረገው ይሻለኛል?”

“ምን በደለሽ ደግሞ?”

“በህልሜ ሌላ ሴት ሲያሸከረምም አላየሁት መሰለሽ!”

“ታዲያ በህልም ባየሽው ነገር እንዴት ትናደጃለሽ በይ?”

“እኔ በህልሜ ሲያሸከረምም ያየሁት እሱማ በህልሙ ሌላም ነገር አድርጓል ማለት ነዋ!” አለች ሚስቷ በብሽቀት።

● ● ●

የባሕረኛ ሀይወት

አንድ ወጣት ወደ ሆስፒታል ሄዶ ራጁ እንዲያነሱት ይጠይቃል። ሠራተኞቹ ግን የደከተር ትእዛዝ ካላመጣ እንደማያነሱት ይነግሩታል።

“የዶክተር ትእዛዝ የለኝም ጌቶቼ ራጃውን የምፈልገው ለራሴ ነው።”

“ምን ያደርግልሃል?”

“በሚቀጥለው ሳምንት የአባቴ ልደት ስለሚከበር ልቤ እቀድሞው ሥፍራ መኖሩን ለአባቴ ማሳየት ፈልጌ ነው። ያኔ ባህር ሀይል ስቀጠር አባቴ ‘ማዕበሉ፣ ሞገዱና የመርከቡ መዋለል ልብህን ስለሚያናጋው ባትቀጠር ይሻልህል’ ብሎኝ ስለነበር ምንም አደጋ እንዳልገጠመኝ ለማሳየት ፈልጌ ነው።”

* * *

ቅናት

“ምንዋ አንተዬ ሁልጊዜ ከባለቤትህ ጋር ትጨቃጨቃ ለህሳ?”

“ምን ላድርግ ብለህ ነው? ሴትየዋ በጣም ትቀናለች።”

“አትለኝም!”

“እየነገርኩህ፣በቀደም የኪስ ካላንደራን (ቀን መቁጠሪያዬን) ስታገላብጥ መስከረም የሚለውን ብታይ ‘ለመሆኑ ይቺ መስ ከረምህ ደግሞ የትኛዋ ነች?’ አትለኝ መሰለህ!”

* * *

ምስጋናም ዋጋ አለው

እናት፡- “ጠገብክ ልጄ!”

ልጅ፡- “አዎን እግምዬ።”

እናት፡- “እንግዲያውስ የዕለት እንጀራህን ስለሰጠህ ፈጣሪህን አመስግን።”

ልጅ፡- “አመስግናለሁ እግዚአብሔር።”

እናት፡- “ይሄ አጥጋቢ ጸሎት አይደለም ልጄ።”

ልጅ፡- “ምግቡም ኮ እጅግም ነው እግምዬ።”

* * *

ማሙሽ ተስገባገባ

እናት፡- “እበበ ራስህን ወዳድ አትሁን። ትጎሹ ወንድ ምህም በብዮቼ እንዲጫወት ፍቀድለት፤ እሺ!”

አበባ፡- “እህ እግምዬ፣ እርሱ ነው እንጂ ራሱን ወዳድ። ብዮቼን ኮ ለራሱ ብቻ ማድረግ ነው የሚፈልገው!”

እናት፡- “እንዴት?”

አበባ፡- “እስካሁን እንኳን ሁለቱን ብዮቼን ውጦብኛለሁ።”

* * *

“እርግጡን በል”

ሀመምተኛ፡- “እንድ ጥርስ ለመንቀል ሰንት ታስከፍላለህ?”

ሐኪም፡- “አሥር ብር።”

ሀመምተኛ፡- “ምን? ሁለት ሴኮንድ ለማይፈጅ ሥራ አሥር ብር?”

ሐኪም፡- “ከፈለግህ በጣም ቀስ ብዬ ልነትልህ እችላለሁ።”

* * *

“የሚጮህ ውሻ”

እንግዲህ በፈረንጅኛው “የሚጮህ ውሻ አይባላም (አይናከስም)” የሚል ተረት አለ። ታዲያ እንድ ደንቧ ሠራተኛ ወደ አንዱ ፈረንጅ ቤት ይሄዳል። ይኸው ውሻ ሆኖ መጮህ።

የደንብ መረተኛም “አረ እናንተ ሰዎች፣ ይህን ውዥችሁን አንድ በሉኝ፣ አሊያ መመለሱ ነው” ማለት ። በዚህን ጊዜ አውራው ብት ብሎ “አዩ ያንተ ነገር፣ የሚጮህ ውዥ አይባላም ሲሉም አልሰማህም?” ይላል ። ሰውዬውም “አሄሄ ጌታዬ፣ እርስዎ ይህን ተረት ያውቃሉ ። በርግጥ እኔም አውቀዋለሁ ። ቡቺ ግን ይህን ተረት ሰምቶ ያውቃል?” ብሎ አሳቃቸው ።

* * *

ትላንትናና ዛሬ]

የሂሳብ መምህር፡—“አልግዝ፣ እምስትና ሶስት ስንት ነው?” አልግዝ፡—“እኔ እንደ”

መምህር፡—“እንዴት ይሄ ያትካል ። ስምንት ነው፤ እሺ?” አልግዝ፡—“እንዴት ትላንትና አራትና አራት ስምንት ነው ሲሉ አልነበረም እንዴ?”

* * *

በዘመድ ተገላገለች

ነርሷ የሚስተቻቸውን መውለድ ከሚጠባበቁት ወንዶች አንዱን “እንኳን ደስ ያለህ ። ባለቤትህ ወንድ ልጅ በሰላም ተገላገለች” ብትለው፣ የሚስተቻቸውን መውለድ ከሚጠብቁት አንዱ ሙክ ብሎ “ዕድሜ ልካችሁን በዘመድ ነው የምትሠሩት ከሱ በፊት የመጣሁት እኔ አልነበርኩም!” ለላት ።

* * *

ትንቢት

ትኬት ቆራጭ፡—“ይሄ ልጅ ዕድሜው ስንት ነው አንቱዩ?”

እናት፡—“አራት”

ትኬት ቆራጭ፡—“አረ ትልቅ ልጅ ነው! የመጓጓዣውንም መክፈል ያለበት ይመስለኛል ። ለመሆኑ ግሙሽ ዕድሜህ ስንት ነው?”

ልጅ፡—“አራት”

ትኬት ቆራጭ፡—“ይሁን፣ ለዛሬ በነፃ እንዲሄድ ፈቅጂል ታለሁ ። ግን ልጅዎ ሲያድግ ምን እንደ ሚሆን መተንበይ አያጻግተኝም ።”

እናት፡—“ምን ይሆናል ልትል ነው ደግሞ?”

ትኬት ቆራጭ፡—“ውሽታም ወይም ገዙፍ ሰው ነው የሚሆነው ።”

* * *

የፈለጉትን ለማግኘት

ፍትርተ፡—“እማዬ፣ ፒያና ልጫወት?”

እናት፡—“መጀመሪያ እጅሽን ታጠቢ ። እጅሽኩ ጭቃ ብቻ ነው ።”

ፍትርተ፡—“ጥቂር ጥቂሩን መጫወቻ ብቻ እየነካሁ ብጫ ወትስ?”

* * *

ባልዛክና አጉቱ

ባልዛክ የተባለው ፈረንሳዊ ደራሲ ድሎት ይወድ ነበር። ታዲያ ይህም ምኞቱ ይሰምርለትና ሽማግሌ አጉቱ በመዋቱ የደለበ ሀብት ይወርሳል ። ባልዛክ ይህንኑ ዜና ለጉዋዶቹ ሲገልጽ “ትናንትና ክሌልቱ አሥራ አንድ ሰዓት ላይ አጉቱዋ እኔ ወደተሻለ ሀይወት ተሸጋግረናል” በማለት ጻፈላቸው ።

* * *

ብሽሽቅ መንደር

አንዱ የናዝሬት አባራ ቢያስቸግረው ጉዋዶቹውን ጠርቶ “ለመሆኑ እዚህ ከተማ ዝናብ ጥሎ ያውቃል?” በማለት በፈነ

ቢጠይቀው፡ ጉዋደኛው ከሱ የባለ ኖር “ዝናብ? የምን ዝናብ ነው የምታወራው? ናዝረት ውስጥ ከሁለት ዓመት በላይ ዕድሜ ያላቸው ዋና የማይችሉ እንቁራረቶች መኖራቸውን እስከዛሬ አልሰግሟም?” አለዋ ።

* * *

አንቱ አባወራ፡ ያመሻሉ!

ሰውየው በጊዜ እቤቱ ገብቶ አያውቅም ። ከዕለታት አንድ ቀን በጊዜ ይገባና ሚስቱን ራት ፈጥና እንድታቀርብለት ይጠይቃታል ። ሚስቱ ምግቡን በፍጥነት እንዳቀረበችለት ግን ከሰብቱ ልጆቹ አንዱ ቀድሞት እየተሻግረው ይበላ ጀመር ። ይሄኔ ከፍ ያለው ልጅ ወንድሙን በቁጣ እየተመለከተው “አቤል፡ መጀመሪያ አባቴ በልቶ ይጨርስ ። አየህ ዛሬ እንግዳችን ስለዎን ልንሻግው አይገባም” አለው ።

* * *

ተገዝቦ ተመቷል

አንዱ አዲስ ቅጥር ጋዜጠኛ የታወቁ አርቲስቶችን የጋብቻ ሥነ ሥርዓት ተከታትሎ እንዲዘግብ ይላካል ። ይሁንና ከሥራው እንደተመለሰ ድምጹን አጥፍቶ ቢሮው ይቀመጣል ። አለቅየውም በድርጊቱ ግራ ተጋብተው “የጋብቻው ዜና የታለ በል?” ሲሉ ቢጠይቁት፡ “ሙሴራው እጋብቻው ሥፍራ ስላልተገኘ ምንም ዜና ይገኛል አልተመለሰኩም” ብሎ መለሰላቸው ።

* * *

ኑሮ በዘዴ

አንዱ ወጣት ዶክተር በየመጽሐፍት መደብሩ እየዞረ ከአሥር ዓመት በፊት የታተሙ መጽሐፍቶችን ይገዛል ። ታዲያ በዚህ የተገረመ አንድ መጽሐፍት ሻጭ “ምንዋ ጊዜ ያለፈባቸውን መጽሐፍቶች ትገዛለህ?” ብሎ ቢጠይቀው፡ “አዲስ ክሊ

ኒክ ባቅርቡ ስለከፈትኩ ወረፋ መጠበቂያው ከፍል የሚቀመጡት ታካሚዎቹ ጀግራ ሐኪም መሆኔን እንዳያውቁባቸው ስለሚረዳኝ ነው” ሲል መለሰላቸው ።

* * *

“ቀዝቅዟል፡ አሙቀው!”

ሰውየው ሾርባ እንዳዘዘ አሳላፊው ፈጥኖ ያቀርብለታል ። ሆኖም ተመጋቢው ሳይቀምስው “ቀዝቅዟልና አሙቀው!” ብሎ ይመልሰዋል ። አሳላፊው ጥቂት ጊዜ ቆይቶ በሌላ ሣህን ሾርባ ይዞ ከተፍ ይላል ። ተመጋቢው ግን አሁንም ሳይቀምስው “ቀዝቅዟልና አሙቀው!” ብሎ ይመልሰዋል ። አሳላፊው ለሶስተኛ ጊዜ ያመጣለትንም ሾርባ እንዲሁ ሳይቀምስ “ቀዝቅዟልና አሙቀው!” ብሎ ይመልሰዋል ።

በዚህ ቀጭን ትዕዛዝ ግራ የተጋባው አሳላፊም “ምንውጊታዬ! ሳይቀምሱት እንዴት ትኩስ አለመሆኑን ሊያውቁ ይችላሉ?” ሲል ይጠይቀዋል ። ተመጋቢውም በብሽቀት “አውራጣትህ ሾርባው ውስጥ እስከተነከረ ድረስ ቀዝቃዛ መሆኑን ማወቅ እንዴት ይሳነኛል?” ሲል አፈጠጠበት ።

* * *

መርከብ ላይ

የወር መርከቧ ግዳጅ ላይ እንዳለች አዛዥ እየተዘዋወቀ ይቆጣጠሩ ነበርና አንዱን ባህረኛ “ከባልደረቦችህ አንዱ ባህረውስጥ ሲወድቅ ብታይ ምን ዓይነት እርምጃ ትወስዳለህ?” ሲሉ ጠየቁት ። ባህረኛውም “የእርዳታ መጥሪያውን ደወል ደጋግሜ እደውላለሁ ። ከዚያም እርዳታ እስኪደርስ ገመድ እወረውርለታለሁ” በማለት መለሰ ። አዛዥ በባህረኛው ንቃት ተደስተው “ከመኮንኖቼ አንዱ ቢወድቅስ ምን ታደርጋለህ?” ብለው ቢጠይቁት፡ ባህረኛው ጥቂት ዓለበ በሁዋላ “የትኛውን መኮንን ማለትዎ ነው ጌታዬ?” ሲል ጠየቃቸው ።

በመዝሙር የነበዘው ተግሪ

መምህሩ የአንዱን ልጅ ሪፖርት ካርድ ሲሞላ “ተግሪው ለሁሉም ትምህርቶች በጣም ዝቅተኛ ውጤት ነው ያመጣው። የግለሰብ ግርክ ያገኘውም በመዝሙር ብቻ ነው” ብሎ ጻፈ። ይህን ያነበቡ አባትም “በሁሉም ትምህርት ዝቅተኛ ውጤት አግኝተህ ሳለ ያለአንዳች እፍረት መዘመርህ የሚያሳዝን ነው” ሲሉ ለጃቸውን ገሰዱት።

* * *

የሥራ ክፍፍል

ሁለት ጉዋደኞች ጫካ ውስጥ እየተዘዋወሩ ሳለ አንደኛው በድንጋጤ መራቱን እየመለከተ “ይታይሃል! ይሄ እኮ የአንበሳ ዱካ ነው። ጉድ ፈላብን፣ ዛሬ አንበሳ በዚህ በኩል አልፏል ማለት ነው” ቢለው፣ ሁለተኛው ብልጣ ብልጥ ኖሮ “እንግዲያውስ አንተ ዱካውን ተከትለህ ወዴት እንደሄደ ለግወት ጥክር። እኔ ደግሞ ዱካውን ወደኋላ ተከትቼ ከወዴት እንደመጣ አረጋግጣለሁ” አለው።

* * *

የግይዘፈል ውለታ ሲከፈል

ሀመምተኛው “በውነቱ ዶክተር፣ ሕይወቴን ስላተረፋልኝ ውለታዎን እንዴት አድርጌ መክፈል እንደምችል አላውቅም” ሲል፣ ዶክተሩ ፈገግ ብለው “ከፈለግህ በቼክ፣ አለበልዚያም እጅ ለእጅ ለትክፍልኝ ስለምትችል አታስብ” አሉት።

* * *

ህክምና

አበበ የህክምና ትምህርቱን የኒቨርስቲ ገብቶ በመክታተል ላይ ሳለ አንድ ከእግር ቤት የመጡ ዘመዱ መንገድ ላይ ያገኙ ታል። እሳቸውም ከሳሙት ለሁዋላ “ምነው እንዲህ ጠፋህ

ልጄ? ከተያየን እኮ ወደ አራት ዓመት ሊሆንን ነው። ይሄን ሁሉ ጊዜ የት ነበርክ?” ብለው ቢጠይቁት፣ “ኮሌጅ ህክምና እየወሰድኩ ነው” አላቸው።

ይኸኔ ሰውየው ደንግጦው “አፈር በበላሁ! እኔ መቼ ሰግሁ ብለህ ልጄ። ለመሆኑ አሁንስ ትንሽ ሻል አለህ?” በግ ለት ጠየቁት።

* * *

ልምድ

ሴትየዋ መኪናዋን እያከነፈች ወደ ሥራ ስትሄድ አንዱን እግረኛ ትገጫለች። ሆኖም ሰውየው ብዙ አልተገዳ ኖሮ ሲነቃ፣ አሽከርካሪዋ “ለምን እየተጠነቀቅህ አታቋርጥም ወዳጄ? አየህ ጥፋቴ ያንተ ነው። እኔ ጀግሪ አሽከርካሪ አልምሰልህ። የሰ ባት ዓመት የመንዳት ልምድ ያለኝ ሰው ነኝ” እያለች ብትን ጣጣበት፣ “የኔ እመቤት፣ እኔም ጀግሪ እግረኛ አይደለሁም” ከ። የአርባ ስምንት ዓመት በእግር የመሄድ ልምድ አለኝ” አላት።

* * *

ጭ ቅ ጭ ቅ

አንድ መርከበኛ ለረጅም ጊዜ ባህር ላይ ቆይቶ ወደታለ ልድ ሥፍራው ይመልስና የቀድሞ ጉዋደኛውን ያገኛል። ስለባ ሀር ሕይወት አስፈሪነትን የሱንም ጉብዝና ሲተርክልት፣ “ይገርምህል፣ አንድ ቀን ምንም ልብስ ሳለህ በሰጠ እራቱን እዋኝ ነበር። ይኸኔ አሳ ነባሪ ድንገት ከተፍ ማለት ሲሆን ለውጤት አፋን ከፍቶ ሲመጣ ግን ከሱሪሮ ጩቤ መዝዝኩና ልቡ ውስጥ ቀፈቀ ርክብታ” ሲል ያጫውተዋል።

ጉዋደኛው ግን ነገሩ ግራ ስላጋባው “ራቱን ነባር የም ሞኘው እያልከኝ እንዴት ጩቤ ይኖርሃል?” ብሎ ቢጠይቀው፣ መርከበኛው ብሽቅ ብሎ “አንተ ደግሞ ዕድሜ ልክህን ጭ ቅ ትወዳለህ” በማለት ጥሉት ሄደ።

አሳፋሪ ኑሮ

ባለና ሚስት ይጨቃጨቃሉ። “የኛ ኑሮ እጅግ አሳፋሪ ነው። እናቱ የቤቱን ኪራይ ትከፍላለች፤ አክሱቴ ልብሶቻችንን ትገዛለች፤ እህቴ ቀለብ ትሰፍርልናለች። ባጠቃላይ መኸገሮች ሆነን ቀርተናል። በእኔነቴ በጣም እያፈርኩ ነው” አለች ሚስት።

ባልም “በእርግጥ ልታፍሪ ይገባል። ምክንያቱም እነዚያ ሁለቱ አጎቶችሽ እስካሁን ሰባራ ሣንቲም እንኳን አልላኩልንምና” ሲል ብሶቱን ተናገረ።

* * *

ለመሆኑ ታጨሳለህ!

ወጣቱ ከአቅሟ በላይ ዕቃ ተሸክማ የነበረችውን ሴትኖ ለመርዳት ዕቃዋን ተሸክሞ አራት ፎቅ እንደወጣ መናሪያዋ በራፍ ደረሰ። ሴትኖዋም በዚህ ልጅ ደግነት በመገረም “በጣም አመሰግናለሁ የኔ ልጅ፤ ተባረክ! ከጉዋደኞችህ በላይ ያድርግህ!” ብላ ከመረቀችው በሁዋላ “ለመሆኑ ታጨሳለህ የኔ ልጅ?” ስትል ጠየቀችው። ወጣቱም ገንዘብ በማጣቱ ቀኑን ሙሉ ሲጋራ አላጨሰምና ልትሰጠው መስሎት “አዎን አጨሳለሁ” ሲል መለሰላት። “ለዚህ ነዋ ገና በወጣትነትህ ትንፋሽ የሚያጥርህ”

* * *

ታታሪዋ ባንከኛ

ሴትኖዋ ባንክ ቤት ተቀጥራ በገንዘብ ከፋይነት መሥራት ከጀመረች ብዙ ጊዜ አልሆናትም ነበር። በዚሁ ምክንያት ሳይሆን አይቀርም ቀን ሥራ ቦታ የተናገረችውን ሁሉ ሌሊት ስትለፈልፍ ታድራለች። ከተገልጋዮች ጋር ያደረገችውን ጥሩም ሆነ መጥፎ የቃላት ልውውጥ በእንቅልፍ ልቧ ትደግመዋለች።

ታዲያ አንድ ቀን ባለቤቷን ቀድሞ ገብታ ኖሮ እንቅልፍ አሸንፎዋት ተገኝቶ ትጠብቀዋለች። ባሏ እንደገባም ልብሱን አወላልቆ እንዳይረብሻት በመጠንቀቅ ቀስ ብሎ ብርድ ልብሱን ገለጥ ካደረገ በኋላ አልጋ ውስጥ ይገባል። በዚህ ጊዜ ሚስት

ቀና ብላ “መታወቂያምን ያሳዩኝ ጌታዬ” ስትል አፋጠጠችው—በእንቅልፍ ልቧ።

* * *

የገና ስጦታ

የገና በዓል እየደረሰ ሰለነበር ሰውዬው ወደ ልብስ ሱት ሄዶ ለእህቱ የውስጥ ሱሪ (መታንታ)፤ ለእጮኛው ደግሞ የሴቶች ካልሲ (ስቶኪንግ) ይገዛል። ሆኖም በስህተት በካልሲው ፋንታ ለእጮኛው የውስጥ ሱሪውን ይልክላታል። ከስጦታው ጋር የተላከው ማስታወሻም፤ “ይህን የላኩልሽ ትልቅ ስጦታ በመሆኑ ሳይሆን፤ ባገኘሁሽ ቁጥር አድርገሽው ስላላየሁ ነው” የሚል ነበር።

* * *

ተወዳዳሪ የሌላት ቆንጆ

“በይ ፍሬንዴ እንዴት ግይነት ግሩም ጠባይ አለው መስለሽ!” አለችት ሌሊን ጓደኛዋን።

“እውነት? እስከዚህ በጣም ጥሩ ሰው ነው እንዴ?”

“በጣም እንጂ። ባይገርምሽ ለጉዋደኞቼ ሁሉ ‘ባከተማው ውስጥ ተወዳዳሪ የሌላት ቆንጆ ልጅ ላገባ ነው’ እያለ ያወራል።”

ጉዋደኝዋም ይህን ስትሰማ ራሷን እየነቀነቀች “ሌሊን በጣም አዝናለሁ። ጉዋደኛሽ ሐሳቡን ለውጧል ማለት ነው” ብላ ከምሽሽ አደረገችት።

* * *

የግብዝ ነገር

ጥቂት ሴቶች ሰብሰብ ብለው አንድ ቢሮ ውስጥ ያወራሉ ታዲያ አንዱን ሲያነሱ አንዱን ሲጥሉ ይቆዩና በመጨረሻ

አንዷ “በሀይማኖት ሙሉ ክንፈረን የነካ ወንድ ቢኖር አንድ ባለቤት ብቻ ነው” ብትላቸው፡ “ይህን ብሶትሽን ታዲያ የምትሻ ግሪን ለምንድነው?” ብላ አንዷ አሳፈረችት።

* * *

የተበዳሪ ምኞት

ከበደና መኩንን የሆነ ያልሆነውን እያነሱ ሲቀጥሩ ይቆዩና “መኩንን፡ ለመሆኑ ለመሞት አንድ ተን ብቻ የቀረሰ መሆኑን መልክክ ሞት ዲነግርህ ያኛን ዕለት በእንዴት ግዴት ሁኔታ ታላልፋታለህ?” ብሎ ከበደ ቢጠይቀው፡ መኩንን ጥቂት ካሰበ በሁዋላ ፈገገ ብሎ “ገንዘብ ያበደሩኝ ሰዎች ቤት እየሄድኩ መሞቴ መሆኑን እየገለጽኩ አፈዝባቸው ነበር” አለው።

* * *

ያልተላከው መልዕክተኛ

ሐኪሙ አንድ ክፍለ ዘው ቢል ሁለት እብዶች ጥገ ጥጋቸውን ይዘው ሲገራመሙ አየ። ሁኔታው የደነቀው ሐኪምም ወደ አንደኛው ቀረብ ብሎ “አንተ ግንህ?” ሲል ይጠይቀዋል። እብዶም “እኔ ክርስቶስ ነኝ” ሲል ይመለስለታል።

ይሄኔ ሐኪሙ እየሳተ ወደ ሁለተኛው በሽተኛ ተጠጋና “እዚያ ያለው ሰውዬ ክርስቶስ ነኝ ይላል። አንተስ ግንህ?” ብሎ ቢጠይቀው፡ “ውሸቴን ነው ጌታዬ። እርሱ ክርስቶስ አይደለም። እኔ መቼ ላከሁትና ነው ክርስቶስ መሆን የሚችለው?” ብሎ መለሰለት።

* * *

እቤቱታ

የአዕምሮ በሽተኞች ሆስፒታል ውስጥ ነው። በርካታ ሀሙማን ወልሱ ላይ ተቀምጠው ፊት ለፊታቸው ጠረጴዛ

ላይ የተቀመጠን አንድ ሰው ትኩር ብለው በጸጥታ ይመለከታሉ። እርሱም በበኩሉ አተኩሮ ይመለከታቸዋል። ወዲያ ውኑ ግን አንድ የሆስፒታሉ ዘበኛ ይገባና ሰውየውን ከጠረጴዛው ላይ እንዲወርድ ይጠይቀዋል። ሰውየው ግን አሻፈረኝ አለ። ይሄኔ ዘበኛው ጉትት ወለሱ ላይ ያፈርጠዋል። በዚህ ህንጊ የተሰበሰቡት እብዶች በሙሉ ጩኸታቸውን ሰቀቁት። በሁኔታው የተደናገጠ አንድ ዶክተር እየሮጠ መጥቶ “ምን ሆኖታሁ?” ብሎ ቢጠይቃቸው፡ ከመካከላቸው አንዱ “ዘበኛው ቴሌቪዥኖችንን ስለሰበረብን ነው የሞህነው” ሲል እቤቱታ አቀረበ።

* * *

አይ ሌቦ!

ክደብረ ዘይት ወደ አዲስ አበባ የሚመጣ አንድ አውቶቱስ ላይ የተሳፈረ መጋጣ ወንድላጤ ነበር። ታዲያ አንዲት ቆንጆ ሴትዋ ከባለቤቷ ጉን ተቀምጣ ያይና ይትበጠጠዋል። በመጨረሻም አላስቸል ብሎት ሲጠቅሳት ባል ሆኖ ያየዋል። ይሄኔ አጅሬ ተደናገጠ። ሆኖም አንድ ዘዴ ተከሰተለት—አንድ ግዴትን እንደጨረነ በሽተኛ መስሎ መጓዝ። ባል ግን ጠርጥሮ ኖሮ ግዴታን ሳይነቅል ትኩር ብሎ ግየቱን ቀጠለ። ሌዕያ አንድ ግዴታን እንደጨረነ አዲሳዊ ደረሳታ።

* * *

መምረ ቴሱ፡ ዳቦ ሲቆርሱ

ቴሱ እፈታቸው የነበረውን ዳቦ አራት ሰታ ይቆራርጡና “ይሄ ለቤተክርስቲያኖችን ነው” ብለው አንዱን ቂራሽ ይወስዳሉ። “ይሄኛው ደግሞ የቀሳውስቲ ድርሻ ነው” ብለውም ሁለተኛውንም ቂራሽ ይወስዳሉ። ቀጥለውም “ይሄኛው ደግሞ ለምዕመናን ነው” ይሉና ሶስተኛውን ቂራሽ ሲወስዱ አንዲት ቂራሽ ብቻ ትተርፋለች። በመጨረሻም ከበዋቸው በመገረም የሚመለከቷቸውን ሰዎች የጉሪጥ እየተመለከቱ ወደ ጠረጴዛ

ዛው ጠጋ ብለው “ይቺን” ብለው አቅማሙና “የቀደሙ ይውሰዳታ” በማለት አፈፍ አድርገው ገመጧት ።

* * *

እንቆቅልሽ

ሴትየዋ አንዱን ለወዳጅነት ብትፈትደውም ልቧ እያጣ ረው አፏ ግን መግደርደሩን አበዛ ። በመጨረሻ ግን ልቧ ቢበ ረታ “የማቀርብለህን ጥያቄ በትክክል ከመለስክ ፈቃድህን እፈ ጽማለሁ” አለችው ።

ከዚያም አጅሪት እጅዋን ጨበጥ አድርጋ “እጄ ውስጥ የያ ህቡትን እወቅልኝ” አለችው ። ይሁንና ሰውየው እንደፈለገችው አውቆ ኖሮ ሊያበሳጫት ስለፈለገ “ዝሆን ነዋ!” ሲል መለ ሰላት ። እሷም ፈገግ ብላ “ልክ ነህ!” አለችው ።

* * *

“በቆሎ፣ በቆሎ ገጣጣ...”

አንዱ፡ “ዶክተር የፊት ጥርሶቼ በሙሉ ስለገጠሙ የልጅ አገረድ ጉዋደኞቼን እንኳን እንደለቤ መሳም አልተቻለኝምና እባክዎን አንድ ዓይነት መፍትሔ ይፈልጉልኝ” ሲል ሐኪሙን ያማከራል ። የጥርስ ሐኪሙ ግን ፈዘኛ ኖረው “ይህማ ቀላል ነው ወዳጄ ። ምንም ዓይነት የተለየ ህክምና የሚያስፈልግህ አይ መስለኝም ። ካሲየስ ክሌይን ስታገኘው ሙሉ ሆኖ አድርገህ መስ ደብህን አትርሳ ። ከዚያ እሱ የገጠሙት ጥርሶችህን በሙሉ በነጻ ያስተካክልሃል” ብለው አሰናበቱት ።

* * *

“ምን ትለዋለህ?”

“አንዳንዱ ሰው የሚያደርገውን እንኳን በውል የሚያውቅ አይመስልም ። አሁን አቶ ቶሎሳ ከሰላላ ዓመት በሁዋላ የልጆቼን

እናት መፍታቱ እያሳዝንህም? እንዲህ ዓይነቱን ሰው አሁን ምን ትለዋለህ?”

“ይህን ያህል ጊዜ በመቻሉ ሆደ ሰፊ፣ ታጋሽ፣ እናት ነዋ! የምለው ወዳጄ”

* * *

ሪፖርት ካርድ

አስተማሪው የልጇቱን ሪፖርት ካርድ ሲዋላ፡ “አልግዝ ጉበዝ ልጅ ነች ። ሆኖም ወሬ ታበዛለች” ሲል ጻፈ ። አባትሆዬ ይህን እንዳነበበ፡ “እናቷን ብታይ ኖሮ ምን ትል ኖሯል?” በማለት እርሱም አስተያየቱን ካርዱ ላይ አሰፈረ ።

* * *

ሞከረች

አንዱ ጉረምሳ የኮረዳዬቱን አይኖች ግጥም አድርጎ ይደዛል ። ከዚያም “ሶስቱ ሞከረሽ ማንነቱን ካላወቅሽ እስ ምሽላሁ” ይላታል ።

በዚህን ጊዜ ኮረዳዬት መሳም አምሯት ኖሮ “አበበ ቢቂላ” አለች ።

“አይደለሁም ።”

“ዩፍታሂ ንጉሤ”

“አይደለሁም”

“እንግዲያውስ እርግጠኛ ነኝ፣ ማራዶና ነህ” አለችው ።

* * *

የጭምቱ ማሙሽ ምስጢር

አውሮፕላን ውስጥ ነው ። አስተናጋጅዋ ያንዱ ህፃን ልጅ ተሳፋሪ ጭምትነት ስላስገረማት፡ “ትንሽ ወንድምሽ በጣም

አይናፋር መሆን አለበት። እስካሁን ድረስ ከተቀመጠበት ሥፍራ እንኳን አልተነቃነቀም። አይ ምስኪት ግመሽዬ ፤” እያለች ከአሁኑ ጋር ትወያይ ጀመር።

እህቱ ግን፡ “አይናፋርስ አይደለም ልጄ። ክራሻት የታወረለት ገና ዛሬ ስለሆነ አንገቱ ከወንበሩ ጋር የታሠረ መስሎት ነው ከተቀመጠበት ያልተነጣው” አለችት።

* * *

የሞተ በገንዘብ ቢመለስ ኖሮ

ባል ለሚስቱ አንድ ሚሊዮን ብር አውርሷት ይሞታል። ሚስቱ በዚህ ሁኔታ ተደስታ ስትኖር ሳለ፡ አንድ ቀን አንድ ዘመዲ “ባለቤትሽ እንዴት የተባረከ ሰው ኖሯል? አንድ ሚሊዮን ብር ያክል አውርሶሽ መሞቱ የሚያስገርም ነው” ቢላት፡ “እውነትም ነው ጋሽዬ፤ የሞተ በገንዘብ የሚመለስ ቢሆንግ ኖሮ አንድ ሺህ ብር እንኳን ቢሆን ከፍሎ ባስመለስኳቸው አይቆጩኝም ነበር” አለች።

* * *

ቲያትር በሽጉጥ መዝጋት

አንዱ ወገኛ ቲያትር ደርሶ ኖሮ ጉዋደኛውን ይጋብዘውና ደራግው እንዳበቃ አስተያየቱን ይጠይቀዋል።

ጉዋደኛውም ሲመለስ “ቲያትሩስ ደህና ነው። ግን አንድ የግሻሻያ ሐሳብ አለኝ። መጨረሻው ትዕይንት ላይ ሴትየዋ ባሏን በውቤ እንድትገድለው ከምታደርግ ይልቅ በሽጉጥ እንድትገድለው ብታደርግ የተሻለ ይመስለኛል።”

“ለምን በል?”

“ምክንያቱም የሽጉጡ ድምጽ የተኛውን ተመልካች ከእንቅልፍ ከመተሰተሱም በላይ ቲያትሩ ግልጽን ያበስራልና።”

አዛውንቱ የመሠረተ ትምህርት ተማሪዎች

ዕድሜያቸው ሰማንያ ዓመት የዘለለ መገደማን አዛውንት ባልና ሚስት ነበሩ። ይሁንና የመሠረተ ትምህርት ዘመቻ እንደታወጀ ለፈቃዳቸው ተነሳስተው ለመማር ተመዘገቡ።

በማገሥቱም ትምህርት ቤት ሄደው ሲማሩ የመለቀቂያው ጊዜ ስለደረሰ ወደ ቤታቸው ሲያዘግሙ ባልየው መንገድ ላይ ትንሽ ቦርሳ ያገኙና እቤታቸው ይወስዱታል። ከፍተው ቢያዩ ትም ቦርሳው ብዙ ገንዘብ የያዘ ሆኖ ያገኙታል። ይሄኔ “አለሚቱ፤ በዚህ ገንዘብ የሕይወት ዘመናችን እስከተፈጸመ ድረስ በደስታ ልንኖር እንችላለንና ለማንም እንዳትነገረ” ብለው ቦርሳውን ደበቁት።

ሆኖም ከጥቂት ጊዜ በሁዋላ ፖሊሶች ሲገሰግሱ መጡና “የወደቀ ቦርሳ ያገኛችሁ ካላችሁ ብትሰጡን እናመሰግናለን” ሲሉ አፋጣጦቸው። ባልየው ግን “እረ እኛ ምንም ነገር አላገኘንም” በማለት መለሱ። ሆኖም ምሽቲቱ “ውሸቱን ነው።” ሲሉ አጋለጡአቸው።

በዚህ ጊዜ ባልየው በሽቀው “ዘም በላት ልጄ፤ የምትናገረውን አታውቅም። ፍጹም ዕብድ ናት እንጂ እኔስ ቦርሳ አላገኘሁም” አሉት።

“አይደለም ጌታዬ፤ ምናልባት እውነታቸውን ሊሆን ስለሚችል እንዲናገሩ ይፍቀዳላቸው” ብሎ አንዱ ፖሊስ ወደ ሴት የዋ ከዘረ በኋላ “የሆነውን ሁሉ ይንገሩኝ” ሲል ይጠይቃቸዋል።

“ይኸውልህ በምሳ ሰዓት ከባለቤቱ ጋር ከትምህርት ቤት ስንመለስ ...” ብለው ትረካቸውን ሲጀምሩ ፖሊሱ አዳረጣቸውና ወደ ባልየው ዞሮ “ልክ ነዎት ጌታዬ፤ ሚስትም ዕብድ ናቸው” ብሎ ወጣ።

* * *

እፍርድ ቤት

“ከቡር ዳኛ፤ ባስርቆት ተከሶ የተረበው ደንበኛዬ ቤቱን ልብሮ ላለመግባቱ ማስረጃ አለኝ”

“ይሁን፣ ማስረጃህን አቅርብ”

“ደንበኞቹ በቤቴ በኩል ሲያጻርጥ መስኮቴ ክፍት መሆኑን አየሁ። በዚህ ጊዜ ቀኝ እጄን ሰድዶ ጠረጴዛ ላይ የነበረውን ገንዘብ ወሰደ። ታዲያ እዚህ ላይ ጌታዬ እንዲገነዘቡልኝ የምፈልገው አንድ እጁ ላጠፋው ጥፋት ሰውየው መቀጣት እንደማይገባው ነው።”

ዳኛው ጥቂት ካሲቡ በሁጥላ “መከራከሪያህ አሳማኝ ሆኖ ስላገኘህት የተከሳሹ ቀኝ እጅ በሁለት ዓመት እሥራት እንዲቀጣ ፈርጄያለሁ። ተከሳሹ ከፈቀደ ከእጁ ጋር መታሰር ይችላል። ፈቃደኛ ሆኖ ካልተገኘ ግን እጁ ይታሠርና እሱ ነፃ ይላቀቅ” ሲሉ ፈረዱ።

በዚህ ጊዜ ተከሳሹ እጁን ነቅሎ ጠረጴዛው ላይ አስቀመጠው — ለካስ የሌለው ቀኝ እጅ አርቲፊሻል ኖሯል

* * *

ታማኝነት

“ትወደኛለህ?”

“በጣም”

“ብሞት ታለቅላለህ?”

“እንዴታ”

“እስቲ እንዴት እንደምታለቅስልኝ አሳየኝ”

“መጀመሪያ አንቺ መቻ”

* * *

የብር ወሬ

ባለና ሚስት የወር በጀታቸውን ሲደለድሉ በወሬ ወሬ በመላው አለም የታወቀው ከብርቱ የርክፈለር ብልጽገናና የሀብት ክምችቱ ነገር ተነሳ። ባል ሆዬ ይኸኔ “ለመሆኑ የር

ክፈለርን ያህል ገቢ ቢኖርሽ ምን እንደም ታደርጊው አስበሽ ታውቂያለሽ!” ብሎ ይጠይቃል።

“እኔስ ሁል ጊዜ የማስበው እርሱ የእኔ ገቢ ቢኖረው እንዴት እንደሚያብቃቃው ነው” አለች ሚስትም።

* * *

ዕድሜ ሲሰላ

በዕድሜ ጠና ያለች ሴት ብትሆንም በጣም ተሸቀርቅራለች። ታዲያ ከአንድ ጉረምላ ጋር ስትሸከራመም “አንተዬ ለመሆኑ ዕድሜዬ ስንት ይመስልሃል?” ስትል ትጠይቀዋለች።

ወንድየው በዓይኖቹ ሰውነቷን እየፈተሽ “ፀጉር አቆራረጥሽ የአሥራ አምስት ዓመት ኮረዳ ነው። እግሮችሽ የአሥራ ሶስት ዓመት ልጃገረድ ይመስላሉ። ጡቶችሽ ግን የአሥራ ሁለት ዓመት ልጅ” እንዳለ፣ ወደቀልኝ ብላ ስትፍለቀለች፣ “ታዲያ በዚህ ስሌቴ መሠረት አርባ ዓመት ይሆንሻል ማለት ነው” አላታ።

* * *

ገብዣ

ሰውየው በጠና ታም ሆስፒታል ይጓዛል አራት ቀን ሙሉ ምግብ ሳይቀምስ ይቆያል። በአራተኛው ቀን ግን እንደምንም ብሎ “ዶክተር የምድን ይመስልዎታል ወይንስ ተስፋ የለኝም?” በማለት ይጠይቃል።

“አይዞህ አታስብ፣ ትድናለህ”

“አራት ቀን ሙሉ ምግብ ሳልቀምስ እንዴት እድናለሁ ዶክተር?”

“ይህ ከንድህ ላይ የታወረው ቱቦኮ ምግብ ነው ወዳጄ”

“እንግዲያው ሁለት ተጨማሪ ተቦታዎች ይምጡልኝና እርስዎንና ነርሲን ምሳ ልጋብዛችኋ”

* * *

እርቅ ሲወርድ

ሰውየው ሰክሮ ኖሮ ከሚሰቱ ጋር ጠብ ይፈጥርና ብዙ ከበ ጠበግት በሁዋላ በርሱ ብሶ ቤቱን ጥሎ ይወጣል ። ይሁንና ከጥቂት ሰዓታት በሁዋላ ሰካፋ ስለበረደለት ወደ ቤቱ ስልክ ይደውልና “ቅድም ስለፈፀምኩት በደል ይቅርታ እጠይቅሻለሁ። አሁን ግን ወደ ቤቱ ተመልሼ መምጣቴ ስለሆነ ራቴን ምንድን ነው ያዘጋጅሽልኝ?” ቢላት፣ ሚስት ሆዬ አልበረደላት ኖሮ ‘መርዝ፣ መርዝ ነዋ የማቀርብልህ!’ አለችው።

“እንግዲያውስ ለአንድ ሰው ብቻ የሚሆን አዘጋጁ ። እኔ ውጪ በልቼ ስለምመጣ እንዳትደክሟ”

* * *

ቃለ መጠይቅ

ጋዜጠኛ፡- “ጓደኛህን ከጉርፍ ውስጥ ለማውጣት የገፋፋህ ምክንያት ምንድነው?”

ትንሽ ልጅ፡- “አህ! የኔን ጃኬት ነበራ የለበሰው።”

* * *

ሥራ ፍለጋ

ከበደ ግርሰሪ ውስጥ ባሻሻቸው ተቀጥሮ ለመሥራት ይነሳል ። የግርሰሪው ባለቤት ዘንድ እንደቀረበም ባለቤትየው የከበደን የሂሳብ ችሎታ ለመገምገም “ከበደ፣ አሁን ለምሳሌ አንድ መቶ ብር ቢኖርህ ምን ልትሠራበት ትችላለህ?” ቢል ጠየቀው። ይኸኔ ከበደ ትከሻውን እየነቀነቀ “እረ እኔ እንጂ” በማለት ይመልሳል።

“እኔ እንዴት እኔ እንጂ?”

“አይ፣ የመጀመሪያ ደምዜ ይህን ያህል ይሆናል ብዬ አላሰ ብኩም ነበርና ነው።”

* * *

የጣጠው ታሪክ

ባል፡- “ትናንት ማታኮ እክበባችን የጣጠዎች ውድድር ተካሄደ” ሚስት፡- “አትለኝም፤ ሁለተኛ ማን ወጣ በል?”

* * *

ሹልክ ብሎ ትችት

ወጪ ባል፡- “ትናንት እኩለ ሌሊት ስገባ ከእንቅልፍሽ እንዳልቀሰችሽ ብዬኮ ምንም ድምጽ ሳላሰማ ነው የተኛሁት ። አልረበሽኩሽም አይደል!”

ሚስት፡- “እንተሰ አልረበሽኩሽም ። ሆኖም ተሸክመውህ የመጡት ሰዎች ጣራው እስኪሰነጠቅ ይለፈልፉ ነበር።”

* * *

ትርፍና ኪሳራ

“ገበያ እንዴት ነው መሰማ?”

“በጣም አስቀያሚ ነው እባክህ ። ባይገርምህ፣ ትናንት አንድ ሰው ብቻ ነበር ጫማ የገዛች ። የዛሬው ግ አይወራም”

“ምንም አልሸጥክ ማለት ነው?”

“ምን እሸጣለሁ፣ ትናንት ጫማ የገዛች ሰውዬ ጠባቂያ ብሎ ጫማውን መሰሰልኝ እንጂ።”

ብላህ ሲጠይቅ

ዶክተር፡- “አብዬ፡ እርጅና ኮተትን ይዞ መምጣቱ ነው እንጂ ግራ እግርዎንስ መታመምዎ ለከፋ አይሰጥዎትም”
በሽተኛ፡- “እንዲያማ ከሆነ ቀኝ እግራስ እድሜውም ያው አይደለ!”

* * *

ሰበበኛው ላጤ

ወንደላጤ ጉዋደኛ የነበረው አንድ ባለትዳር ለጓደኛው ስለትዳር ጠቀሜታ ሲነግረው “ሌላው ቢቀር ስትታመም እንኳን ቀና አድርጎ ውህ የሚያጠጣህ ታግኛለህ። ከዚህም በተጨማሪ ችግርህን የምትካፈልህ ጓደኛ ትኖርህለች” ቢለው፡ “ቀድሞውኑ ወንደላጤ ምን ችግር አለበትና ነው ችግሩን ለማካፈል ስል የማገባው?” በማለት መለሰለት።

* * *

እኩለ ሌሊት

ልጅ፡- “ታደዬ! የተወለድኩት ሐሙስ የቀን ቅዱስ ፅላት ነዋ። ለመሆኑ ስንት ሰዓት ላይ ነበር የወለድኸኝ እማምዬ?”

እናት፡- “እኩለ ሌሊት”

ልጅ፡- “በጣም መሸቶ ነበረ፡ ከእንቅልፍሽ ብቻ ቀስቅጤሽ እንዳይሆን።”

* * *

ወተት ቤት

አንድ ገጠሬቡና ቤት እንደገባ “ትኩስ ወተት ሆያ አምስት ሳንቲም ብቻ! ቀዝቃዛ ወተት አርባ ሳንቲም” የሚል ጽሑፍ ስለተመለከተ ረከስ ያለውን ትኩስ ወተት አዘዘ።

ወተቱ እንደመጣለትም ምሳሱን እየፈጀው በአንድ ጫጭ ብርጭቆውን ቁጭ አድረገ። በሁኔታው የተገረመው አሳላፊ “ለምን ቀስ ብላህ አትጠጣም በል!” በማለት ቢጠይቀው፡ “ቂልህን ፈልግ እባክህ፡ ቢቀዘቅዝ ጠብቀህ አርባ ሳንቲም ልታሰክ ፍለኝ ነው” አለዋ።

* * *

“ይቅርታ እያሉ መራቀቅ”

አንድ ትንሽ ልጅ ታላቅ ወንድሙን ስድቦ ሲሸሽ አባቱ ይይዘውና ወንድሙን ይቅርታ ካልጠየቀ እንደማይለቅቀው ይነግረዋል። አጅሬም ሁኔታውን አይታ ይቅርታ ለመጠየቅ ትስማማለች። ከዚያም “ጋሽዬ ቅድም ገደል ግባ ብዬህ አልነበር? እባክህን ገደል አትግባ” በማለት የይቅርታ ሃሳብ አቀረበች።

* * *

ብቀላ

ኮሳሳው ሰውዬ አንድ ቡና ቤት ገብቶ ብስጭት በተቀላቀለ ድምጽቢራ ያዛል። አሳላፊውም የደንበኛውን መበላጨት አይቶ “ምን ሆነው ነው አንተዬ?” በማለት ቢጠይቀው፡ “በጣም ተናድጃለሁ እባክህ። ክፍለ ሀገር ከርሜ ስመጣ ሚስቴን ከአንድ መጋጣ ጋር ስትዳራ አገኘሁዋት”

“ታዲያ ምን እርምጃ ወሰዱ?”

“የሰውየውን ጃንጥላ ስበርኩበታ!ይሄ ደደብ ጠብደል አሁን ዝናብ ሲዘንብ ምን አባቱ እንደሚሆን አያለሁ።”

* * *

የእምነት ክህደት ቃል

ዳኛ፡- “ጥፋተኛ ነህ አይደለህም?”

ተከሳሽ፡- “የሚቀርብብኝን ማስረጃ ላልሰማ ይህን ጥያቄ መመለስ ያዳግተኛል፡ ከቡር ዳኛ።”

ሰነፋ ተግሪ ማነው?

እናት— “ግምሰን፣ ከከፍላችሁ ሰነፋ ተግሪ ማነው?”

ልጅ— “እኔ እንጃ!”

እናት— “እንዴት አታውቅም? በሚገባ ታውቃለህ እንጂ! ሁላችሁም ስትጽፉ ወይም ስታጠኑ እጁን አጣ ምር ሌሎችን የሚያየው ማነው?”

ልጅ— “ቴቸር ናቸዋል!”

* * *

አለመተዋወቅ

በአካባቢው ዓሣ ማጥመድ በጥብቅ የተከለከለ ዲሆንም አንዱ ሀገ ወጥ ዓሣ በማጥመድ ላይ እያለ ሌላ ሰውዬ መጥቶ፣ “ጋደኛ፣ እስካሁን ሰንት ምን አጠመድክ እባክህ?” በማለት ጠየቀው።

“ዛሬ እንኳን ምንም አልያዝኩም። ትላንትና አርባ ዓሣ አጥምጄ ነበር።”

ይሄን ጠያቂው በብልጠቱ በመኩራራት “ለመሆኑ እኔ ማን እንደሆንኩ ታውቃለህ?” ሲል ጠየቀው።

“አፈ አላውቅም!”

“እንግዲያውስ እንተዋወቅ፣ እዚህ አካባቢ ዓሣ የሚያ ጠምዱ ሀገወጦችን እየተከታተልኩ ሀገ ፊት የማቀርብ ሰው ነኝ!”

“እሄሄ፣ እኔስ ማን እንደሆንኩ ታውቃለህ?”

“በፍጹም!”

“እንግዲያውስ እንተዋወቅ፣ እኔ ደግሞ ለከተማው የታወቅሁ ውጃታም ነኝ!”

የልጅ ጥያቄ

“የት ነው የተወለድኩው አባዬ?”

“ጅማ”

“እግዱላ የት ነው የተወለደችው?”

“ሐረር”

“እኔስ የት ነው የተወለድኩት?”

“አዲስ አበባ”

በዚህ ጊዜ ትንሹ ልጅ በመገረም ራሱን እየነቀነቀ “ታዲያ ሶስታችን እንዴት ልንገናኝ ቻልን?” ሲል ጥያቄውን ቀጠለ።

* * *

ተራ በተራ

ዲስኩር ልማሰማት ላይ የነበረው ሰውዬ አዳራሽ ውስጥ በነበረው ጫጫታ ተበላጭቶ፣ “ወገኖቼ፣ ይቅርታ አድርጉልኝና እዚህ አዳራሽ ውስጥ ብዙ ደደቦች ያሉ ይመስለኛል። ስለዚህም አንዱ ደደብ ተናግሮ እስኪጨርስ እንኳን ሌሎቻችን ዝም ብንል በደንብ መደማመጥ የምንችል አይመስለንም?” ሲል ጠየቀ።

በዚህ ጊዜ አንዱ አድማጭ ተነስቶ “ጥሩ ሐሳብ ነው። አንተ ቀድመህ የጀመርኩው ጨርስና ሌሎቻችን እንከተላለን” ልማሰት አሳረረው።

* * *

ውርርድ

“ሁለተኛ ምንም ዓይነት ውርርድ ላለማድረግ እንደወሰንኩ ነገረሁለሁ!”

“የማይሆንልህን ነገር”

“የምሪን ነው ሙት ! ካለሙንከኝ በአምስት አምስት ብር እንወራረድ !”

* * *

ውርንጭላ

በልጁ ደደብነት የተበሳጨው አባት “አንተ ውርንጭላ አርፈህ ትምህርትህን አታጠናም ? ውርንጭላ ውላጅ ! ለመሆኑ ውርንጭላ ምን እንደሆነ ታውቃለህ ?” ቢለው ልጅም “አዎን አውቃለሁ ፣ የአህያ ልጅ ማለት ነው” አለው ።

* * *

አ ዘ ኔ ታ

አስተማሪው የሚተነትነውን ጉዳይ ስላልተረዱለት በተማሪዎቹ ተናዶ “እዚህ ክፍል ውስጥ ደደብነቱን አምኖ የሚቀበል ካል ተነስቶ ይቋም” ይላል ። ለጥቂት ደቂቃዎች የሚነሳ ይጠፋል ። ሆኖም በመጨረሻ እንዲተማሪ ተነስቶ ይቆማል ። በዚህ ጊዜ መምህሩ ወደ እርሱ ዞሮ ፡ “ራስህን እንደ ደደብነው የምትቆጥረው ማለት ነው ?” ብሎ ቢጠይቀው ፡ “እይ እርሰዎ ብቻዎን ቆመው በማየቴ አዝኜ ነው የተነሳሁት” አለው ይባላል ።

* * *

የተለመደ ዘዴ

ተቃቅረው እንዳሉ አጅሪት ወደ ጀርድ ጠጋ ብላ “አላገባህም ብላህ እውነት እንዳልከው ራስህን ትገድላለህ?” ስትል ትጠይቀዋለች ። እሱም “ከዚህ በፊት ያገኘኋቸውን ሁሉ እንደዚህ እያልኩ ነው የተዋወቅሁዋቸው” ቢል መሰለላት ።

የጋብቻ ጥያቄ

አልማዝ፡- “ባይገርምሽ ፡ ብዙ ጊዜ ነበር እንዳገባ የተጠየቅሁት”
አስቴር፡- “ታደለሽ ! ለመሆኑ እነማን ነበሩ የጠየቁሽ ?”
አልማዝ፡- “እማዬና አባዬ ናቸዋለሁ”

* * *

ደግ አባት

ወጣቴ ራሱን እያሻሸ “ጋጄ ከበደ አስ .....” ብሎ ሳይጨርስ “ምን ማለት እንደፈለግህ ገብቶኛልና ይሁንህ እሺ ተስ ማምቻለህ” አሉት ።

“በምን ነው የተስማሙት ጋጄ ከበደ?”

“ልጄን አስቴርን ልታገባም አይደል የጠየቅሽው?”

“እኔ አይደለም ፣ እኔስ የመጣሁት አስር ብር ቢያበድሩኝ ብዬ ነው ።”

“ምን ወስላታ ውላጅ! ደግሞ የት አውቅህና ነው ገንዘብ የማበድርህ !?”

* * *

ምን ልታዘዝ ?

ኮረዳዬቱ ከገጠር ከመጣች ብዙ ጊዜም አልሆናት ። ሆኖም አንዱ በውበቷ ስለተማረከ ያግባባትና ወደ አንድ መዝናኛ ሥፍራ ይሄዳሉ ። እንደተቀመጡም አሳላፊ ይቀርብና “ምን ልታዘዝ ?” ማለት ። አጅራ ቀደም ብሎ “ሁለት ኮከ” ማለት ። አጅራትም ለጠቅ አድርጋ “ለኔም እንደሱ” ብላ እርፍ ።

SECRET

“ለብ ብላችሁ አፃፃጡኝ ልጆች ። አንድ አጅና አንድ እጅ ሲደመር ሁለት እጆች ይሆናሉ ። አንድ አይገና አንድ አይገ ሲደመር ሁለት እይኖች ይሆናሉ ። ታዲያ አንድ ከንፈርና አንድ ከንፈር ሲደመር ስንት ከንፈሮች ይሆናሉ?”

“አንድ አፍ ” ሲል ብለው ተማሪ መልሰዋል።

• • •

ብልህ ሰካራም

ሰነዱ ለየተወላገደ ሲሄድ ከኤሌክትሪክ ምሰሶ ጋር ይላተግል ይቅርታ ጠይቆ አለፍ እንዳለም ከሌላ ምሰሶ ጋር ይጋጭና አሁንም ይቅርታ ጠይቆ በመግዝ ላይ ሳለ ከሶስተኛው ምሰሶ ጋር ይጋጫል ይሄኔ አሰብ አደረገና “ሰዎቹ በዘብኝላ፣ ከተብር ለየተመለሱ መሆን አለበት፣ እንግዲያም እስኪያልቁ ልኝ ብጠብቅ ይኸላላ” ብሎ ገድግዳ ተደግፎ ቆመ።

• • •

ኢትዮ ሰነድ

“የርዳ እትክልቶችህን ስለበላችሁ ይጣም አገኙ
ለሁ ወዳጅ”

“እርህም አይደል፡ ውሻዩ ደርህን ስለበላት እኔም በጣም እንኛለሁ።”

“እንግዲያውስ እኒያ ውሻህን ገጭቼ ስለገደልኩት እኩል
ለእኩል ነን።”

• • •

9400 CC

“አበበ፣ እነዚህ ሱሪዎች የታላቅ ወንድምህ ዲሆኑም አላ ላረጁ ብትጠቀምባቸው ጥሩ ነው” አለች እናተቱ።

የወንድሙን ውራጅ መሰብሰብ የሰለቸው ታዳጊ ግን “እኔ የምራራው ምኑን መሰለሽ እማምዬ፣ እሱ ሲሞት ሚስቱንም አግባ እንዳትዩኝ ነው” ብሏት እርፍ።

* * *

እኮርግዎች ተራ

በስፔን አገር “ቡል ፋይት” የሚሉት ከኮርማ ጋር የሚደረግ ውድድር አለ = ውድድሩም በሰውና ኮርማ መካከል የሚካሄድ ከመሆኑ የተነሳ እጅግ አስቃቂ ቢሆንም፣ በርካታ አፍቃፊ ምቶ ስላሉት በዘመናችንም የሚዘወተር የሰፖርት ዓይነት ነው። ታዲያ ይህንን ውድድር ለመመልከት የፈለገ አንድ ገበሬ ልጆቹን ይዞ ወደ ግጥሚያው ቦታ ይሄዳል። ትኬት ቆራጫ ዘንድ እንደ ደረሰም “ኒታው፣ የመጣሁት ከአሥራ አምስት ልጆቹ ጋር ስለሆነ አስተያየት አድርገህ የዋጋ ቅናሽ ልታደርግልኝ ይገባል” ብሎ ይናገራል።

ይሄኔ ትኬት ቆራጭ ቀና ብሎ ተመለከተውና “አሥራ አምስት ልጆች ነው ያልከኝ?” ሲል ጠየቀው።

“2003”

“እንግዲያውስ የዛሬው ውድድር ተሰርዞ እንተን ከነልጁ ችህ ለተመልካቾችና ለኩርማይም ጭምር የግሳይበት ይሆናል” ስለው ይባላል።

✻   ✻   ✻

መልእክተኛው ግሙሽ

በልኩ በገታዉል እናቲቱ ገላዋን ትታጠብ ነበርና
“ማውሽ ገላዬን እየታጠብኩ በለሆነ በልኩን አንሳ”
ትለዋለች።

“አቲዩ አሰካሰ ናቸው እግዳዩ”

“እ! ያቺ ሙጢ እርሷን ስላናገራት አልፈልግምና ወጥታለች ባለች”

“ሃሎ እትዩ አስካለ! እግምዬ ሙጢ ስለሆነ ለታናገርዎት አትፈልግም”

* * *

ምን አስቸኮለህ ?

ሰውየው በጽፈሩ አደገኛ አነጻጽ ክፋኛ ተናዶ ኖሮ ሚስቱን “ይሄንን ሾፈር ዛሬውኑ ማባረር ስለምፈልግ የወር ደመወዘን አስቀድሜ ልከፍለው ነው። ዛሬ ጠዋት ቀበና ወንዝ ይዞኝ ሊገባ ነበር። ሊቀመልአኩ ነው ያተረፈኝ። ይሄ ጥፋቱ ሳምንት በማይሞላ ጊዜ ውስጥ ሶስተኛው መሆኑ ነው። ስለዚህ አጉል ሳያደርገኝ ባሰናብተው የሚሻል አይመስልኸኝም?” በማለት ቢያማከራት፡ “አይ ያንተ ነገር፤ ሁልጊዜ እንደቸኩልህ ነው። አሁን ይሄ ድሀ ሾፈር አያሳዝንህም? ባይሆን አንዲት እድል ብቻ ሰጠውና የሚሆነውን እንይ” አለችው።

* * *

ስጥ እንገዲህ

ትንሹ ልጅ ወረ በማየት ላይ ባለ አንድ መኪና ባጠገቡ ያልፋል። ይሄኔ እናቱን እየተጣራ “እግምዬ፤ አሁን ያለፈውን መኪና ብታዩ ይገርምኸኝ ነበር። አዲስ አበባን ነው የሚያከለው”

“አንተ ማሙሽ፤ ነገሮችን አጉል አታጋን ብዬህም አልነበር። ታዲያ ሺ ሚሊዮን ጊዜ የነገርኩህን ነገር ለምን ትደግግላህ?” አለችዋ እናት።

* * *

የሰካራም ነገር

ሰካራም ሾፈር፡ “ወደ ከተማ እየተቃረብን ነው መሰለኝ።”
ሰካራም ተሳፋሪ፡ “እንዴት አወቅህ ጃል?”
ሰካራም ሾፈር፡ “የምገጫቸው ሰዎች ቁጥር ጨመረብኝ።”

አድካሚ ጉዞ

ቦክሰኞቹ የሚጠበቅባቸውን ውድድር ለማካሄድ ወደ መጋጠሚያው ሥፍራ በማምራት ላይ ባሉ አንደኛው፡ “ከመልበሻው ቤት እመጋጠሚያው ድረስ ያለው መንገድ ምንኛ ይርቃል እባክህ?” ቢለው፤ ሌላኛው ሳቅ እያለ፡ “አይዘህ አታስብ ወዳጄ፤ ስትመለስ በቃሬዛ ስለምትመጣ አይደክምህም” አለው።

* * *

ምጽዋት

ቄሱ ለቤተክርስቲያን አጥር ማወሪያ የሚሆን ገንዘብ እንዲሰበሰብ ባርጂጣቸውን ምዕመናኑ መካከል እንዲዘር ያስተላልፋሉ። ዳሩ ግን አንድም ሰው ገንዘብ ሳይጥልባት ባርጂጣዋ ተመልሳ እርሳቸው ዘንድ ትመለሳለች። ይሄኔ ቄሱ አንገታቸውን ወደ ላይ አቅንተው “ባርጂጣዬን በሰላም የመለስክልኝ አምላክ ሆይ ምስጋና ይድረስህ” በማለት አመሰገኑ።

* * *

ጉብ

ትዳሰው በጣም የረዘመበት ትንሽ ልጅ ወደ እናቱ ዘወር ብሎ “እግምዬ፤ ለቄሱ ፍራንክ ብንሰጣቸው እንድንወጣ አይፈቅዱልንም?” ሲል ጠየቃት ይባላል።

* * *

ሰነፍ ተማሪ

ሁሉን ነገር በብልጣ ብልጥነት መወጣት የሚችል የሚመስለው አንድ ወጣት ነበር። ታዲያ ዩኒቨርሲቲ ይገባና የአንደኛ ሴሚስተር ፈተና ቢከበደው የመልሱ ወረቀት ላይ “እነኚህን ጥያቄዎች መመለስ የሚችል እግዚአብሔር ብቻ ነው፤ መልካም ገና ይሁንልኝ!” ብሎ ይጽፍና ለመምህሩ ይሰጣል።

መምህራን ከጥቂት ሳምንታት በኋላ ወረተኞችን አርመው
ሲመልሱ፡ “ለእግዚአብሔር መቶ በመቶ ተሰጥቶታል። ሳንተ
ዜሮ ይበቃሃል። መልካም የልደት በዓል ይሁንልህ!” ብለው
አሳረፉት።

* * *

ያልተመጣጠነ ስርጭት

አባት፡- “የክፍል ሥራ ውጤትህ ለምን ዝቅተኛ ይሆናል በል?”
ልጅ፡- “መጨረሻው ደስክ ላይ ስለምቀመጥ ነውኝ አብዬ።”
አባት፡- “የትሰብትቀመጥ ምን ልዩነት ያመጣል?”
ልጅ፡- “ልዩነት አለውን፤ አብዬ ። ክፍሉ ውስጥ ያለነው ተግ
ረዎች ብዙ ስለሆነን መምህሩ እኔ ጋ ሲደርሱ ማርኩ ያል
ቅባቸዋል።”

* * *

ፈጠን

ከፍተኛ የበረዶ ውሽንፍር በጣለ ማግስት ካቦው ሠራተኛ
ቼን ሰብስቦ ለሥራቸው መቃናት በቅድሚያ የተቆለለውን
በረዶ እንዲጠርኩ ያዘዛቸዋል። ሆኖም ሠራተኞቹ ማጽዳት እንደ
ጀመሩ ፀሐይ ትወጣለች። በዚህን ጊዜ ካቦው ተበሳጭቶ፡
“ፈጠን ፈጠን በሉ፤ እናንተ ሰነፎች። በረዶው ቀልጦ ከማለቁ
በፊት ቶሎ ቶሎ ዛቂት” ሲል አዘዛቸው።